

KP projekt s.r.o.

**STUDIE ZJIŠŤUJÍCÍ POTŘEBNOST DENNÍHO STACIONÁŘE PRO CÍLOVOU
SKUPINU – LIDÉ PO UKONČENÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY S TĚLESNÝM
A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM**

Říjen 2009

OBSAH STUDIE

1 ÚVOD	4
1.1 Úvodní informace	5
1.1.1 Identifikace zadavatele	6
1.1.2 Identifikace zpracovatele	7
2 CHARAKTERISTIKA CÍLOVÉ SKUPINY	9
2.1 Základní identifikace osob se zdravotním postižením v porovnání s celkovou populací v České republice	10
2.2 Zdravotní stav obyvatel v Moravskoslezském kraji	11
2.3 Míra zdravotního postižení v Moravskoslezském kraji	14
2.4 Míra zdravotního postižení ve správním obvodu Statutárního města Opavy	15
2.5 Příspěvek na péči	16
2.6 Cílová skupina	17
2.7 Vzdělávání osob s tělesným a kombinovaným postižením	25
2.8 Školská zařízení pro vzdělávání osob se specifickými vzdělávacími potřebami na území Statutárního města Opavy	25
2.9 Shrnutí kapitoly	27
3 SOUČASNÁ NABÍDKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ STATURNÍHO MĚSTA OPAVY	29
3.1 Organizace sídlící na území Statutárního města Opavy	30
3.2 Charakteristika vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území Statutárního města Opavy	31
3.2.1 Charita Opava, Stacionář Mraveneček	31
3.2.2 Charita Opava, Radost sociálně terapeutická dílna (RSTD)	32
3.2.3 Charita Opava, Denní stacionář pro seniory	32
3.2.4 Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě	32
3.2.5 Marianum, příspěvková organizace	33
3.2.6 Sírius, příspěvková organizace	34
3.2.7 Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. (detašované pracoviště Opava)	34
3.2.8 FOKUS - Opava, občanské sdružení	35
3.2.9 Klub přátel tělesně postižených dětí Opava (KPTPD Opava)	35
3.2.10 Speciálně pedagogické centrum SRDCE (SPC)	35
3.2.11 Charita Opava - Charitní pečovatelská služba	36
3.2.12 KOUSEK NEBE s.r.o. – pečovatelská služba	36
3.3 Finanční a personální zajištění organizací poskytujících ambulantní a pobytové služby	37
3.3.1 Marianum, příspěvková organizace	37
3.3.2 Sírius, příspěvková organizace	40
3.3.3 Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě	42
3.3.4 Charita Opava	42
3.4 Shrnutí kapitoly	45
4 MOŽNÉ ALTERNATIVY ŘEŠENÍ PRO ZŘÍZENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE	49
4.1 Financování sociální služby v denním stacionáři (základní činnost a stravování)	50
4.2 Vybraní poskytovatelé sociální služby – denní stacionáře na území České republiky	51
4.2.1 Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie, Denní stacionář Empatie – centrum sociálních služeb	51
4.2.2 Denní stacionář Slunečnice Pardubice	53
4.2.3 Dětské centrum 1990	54
4.2.4 Denní a týdenní stacionář Duha	55
4.2.5 MěÚSS Strakonice - Denní stacionář pro mentálně postižené děti, mládež a dospělé Ellerova	56
4.2.6 Denní a týdenní stacionář Klíček	57
4.2.7 Služby sociální péče TEREZA, příspěvková organizace – denní stacionář	58

4.2.8 Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace Denní stacionář Kopretina	59
4.2.9 Bobelovka - centrum pobytových a ambulantních sociálních služeb.....	60
4.2.10 Denní stacionář – Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch	61
4.3 Shrnutí kapitoly.....	62
5 EKONOMICKÁ ANALÝZA NÁKLADŮ DENNÍHO STACIONÁŘE	65
5.1 Shrnutí kapitoly.....	69
6 POPIS DOTAČNÍCH ZDROJŮ PRO REALIZACI PROJEKTU STACIONÁŘE	71
6.1 Investiční dotace	71
6.1.1 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko	71
6.2 Dotace v oblasti RLZ	72
6.2.1 Operační program lidské zdroje a zaměstnanost - OP LZZ	72
6.2.2 Fond malých projektů (FMP)	74
6.2.3 Integrovaný operační program – IOP	76
7 ZÁVĚR.....	77
8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	79
9 SEZNAM TABULEK.....	79
10 SEZNAM GRAFŮ	82
11 SEZNAM PŘÍLOH.....	83

1 ÚVOD

Podle Listiny základních práv a svobod, která je součástí Ústavy České republiky jsou lidé svobodní a rovni v důstojnosti i v právech. Je proto povinností společnosti vytvořit takové prostředí, které umožní, aby deklarovanou svobodu a rovnost mohli užívat rovněž lidé se zdravotním postižením. Je třeba si uvědomit, že lidé se zdravotním postižením jsou především obyvateli a občany České republiky, a že se jich dotýkají, a jejich život ovlivňují, stejné podmínky a události jako tzv. „zdravou“ společnost.

Základním smyslem nejen sociálních služeb, ale i národní sociální politiky je aktivizace, zplnomocňování, podpora samostatnosti a integrace osob s postižením do většinové společnosti. Základem pro poskytování kvalitních sociálních služeb je snaha umožnit jejím uživatelům žít způsobem běžným jejich vrstevníkům, posilovat nezávislost každého jednotlivce, hájit lidskou důstojnost a přistupovat ke člověku jako k jedinečné lidské bytosti. Existence sítě sociálních zařízení taktéž přispívá k možnosti seberealizace rodinných příslušníků osob se zdravotním postižením včetně uplatnění na trhu práce.

Zdravotní a mentální postižení představuje významnou sociální událost. Tělesné postižení nemusí znamenat prázdny život. Poskytnutí pomoci lidem se zdravotním postižením, kteří se nemohou zapojit do každodenního života většinové společnosti, je součástí lidské solidarity. Organizace nabízející služby lidem se zdravotním postižením se snaží respektovat a uznávat důstojnost člověka, probouzet víru v pozitivní možnost změny s určitou mírou lásky a pochopení.

Posláním organizací je podporovat osoby se zdravotním postižením při vytváření rodinného prostředí a jejich soužití v různých věkových kategoriích tak, aby žili v co možná nejvyšší možné míře běžným způsobem života. Dále vytvářet podmínky pro jejich důstojnou existenci, začleňování do společnosti a rozvíjení samostatnosti. Respektovat práva tělesně postižených, a to vše v závislosti na individuálních potřebách a přáních uživatelů.

Sociální oblast nosně upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění a na něj navazující podzákoné právní normy. Zákon upravuje existenci a také poskytování různých druhů služeb z oblasti sociálního poradenství, sociální péče a sociální prevence. Tento předpis stanovil povinnost registrace, kdy k poskytování sociální služby je nutné mít oprávnění. Občané se zdravotním postižením mohou využívat sociální služby všech forem (poradenství, péče i prevence). Ve vztahu k lidem s postižením je významným posunem zavedení příspěvku na péči, za který si mohou koupit vyhovující službu dle jejich individuálních potřeb. Tímto způsobem dochází ke zplnomocnění jedince s postižením, stává se tak zákazníkem poskytovatele, má možnost vyjednávat o způsobu i míře poskytování služby, a tím i kvalitě svého života.

Motto:

„Jiné je tvé dítě,
jiné ve svém duševním bohatství,
jiné v rozvoji svých schopností,
jiné ve vztazích ke světu,
jiné ve svém jednání i počínání,
jiné v běžných reakcích.
Je jiné, ale ne horší“.

Heindrich Behr

1.1 Úvodní informace

Název studie:

STUDIE ZJIŠŤUJÍCÍ POTŘEBNOST DENNÍHO STACIONÁŘE PRO CÍLOVOU SKUPINU – LIDÉ PO UKONČENÍ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY S TĚLESNÝM A KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM

Zadavatel:

Statutární město Opava
Horní náměstí 69
746 26 Opava
IČ: 00300535
www.opava-city.cz

Zpracovatel:

KP projekt s.r.o.
Riegrova 1756/51
370 01 České Budějovice
IČ: 26064600
www.kpprojekt.cz/ostrava

Další spolupracující odborníci a instituce:

Mgr. Petra Kutálková, Obor sociálních věcí, Magistrát města Opavy
Základní škola a pomocná škola Opava, náměstí Slezského odboje 2289/5, 746 01 Opava-Předměstí
Speciální pedagogické centrum Srdce při Základní škole a pomocné škole Opava, nám. Slezského odboje 2289/5, 746 01 Opava-Předměstí
Základní škola pro tělesně postižené, Dostojevského 1669/12, 746 01 Opava-Předměstí

Datum zpracování: červenec – říjen 2009

1.1.1 Identifikace zadavatele

Statutární město Opava

Opava je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích statutárním městem. Nejvyšším orgánem samostatné působnosti je Zastupitelstvo města. Výkonným orgánem města v samostatné působnosti je Rada Statutárního města Opavy, volená z řad členů Zastupitelstva Statutárního města Opavy.

Statutární město Opava se rozkládá na 9 061 ha. Na území Statutárního města Opavy je evidováno přibližně 60 tisíc obyvatel s trvalým bydlištěm.

Opava je průmyslovým i kulturním centrem českého Slezska. První písemná zmínka o osadě, ležící na křižovatce obchodních cest a pojmenované podle řeky Opavy, je z roku 1195, městské zřízení dokládá listina z roku 1224.

Opava patří k nejatraktivnějším městům Moravskoslezského kraje, a to jak svým historickým vývojem, tak zachovaným historickým jádrem města, dostatečnou občanskou vybaveností a relativně dobrou dopravní dostupností.

Opava je sídlem Slezské univerzity, středních škol, kulturních a vědeckých institucí. Slezské zemské muzeum, je nejstarším muzeem na území ČR a patří k nejvýznamnějším ústavům v ČR. V Opavě také sídlí Slezský ústav a expozitura Archeologického ústavu Akademie věd ČR. Město je rodištěm i místem posledního odpočinku básníka Petra Bezruče, na zdejší gymnáziu studoval zakladatel moderní genetiky J. G. Mendel. Mezi opavské rodáky patří vídeňský architekt, spoluzakladatel vídeňské secese, J. M. Olbrich, spisovatel A. C. Nor a Joy Adamsonová, autorka knih o lvici Else.

Opava je významným správním, obslužným a výrobním centrem poměrně rozlehlého spádového území, je zdrojem pracovních příležitostí a centrem občanského vybavení pro okolní obce. Jsou zde zastoupeny funkce, které v okolních menších městech a obcích nemohou z ekonomických důvodů vzniknout, především v oblasti administrativní (pověřený úřad, stavební úřad, finanční úřad, apod.), zdravotnictví (nemocnice, specializovaná lékařská pracoviště), sociálních služeb (domovy pro seniory, domy s pečovatelskou službou), školství (střední školy, učiliště, univerzita), kultury (divadlo, kino), ubytování, obchodu a sportu.

Území Statutárního města Opavy je členěno na 8 městských částí: Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlašтовиčky a Zlatníky. Zbylou část území Statutárního města Opavy tvoří tyto části města: Opava – Město, Opava – Předměstí, Jaktař, Kateřinky u Opavy, Kylešovice. Městské části jsou organizačními jednotkami města, jsou oprávněny podávat návrhy orgánům města ve věcech patřících do jeho samostatné působnosti. Orgány městských částí a jejich pravomoci jsou specifikovány vyhláškou města. Město a jeho městské části mají uděleny znaky a prapory.

Zánikem okresních úřadů k 1. lednu 2003 a převedením vykonávaných činností na obce s rozšířenou působností a krajské úřady došlo k zásadní změně ve způsobu výkonu a organizace veřejné správy v České republice. Cílem uvedených změn je především přiblížení výkonu jednotlivých agend blíže k občanům, tedy na obce s rozšířenou působností. Statutární město Opava se stalo obcí s rozšířenou působností. Vykonává státní správu v přenesené působnosti ve svém správním obvodu. Jedná se o následující potřebné agendy, které občané nejčastěji využívají:

- evidence obyvatel;

- vydávání cestovních a osobních dokladů;
- vydávání řidičských průkazů, technických průkazů, evidence motorových vozidel;
- živnostenské oprávnění;
- výplata sociálních dávek;
- sociálně právní ochrana dětí;
- péče o staré a zdravotně postižené občany;
- vodoprávní řízení, oblast odpadového hospodářství a ochrany životního prostředí;
- státní správa lesů, myslivosti a rybářství;
- oblast dopravy a silničního hospodářství.¹

Ve správním obvodu Statutárního města Opavy je 41 obcí: Branka u Opavy, Bratříkovice, Brumovice, Budišovice, Dolní Životice, Háj ve Slezsku, Hlavnice, Hlubočec, Hněvošice, Holasovice, Hrabyně, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Chvalíkovice, Jakartovice, Jezdkovice, Kyjovice, Lhotka u Litultovic, Litultovice, Mikolajice, Mladecko, Mokré Lazce, Neplachovice, Nové Sedlice, Oldřišov, Opava, Otice, Pustá Polom, Raduň, Skřipov, Slavkov, Služovice, Sosnová, Štáblovice, Stěbořice, Štítina, Těškovice, Uhlířov, Velké Heraltice, Velké Hoštice, Vršovice.

Magistrát města Opavy má 17 odborů včetně interního auditu. Jedním z odborů je Odbor sociálních věcí, který zajišťuje prostřednictvím jednotlivých oddělení pomoc občanům se zdravotním postižením, pomoc v hmotné nouzi, sociálně-právní ochranu dětí a jiné související služby.

1.1.2 Identifikace zpracovatele

KP projekt s.r.o.

Společnost KP projekt s.r.o. je členem skupiny DfK Group. DfK Group představuje skupinu společností zaměřených na seniorskou problematiku, regionální rozvoj a rozvoj lidských zdrojů, působící v celé České republice.

Společnost KP projekt s.r.o. byla založena v roce 2003. Poskytuje poradenské služby v oblasti regionálního rozvoje. Je zkušeným zpracovatelem projektů financovaných z veřejných zdrojů, především ze strukturálních fondů EU. Předkladatelům a realizátorům projektů nabízí projektové poradenství ve všech fázích projektu (příprava, zpracování, realizace, vyhodnocení), monitoring dotačních příležitostí, kompletní zpracování projektových žádostí a projektový management. Mezi další poskytované služby patří zpracování různých analytických koncepčních prací a strategických dokumentů.

Společnost KP projekt s.r.o. působí v kraji Jihočeském, Moravskoslezském (pracoviště Ostrava), v kraji Vysočina (pracoviště Třebíč), ale také v kraji Jihomoravském, Středočeském a Plzeňském.

Mezi její klienty patří města a obce, neziskové organizace, školská zařízení všech stupňů, instituce, podnikatelské subjekty (kromě podnikatelů v zemědělství).

Cíl studie

Hlavním cílem studie je zjištění potřebnosti denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením dle níže uvedené specifikace:

- analýza cílové skupiny;
- současná nabídka sociálních služeb na území Statutárního města Opavy;

¹ Zdroj: Statutární město Opava

- zpracování možných alternativ řešení;
- kalkulace provozních nákladů (zpracovat případné mimoopavské klienty, investiční náklady, personální zajištění, každoroční provoz, apod.);
- přehled dotačních titulů, ze kterých lze čerpat v rámci této problematiky;
- sestavení časového harmonogramu řešení.

Postup realizace

K naplnění jednotlivých bodů studie byly realizovány následující aktivity:

- sběr teoretických poznatků k dané problematice;
- pracovní setkání s poskytovateli sociálních služeb, na území Statutárního města Opavy, včetně členů zainteresované skupiny (matky s dětmi/osobami s tělesným a kombinovaným postižením po ukončení školní docházky);
- vyhodnocení teoretických poznatků;
- konzultace a dotazníkové šetření, které probíhalo v průběhu měsíce září 2009 mezi členy zainteresované skupiny a dalšími zástupci potenciálních uživatelů sociální služby;
- zjištění optimálního počtu osob s tělesným a kombinovaným postižením, kteří budou využívat služby denního stacionáře;
- provedení ekonomické analýzy zjištění potřebnosti denního stacionáře;
- návrh řešení a lokalizace denního stacionáře;
- doporučení možností financování.

2 CHARAKTERISTIKA CÍLOVÉ SKUPINY

Stejně jako zdraví patří i nemoc a zdravotní postižení k životu. Riziko zdravotního postižení v důsledku nemoci, úrazu nebo vrozené vady existuje u každého občana a roste s přibývajícím věkem. Jedná se např. o poruchy zraku, sluchu, hybnosti či trvalé vnitřní onemocnění.

V rámci studie zjišťující potřebnost denního stacionáře byla stanovena cílová skupina, kterou tvoří lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením. Jejich onemocnění je natolik znevýhodňuje, že potřebují využít sociální služby, které budou poskytovány na území Statutárního města Opavy. Z cílové skupiny jsou vyloučeny osoby s agresivním chováním vůči vlastní osobě, vůči jiným osobám, nebo vůči prostředí, ve kterém žijí, tedy osoby, které by svým chováním narušovaly soužití s ostatními klienty denního stacionáře.

Dříve bylo chápáno postižení jako kategorie, byl diagnostikován defekt a podle druhu a stupně postižení bylo zajištěno opatření. Současné pojetí zvláště v rámci ucelené rehabilitace vnímá postižení jako dimenzi, tedy rozměr života. I zde je důležitá diagnostika, ale pojetí je širší než medicínské. Je uplatňován interdisciplinární přístup a v těchto intencích pak volen vhodný postup, podpůrná opatření s cílem nenásilné integrace do majoritní populace.

V oblasti postižení jsou používány tři pojmy:

Impairment – porucha, poškození, ztráta, resp. abnormalita ve funkcích či strukturách fyziologických, somatických, resp. anatomických a také psychických. Tato porucha je tedy změna funkce na úrovni tělního orgánu či systému.

Disability – omezení, chybění, neschopnost – ve smyslu následku poškození, v důsledku něhož nelze vykonávat aktivity způsobem obvyklým. Jedná se o poruchu na úrovni celého jedince.

Handicap – je spíše znevýhodnění než postižení. Projevuje se zejména snížením, resp. omezením možností (výkonu) daného člověka ve srovnání s tím, co by běžně mohl dělat.

Tyto pojmy zavedla WHO v roce 1980 jako součást „Mezinárodní klasifikace“ (IC IDH).

Zdravotní postižení

Zdravotní postižení je určitá odchylka ve zdravotním stavu člověka, která jej omezuje v určité činnosti (pohyb, kvalita života či uplatnění ve společnosti). Podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách se zdravotním postižením rozumí: „Tělesné, mentální, duševní, smyslové nebo kombinované postižení, jehož dopady činí nebo mohou činit osobu závislou na pomoci jiné osoby“. Zdravotním postižením se rozumí, na rozdíl od nemoci, dlouhodobý nebo trvalý stav, který již nelze léčbou zcela odstranit. Velké množství zdravotních postižení se vyskytuje v kombinaci.

Tělesné postižení

Tělesné (somatické) postižení je velmi široký pojem, v obecné rovině jím rozumíme takové postižení, které se projevuje buďto dočasnými nebo trvalými problémy v motorických dispozicích člověka. Může jít o poruchy nervového systému, ale také pohybového a nosného (muskuloskeletárního) aparátu. Tyto skutečnosti mohou mít negativní vliv na vývoj osobnosti člověka s postižením. Bývá narušen psychomotorický vývoj, a to se může projevit i v jiné oblasti, například psychické a sociální.

Pro účely vyjádření stupně tělesného postižení byla vytvořena zdravotní klasifikace, kterou upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Osoba se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve:

a) *stupni I (lehká závislost)*, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 12 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 5 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

b) *stupni II (středně těžká závislost)*, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 18 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 10 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

c) *stupni III (těžká závislost)*, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 24 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 15 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

d) *stupni IV (úplná závislost)*, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při více než 30 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti nebo u osoby do 18 let věku při více než 20 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti.²

Potřeby osob se zdravotním postižením

Dle Komunitního plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Opavy na období 2008 – 2010, v kategorii osob se zdravotním postižením byly identifikovány následující sociální potřeby.

- „...cítíme se duševně méněcenní, musíme se s tím naučit žít..“;
- sociální izolace, často se stýkají jen mezi sebou, stydí se;
- velmi ztížená možnost pohybu po městě v zimním období;
- potřeba dílčích úprav spojů (autobusy nebo trolejbusy se sníženou nástupní plošinou) MHD v Opavě pro občany se zdravotním postižením a to tak, aby tyto spoje byly nasazovány ve vhodné doby na důležité trasy MHD.³

2.1 Základní identifikace osob se zdravotním postižením v porovnání s celkovou populací v České republice

Podle odhadů Českého statistického úřadu žije v současnosti v České republice 1 015 548 osob se zdravotním postižením. Celkově tvoří jejich podíl 9,87% populace ČR. Mezi nejčastější typy zdravotního postižení patří choroby vnitřních orgánů a nemoci pohybového ústrojí. Oba uvedené typy zdravotního postižení se vyskytují u nadpoloviční většiny osob se zdravotním postižením. S vrozenými vývojovými vadami jako příčinou zdravotního postižení se setkáváme u třetiny mentálních retardací. Dvě třetiny postižení pohybového aparátu vznikly v důsledku úrazů. Nemoc bývá nejčastější příčinou vzniku postižení vnitřních orgánů, a to v 57%. Vysoký věk člověka vede ve zvýšené míře k chorobám vnitřních orgánů, zejména oběhového ústrojí, a to ve 42%.

Úroveň vzdělání osob se zdravotním postižením je v porovnání s celkovou populací ČR nižší. Ve skupině lidí se zdravotním postižením starších 15 let výrazně převládá počet osob se základním vzděláním.

Počet osob se zdravotním postižením bez zajištěné péče se postupně zvyšuje až do věku 59 let, kdy dosahuje téměř jedné pětiny. S narůstajícím věkem přibývá osob se zdravotním postižením, pro něž je pomoc druhých nepostradatelná. Šetření ČSÚ potvrdilo, že ve všech věkových skupinách představuje rodina nejpřirozenější formu pomoci. Míra soběstačnosti osob se zdravotním postižením se od středního věku relativně rychle snižuje s přibývajícím

² Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

³ Zdroj: Komunitní plán rozvoje sociálních služeb Statutárního města Opavy na období 2008 - 2010

léty. Potřeba pomoci rapidně stoupá se závažností postižení, se stupňující se mírou postižení klesá míra soběstačnosti osob se zdravotním postižením.

Z celkového počtu osob se zdravotním postižením v ČR žije 87% ve standardním bytě nebo domě. V zařízeních sociální péče pobývá až pětina osob s mentálním postižením.

Tabulka 1 Základní identifikace osob se zdravotním postižením v České republice

	Populace ČR (stav k 31.12.2006)	Občané se zdravotním postižením
Počet obyvatel ČR	10 287 189	1 015 548*
Pohlaví		
Muži	5 026 184	490 427
Ženy	5 261 005	525 121
Věkové složení obyvatel		
0 - 14 let	1 479 514	46 208
15 - 29 let	2 175 672	60 621
30 – 44 let	2 312 929	101 331
45 – 59 let	2 195 646	245 743
60 – 74 let	1 462 586	283 274
75 let a více	660 842	276 744

Zdroj: Český statistický úřad

* V celku 1 015 548 je zahrnuto i 1 627 osob, u kterých nebyl uveden věk.

Ekonomicky neaktivnější skupinou osob se zdravotním postižením jsou lidé v rozmezí 45 – 59 let. Rostoucí věk se odráží v poklesu ekonomické aktivity u osob se zdravotním postižením a v nárůstu skupiny nepracujících důchodců. Ve skupině ekonomicky aktivních lidí se zdravotním postižením jsou čtyři pětiny v zaměstnaneckém poměru a jedna pětina patří k osobám samostatně výdělečně činným.

Nárok na plný invalidní důchod má 30% a na částečný invalidní důchod 11% osob se zdravotním postižením. Starobní, vdovský, vdovecký či sirotčí důchod je vyplácen polovině osob se zdravotním postižením. Jejich počet narůstá po 60. roce života.⁴

2.2 Zdravotní stav obyvatel v Moravskoslezském kraji

Podle údajů ČSÚ k 31.12.2007 měl Moravskoslezský kraj 1 249 897 obyvatel. Počet živě narozených (13 373) v MSK byl vyšší než počet zemřelých celkem (12 668). V roce 2007 byl v Moravskoslezském kraji přirozený přírůstek 0,6 na 1 000 obyvatel. V MSK umírají muži i ženy nejvíce na nemoci oběhové soustavy (50,4% úmrtí), na druhém místě jako příčina smrti zůstávají novotvary (25,4% úmrtí) a na místě třetím u mužů jsou to poranění a otravy (8,3% úmrtí), u žen nemoci trávicí soustavy (5,2% úmrtí).

U zemřelých do 1 roku věku jsou příčinou buď některé stavy vzniklé v perinatálním období a nebo vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality. Obojí představují 38,9% úmrtí (1,05 na 1 000 živě narozených). Pro účely studie jsou sledovány pouze údaje týkající se vrozených vad zjištěných do 1 roku života dítěte v Moravskoslezském kraji. Počet nově hlášených vrozených vad, které byly zjištěny do 1 roku věku u dětí narozených v roce 2006 v Moravskoslezském kraji činil absolutně 703, na 10 000 živě narozených to bylo 568 případů, viz Tabulka č. 2.

⁴ Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 2 Vrozené vady sledované v roce 2006 zjištěné do 1 roku života dítěte v Moravskoslezském kraji

Nově hlášené vrozené vady							
druh vady	kód dg. (MKN-10)	absolutně			na 10 000 živě narozených		
		celkem	dívky	chlapci	celkem	dívky	chlapci
Anencephalie, kraniorachischisis	Q00.0–1	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Encephalocele	Q01	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Vrozený hydrocefalus	Q03	1	0	1	0,81	0	1,56
Spina bifida - rozštěp páteře	Q05	4	3	1	3,23	5,01	1,56
Vrozené vady srdeční	Q20–Q26	208	88	120	168,00	147,06	187,59
Rozštěp patra	Q35	9	2	7	7,27	3,34	10,94
Rozštěp rtu	Q36	5	1	4	4,04	1,67	6,25
Vrozené vady jícnu	Q39	5	0	5	4,04	0,00	7,82
Anorektální atrézie, vrozené chybění a stenóza	Q42.0–3	1	0	1	0,81	0	1,56
Hypospadiie	Q54	48	0	48	38,77	0	0
Ageneze ledviny	Q60.0–2	9	4	5	7,27	6,68	7,82
Redukční defekty končetiny	Q71–Q73	11	4	7	8,88	6,68	10,94
Vrozená brániční kýla	Q79.0	3	2	1	2,42	3,34	1,56
Omphalocele	Q79.2	1	0	1	0,81	0	1,56
Gastroschisis	Q79.3	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Downův syndrom	Q90	1	0	1	0,81	0,00	1,56
Turnerův syndrom a jeho varianty	Q96	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Ostatní		397	148	249	320,65	247,33	389,24
Celkem		703	252	451	567,81	421,12	705,02
Živě narození s vrozenou vadou 2006		522	192	330	421,61	320,86	515,87
Živě narození s vrozenou vadou 2000		534	240	294	473,36	408,23	544,24
Živě narození s vrozenou vadou 2004		519	219	300	439,05	485,04	388,57
Live births with congen. malform. 2005		552	216	336	453,31	364,5	537,51

Zdroj: Zdravotnická ročenka Moravskoslezského kraje 2007

Tabulka 3 Živě narození s vrozenou vadou podle pohlaví a kraje v roce 2006

Kraj	Živě narození s vrozenou vadou - absolutně			Živě narození s vrozenou vadou na 10 000 živě narozených*		
	chlapci	dívky	celkem	chlapci	dívky	celkem
Hl. m. Praha	300	187	487	462,53	309,40	388,67
Středočeský	281	185	466	426,02	301,06	365,75
Jihočeský	125	101	226	380,98	326,97	354,79
Plzeňský	99	104	203	327,92	373,56	349,82
Karlovarský	83	44	127	484,81	295,50	396,75
Ústecký	194	134	328	423,30	307,90	367,10
Liberecký	85	66	151	378,11	297,57	338,11
Královéhradecký	132	76	208	475,50	279,93	378,80
Pardubický	124	80	204	456,39	316,08	388,72

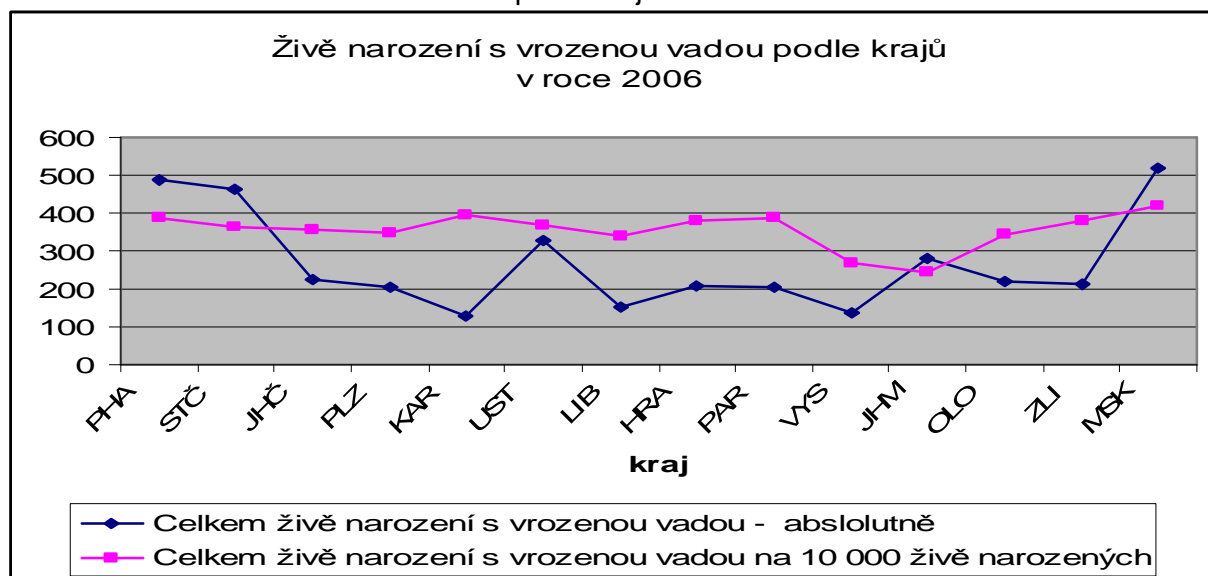
Vysočina	81	56	137	302,13	230,26	267,94
Jihomoravský	178	104	282	298,16	187,66	244,96
Olomoucký	135	85	220	410,96	270,44	342,25
Zlínský	135	78	213	471,86	283,53	379,54
Moravskoslezský	330	192	522	515,87	320,86	421,61
ČR - celkem	2282	1492	3774	417,86	291,30	356,61

Zdroj: Zdravotnická ročenka Moravskoslezského kraje 2007, vlastní zpracování

* Živě narození s vrozenou vadou zjištěnou do 1 roku života (narození v roce 2006)

V Tabulce č. 3 a v Grafu č. 1 jsou uvedeny údaje o počtech živě narozených dětí s vrozenou vadou podle kraje za rok 2006. Z údajů je patrné, že v Moravskoslezském kraji se jak v absolutních počtech (522 případů), tak v relativních číslech přepočtených na 10 000 živě narozených (421,61 případů) vyskytují maximální zjištěné hodnoty.

Graf 1 Živě narození s vrozenou vadou podle krajů v roce 2006

Zdroj: Zdravotnická ročenka Moravskoslezského kraje 2007, vlastní zpracování

Tabulka 4 Živě narození s vrozenou vadou na 10 000 živě narozených podle okresů v Moravskoslezském kraji v roce 2006

Území	Živě narození s vrozenou vadou na 10 000 živě narozených*	Hlášené případy pracovní neschopnosti	
		průměrné procento	počet na 100 nem.poj.
ČR	356,61	5,619	59,31
Moravskoslezský kraj	421,61	6,777	63,88
Bruntál	335,08	6,593	60,2
Frydek-Místek	500,23	6,986	64,8
Karviná	386,74	7,548	71,76
Nový Jičín	312,89	7,142	65,86
Opava	458,47	5,963	58,3
Ostrava	453,56	6,569	62,19

Zdroj: Zdravotnická ročenka Moravskoslezského kraje 2007, vlastní zpracování

* Živě narození s vrozenou vadou zjištěnou do 1 roku života (narození v roce 2006)

Z Tabulky č. 4 je zřejmé, že při přepočtu na 10 000 živě narozených dětí podle okresů v Moravskoslezském kraji v roce 2006 jsou druhé nejvyšší hodnoty výskytu vrozených vad

vykazovány v okrese Opava, a to ve 459 případech. Nejvyšší hodnoty jsou dosahovány v okrese Frýdek-Místek.

2.3 Míra zdravotního postižení v Moravskoslezském kraji

Pro posouzení důsledků pro život nemocných osob je třeba zvažovat také míru a závažnost zdravotního postižení. V Moravskoslezském kraji bylo k 31.12.2007 evidováno 35 116 osob

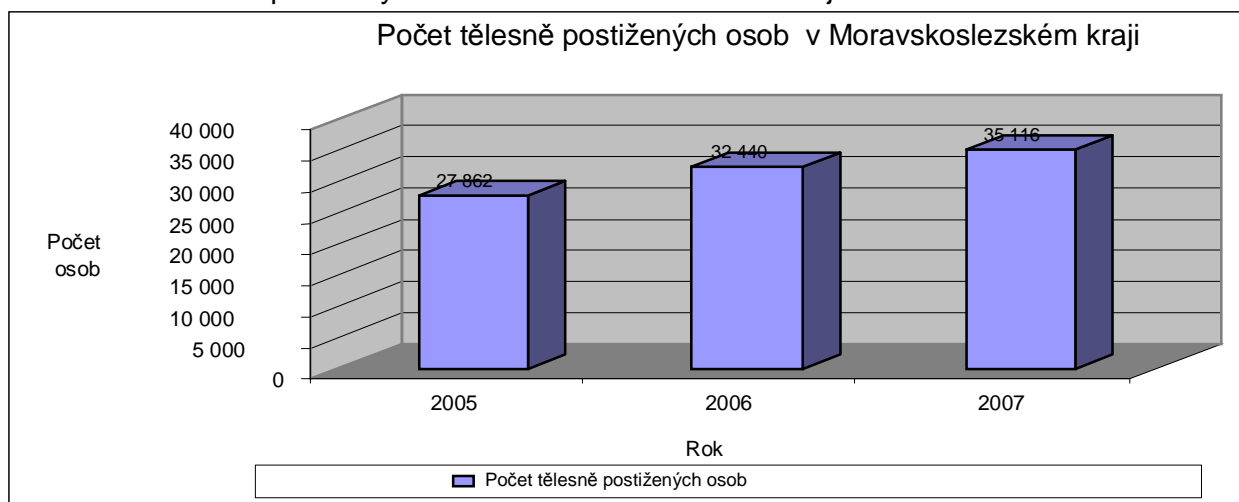
s tělesným postižením (držitelů průkazů osoby se zdravotním postižením - TP, ZTP, ZTP/P). Z tohoto počtu tělesně postižených osob bylo evidováno 6 302 osob s těžkým postižením, 19 084 osob se zvláště těžkým postižením a 9 730 osob se zvláště těžkým postižením s nutností průvodce. Z údajů uvedených v Tabulce č. 5 a v Grafu č. 2 je patrné, že počet osob s tělesným postižením v Moravskoslezském kraji vykazuje rostoucí tendenci.

Tabulka 5 Evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P v Moravskoslezském kraji

Tělesné postižení dle zdravotní klasifikace	Rok		
	2005	2006	2007
Držitelé průkazů osoby se zdravotním postižením (stav k 31. 12.)	27 862	32 440	35 116
v tom osoby postižené:			
těžce	4 262	5 150	6 302
z toho ve věku 0 – 18	160	167	161
zvláště těžce	15 731	17 990	19 084
z toho ve věku 0 – 18	403	640	346
zvláště těžce s nutností průvodce	7 869	9 300	9 730
z toho ve věku 0 – 18	1 223	1 331	1 231

Zdroj: Český statistický úřad

Graf 2 Počet tělesně postižených osob v Moravskoslezském kraji v letech 2005 -2007

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

Tabulka 6 Držitelé průkazů osoby se zdravotním postižením podle okresů v Moravskoslezském kraji ke dni 31.12. 2006

Kraj, okresy	Držitelé průkazů		V tom osoby postižené					
			Těžce		Zvláště těžce		Zvláště těžce s nutností průvodce	
	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18
Moravskoslezský kraj	32 440	2 138	5 150	167	17 990	640	9 300	1 331
Bruntál	1 138	41	69	0	798	7	271	34
Frýdek-Místek	2 330	154	223	8	1 468	32	639	114
Karviná	6 831	411	1 463	32	3 645	93	1 723	286
Nový Jičín	5 161	525	910	22	2 864	285	1 387	218
Opava	4 553	217	753	20	2 110	29	1 690	168
Ostrava-město	12 427	790	1 732	85	7 105	194	3 590	511

Zdroj: Český statistický úřad

Tabulka 7 Držitelé průkazů osoby se zdravotním postižením podle okresů v Moravskoslezském kraji ke dni 31.12.2007

Kraj, okresy	Držitelé průkazů		V tom osoby postižené					
			Těžce		Zvláště těžce		Zvláště těžce s nutností průvodce	
	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18	celkem	z toho ve věku 0 – 18
Moravskoslezský kraj	35 116	1 738	6 302	161	19 084	346	9 730	1 231
Bruntál	1 117	59	96	1	776	11	245	47
Frýdek-Místek	2 613	116	449	4	1 457	23	707	89
Karviná	7 859	435	1 763	24	4 141	106	1 955	305
Nový Jičín	3 581	160	720	17	2 020	35	841	108
Opava	5 401	227	841	20	2 576	36	1 984	171
Ostrava-město	14 545	741	2 433	95	8 114	135	3 998	511

Zdroj: Český statistický úřad

Z údajů uvedených v Tabulkách č. 6 a č. 7 je zřejmé, že počet držitelů průkazů osoby se zdravotním postižením v okrese Opava narůstá. V roce 2006 bylo evidováno 4 553 osob se zdravotním postižením, z tohoto počtu bylo evidováno 1 690 osob s postižením v kategorii zvlášť těžce s nutností průvodce. V roce 2007 byl zaznamenán nárůst držitelů průkazů, celkem v okrese Opava bylo evidováno 5 401 osob se zdravotním postižením, z toho 1 984 držitelů průkazů ZTP/P.

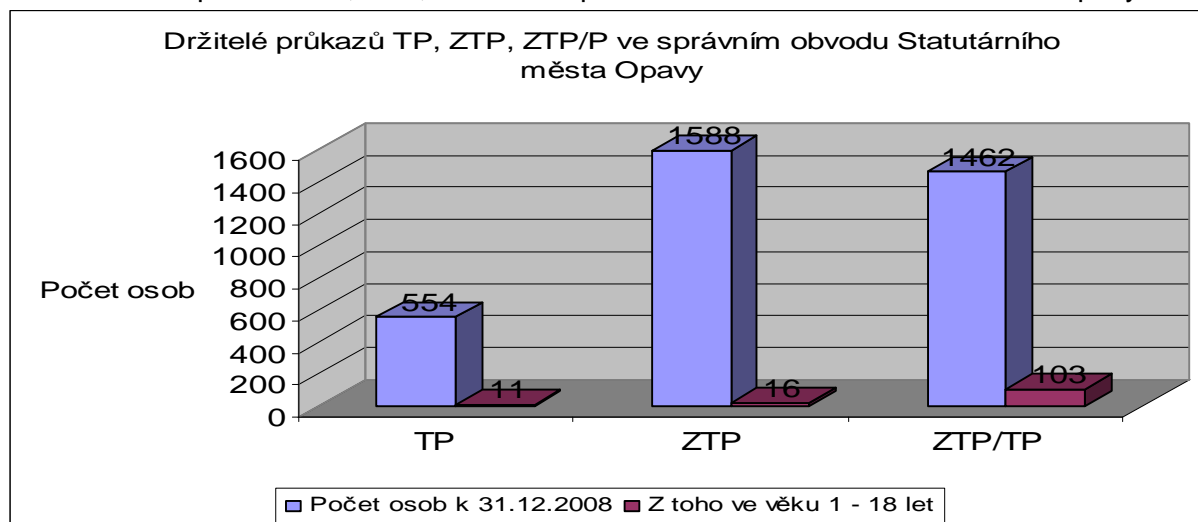
2.4 Míra zdravotního postižení ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Ve spolupráci s Magistrátem města Opavy byla zpracována evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P s trvalým bydlištěm ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Ke dni 31.12.2008 bylo evidováno 3 604 držitelů průkazů osoby se zdravotním postižením, z tohoto

počtu bylo 130 osob ve věku 1 – 18 let. Největší počet osob s tělesným postižením dle zdravotní klasifikace je evidováno ve stupni ZTP, a to 1588 osob a dále pak ve stupni ZTP/P s počtem 1462 osob s tělesným postižením. Ve věkové kategorii od 1 do 18 let je evidováno nejvíce osob se stupněm tělesného postižení ZTP/P v počtu 103, podstatně méně osob v počtu 16 bylo evidováno v kategorii ZTP

Graf 3 Držitelé průkazů TP, ZTP, ZTP/P ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Zdroj: Magistrát města Opavy, vlastní zpracování

Tabulka 8 Evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Tělesné postižení dle zdravotní klasifikace	Počet osob k 31.12.2008	Z toho ve věku 1 - 18 let
TP	554	11
ZTP	1588	16
ZTP/P	1462	103
Celkem	3604	130

Zdroj: Magistrát města Opavy

2.5 Příspěvek na péči

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách se příspěvek na péči poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek na péči má osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Nárok na příspěvek nemá osoba mladší jednoho roku. O příspěvku rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Tabulka 9 Výše příspěvku dle § 11, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc	
Stupeň závislosti	Výše příspěvku za kalendářní měsíc (v Kč)
I. (lehká závislost)	3 000
II. (středně těžká závislost)	5 000
III. (těžká závislost)	9 000
IV. (úplná závislost)	12 000
Výše příspěvku pro osoby starší 18 let věku činí za kalendářní měsíc	

Stupeň závislosti	Výše příspěvku za kalendářní měsíc (v Kč)
I. (lehká závislost)	2 000
II. (středně těžká závislost)	4 000
III. (těžká závislost)	8 000
IV. (úplná závislost)	12 000

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 11, Novela zákona o sociálních službách č. 223/2009 Sb. - vlastní zpracování

Statutární město Opava eviduje příspěvky na péči v celkovém počtu 3 772 vyřízených žádostí ke dni 30.6.2009. Podrobný přehled vyřízených žádostí podle stupně závislosti je uveden v Tabulkách č. 11 - 14. Největší počet žádostí o příspěvek na péči u dospělých osob byl evidován u II. stupně závislosti v počtu 1059 osob, naopak ve věkové kategorii (1 - 18 let) bylo nejvíce žádostí vyřízeno ve IV. stupni závislosti v počtu 71 osob.

Tabulka 10 Příspěvek na péči – celkový počet vyřízených žádostí dle stupňů závislosti ke dni 30.6.2009

Stupeň závislosti	Celkem	
	dospělí	děti (1 - 18 let)
I.	906	25
II.	1059	35
III.	898	70
IV.	708	71
Celkem	3571	201
Celkem dospělí i děti	3772	

Zdroj: Magistrát města Opavy

Tabulka 11 Příspěvek na péči – pečující osoba ke dni 30.6.2009

Stupeň závislosti	Počet osob k 30.6.2009	Z toho děti (1 - 18 let)
I.	715	25
II.	702	35
III.	602	67
IV.	437	56
Celkem	2456	183

Zdroj: Magistrát města Opavy

Tabulka 12 Příspěvek na péči – pečovatelská služba ke dni 30.6.2009

Stupeň závislosti	Počet osob k 30.6.2009	Z toho děti (1 - 18 let)
I.	30	0
II.	54	0
III.	43	0
IV.	29	0
Celkem	156	0

Zdroj: Magistrát města Opavy

Tabulka 13 Příspěvek na péči – pečující osoba + pečovatelská služba ke dni 30.6.2009

Stupeň závislosti	Počet osob k 30.6.2009	Z toho děti (1 - 18 let)
I.	22	0
II.	43	0
III.	53	0
IV.	26	0
Celkem	144	0

Zdroj: Magistrát města Opavy

Tabulka 14 Příspěvek na péči - zařízení poskytující sociální služby ke dni 30.6.2009

Stupeň závislosti	Počet osob k 30.6.2009	Z toho děti (1 - 18 let)
I.	164	0
II.	295	0
III.	270	3
IV.	287	15
Celkem	1016	18

Zdroj: Magistrát města Opavy

2.6 Cílová skupina

Cílová skupina osob s tělesným a kombinovaným postižením je pro účely studie potřebnosti denního stacionáře sestavena ze tří různých zdrojů. Podklady pro první skupinu jsou získány

od 33 zainteresovaných zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy, kteří představují volné sdružení osob usilujících

o realizaci daného typu stacionáře. Druhá skupina osob, zajímajících se o možnost využívání sociální služby denního stacionáře je zjišťována z dotazníkového šetření. Třetí skupina potenciálních zájemců je stanovena na základě podkladů a podnětů Speciálně pedagogického centra SRDCE při Základní škole Opava, Slezského odboje 5.

1. cílová skupina

Na základě podkladů poskytnutých Magistrátem města Opavy byla provedena analýza 1. cílové skupiny. Zájem o zřízení denního stacionáře projevilo 33 zainteresovaných zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením. Jedná se osoby (13 žen, 20 mužů) s tělesným a kombinovaným postižením ve věku od 4 do 25 let s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy (Velké Hoštice, Štáblovice, Hlubočec, Benkovice, Hradec nad Moravicí, Chlebičov, Otice, Uhlířov). Všechny osoby jsou držiteli průkazu ZTP/P. Nejpočetnější skupina tělesně postižených osob je zastoupena ve věkovém rozpětí 16 – 20 let (11 osob).

Tabulka 15 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

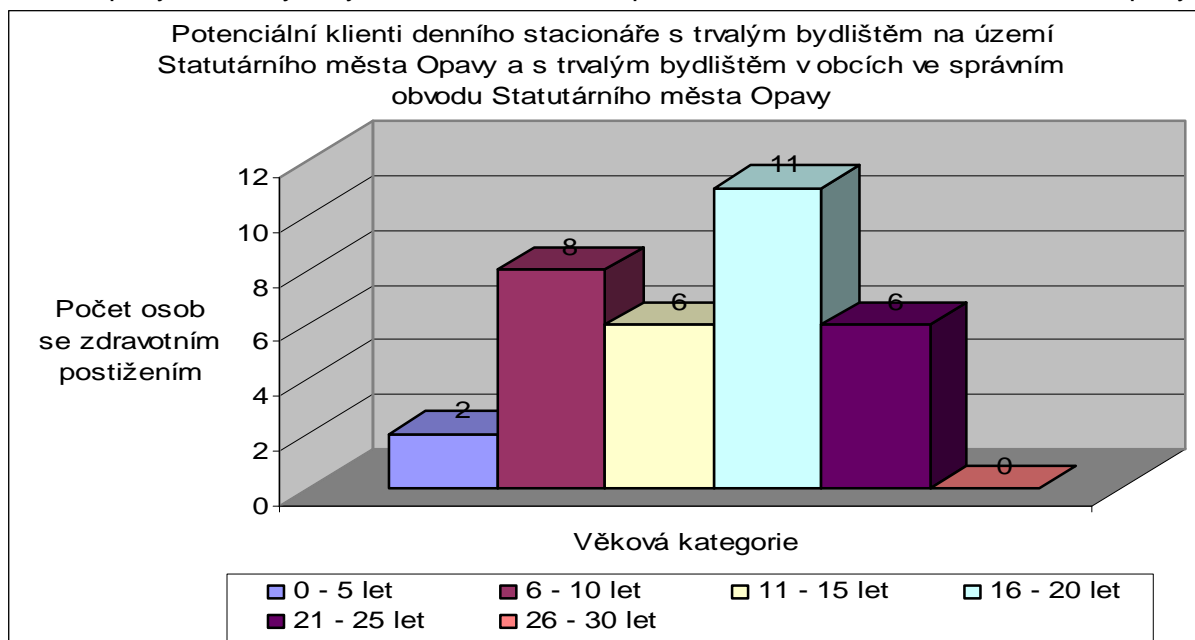
Pořadové číslo	Pohlaví	Trvalé bydliště	Průkaz ZTP	Věk
1	muž	Opava	ZTP/P	25
2	žena	Opava	ZTP/P	24
3	muž	Opava	ZTP/P	23
4	muž	Opava	ZTP/P	20
5	muž	Opava	ZTP/P	19
6	žena	Opava	ZTP/P	19
7	muž	Opava	ZTP/P	17
8	žena	Opava	ZTP/P	17
9	muž	Opava	ZTP/P	17
10	muž	Opava	ZTP/P	15
11	muž	Opava	ZTP/P	15
12	žena	Opava	ZTP/P	14
13	žena	Opava	ZTP/P	11
14	muž	Opava	ZTP/P	10
15	žena	Opava	ZTP/P	9
16	muž	Opava	ZTP/P	9
17	žena	Opava	ZTP/P	8
18	muž	Opava	ZTP/P	6
19	žena	Opava	ZTP/P	5
20	muž	Opava - Komárov	ZTP/P	6
21	muž	Suché Lazce	ZTP/P	16
22	muž	Vávrovice	ZTP/P	23
23	žena	Vávrovice	ZTP/P	15
24	žena	Benkovice	ZTP/P	17
25	muž	Hlubočec	ZTP/P	17
26	muž	Hradec nad Moravicí	ZTP/P	17
27	muž	Chlebičov	ZTP/P	16
28	žena	Otice	ZTP/P	13
29	žena	Otice	ZTP/P	7

30	žena	Štáblovice	ZTP/P	23
31	muž	Štáblovice	ZTP/P	9
32	muž	Uhlířov	ZTP/P	4
33	muž	Velké Hoštice	ZTP/P	24

Zdroj: Magistrát města Opavy, vlastní zpracování

Graf 4 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Zdroj: Magistrát města Opavy, vlastní zpracování

Pro účely podrobnější analýzy zjišťující potřebnost zřízení denního stacionáře byla 1. cílová skupina potenciálních klientů dále rozdělena podle místa jejich trvalého bydliště, na osoby s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a osoby s trvalým bydlištěm v obcích správního obvodu Statutárního města Opavy. Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy jsou uvedeni v Tabulce č. 16, představují skupinu (9 žen, 14 mužů) v celkovém počtu 23 osob. Nejpočetnější skupina tělesně postižených osob je zastoupena ve věkovém rozpětí 16 - 20 let (7 osob).

Tabulka 16 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy

Pořadové číslo	Pohlaví	Trvalé bydliště	Průkaz ZTP	Věk
1	muž	Opava	ZTP/P	25
2	žena	Opava	ZTP/P	24
3	muž	Opava	ZTP/P	23
4	muž	Opava	ZTP/P	20
5	muž	Opava	ZTP/P	19
6	žena	Opava	ZTP/P	19
7	muž	Opava	ZTP/P	17
8	žena	Opava	ZTP/P	17
9	muž	Opava	ZTP/P	17
10	muž	Opava	ZTP/P	15
11	muž	Opava	ZTP/P	15
12	žena	Opava	ZTP/P	14
13	žena	Opava	ZTP/P	11

14	muž	Opava	ZTP/P	10
15	žena	Opava	ZTP/P	9
16	muž	Opava	ZTP/P	9
17	žena	Opava	ZTP/P	8
18	muž	Opava	ZTP/P	6
19	žena	Opava	ZTP/P	5
20	muž	Opava - Komárov	ZTP/P	6
21	muž	Suché Lazce	ZTP/P	16
22	muž	Vávrovice	ZTP/P	23
23	žena	Vávrovice	ZTP/P	15

Zdroj: Magistrát města Opavy, vlastní zpracování

Méně početnější skupinu potenciálních klientů denního stacionáře tvoří osoby s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Jedná se o skupinu 10 osob (4 ženy, 6 mužů). Nejpočetnější skupina tělesně postižených je zastoupena ve věkovém rozpětí 16 - 20 let (4 osob).

Tabulka 17 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Pořadové číslo	Jméno a příjmení	Trvalé bydliště	Průkaz ZTP	Věk
1	žena	Benkovice	ZTP/P	17
2	muž	Hlubočec	ZTP/P	17
3	muž	Hradec nad Moravicí	ZTP/P	17
4	muž	Chlebičov	ZTP/P	16
5	žena	Otice	ZTP/P	13
6	žena	Otice	ZTP/P	7
7	žena	Štáblovice	ZTP/P	23
8	muž	Štáblovice	ZTP/P	9
9	muž	Uhlířov	ZTP/P	4
10	muž	Velké Hoštice	ZTP/P	24

Zdroj: Magistrát města Opavy, vlastní zpracování

2. cílová skupina⁵

Pro potřeby dotazníkového šetření byli osloveni zákonní zástupci osob s tělesným a kombinovaným postižením prostřednictvím školských zařízení v Opavě (ZŠ Slezské odboje a ZŠ Dostojevského). Cílem dotazníku bylo zjištění potřebnosti zřízení denního stacionáře na území Statutárního města Opavy pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky. Dotazník obsahoval 11 otázek (uzavřených a otevřených), přesné znění dotazníku je uvedeno v Příloze č. 1. Z celkového počtu 60 ks dotazníků, bylo získáno zpět 59 dotazníků, které jsou relevantní pro šetření. Při vyhodnocení bylo zjištěno, že respondenti u některých otázek označili jednu a více odpovědí nebo naopak neoznačili žádnou z nabízených možností. Níže jsou uvedeny výsledky dotazníkového šetření.

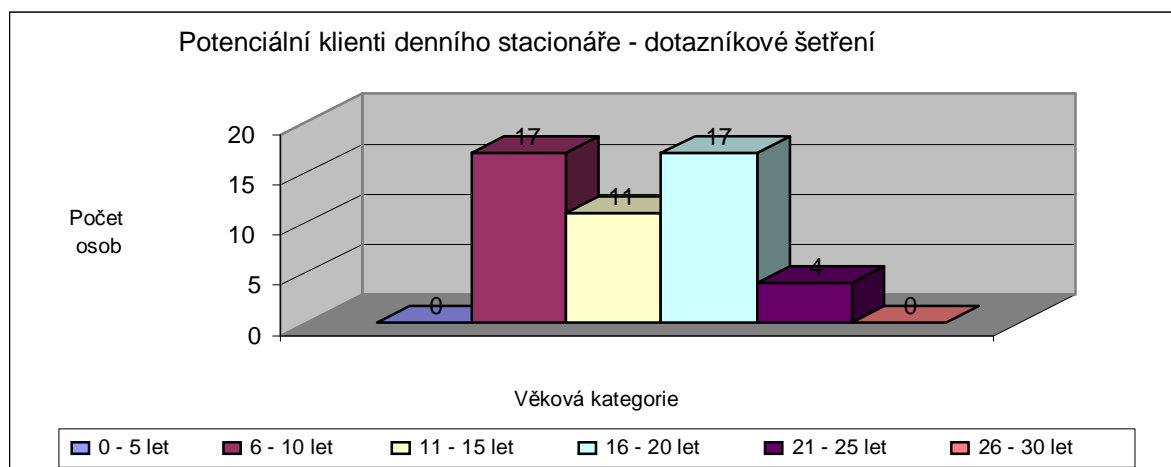
Zájem o zřízení denního stacionáře pro cílovou skupinu osob projevilo 49 respondentů, naopak 10 dotazovaných nemá zájem využívat tuto sociální službu. V případě, že dotazovaný uvedl, že nemá zájem o zřízení denního stacionáře, dotazník nebyl dále zpracováván viz. Příloha č. 1. Cílová skupina osob byla rozdělena dle pohlaví. Dotazníkového šetření se zúčastnilo 20 žen a 29 mužů, kteří mají zájem využívat sociální zařízení. Bylo zjištěno, že věková kategorie cílové skupiny je značně variabilní, pohybuje se v rozmezí od 7 do 24 let. Nejpočetnější skupina tělesně postižených osob je zastoupena ve

⁵ Dle zjištění zpracovatele 12 % z celkového počtu respondentů ankety jsou osoby zahrnuté i v první cílové skupině.

dvou věkových kategoriích, a to v kategorii od 6 – 10 let, v počtu 17 osob a v kategorii od 16 – 20 let, rovněž v počtu 17 osob.

Graf 5 Potenciální klienti denního stacionáře z dotazníkového šetření

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci dotazníkového šetření respondenti byli požádáni, aby napsali rok ukončení povinné školní docházky osoby s tělesným a kombinovaným postižením. Z údajů uvedených v Grafu č. 6 je zřejmé, že největší počet osob (6 osob) ukončí povinnou školní docházku v roce 2014.

V průběhu let 2010 - 2013 ukončí školní docházku celkem 14 osob. Pro účely studie jsou rovněž nezbytné údaje o počtech osob, které již ukončily či ukončí povinnou školní docházku v období 2001 – 2009, jedná se celkem o 5 osob.

Graf 6 Počet osob se zdravotním postižením v roce ukončení povinné školní docházky – dotazníkové šetření

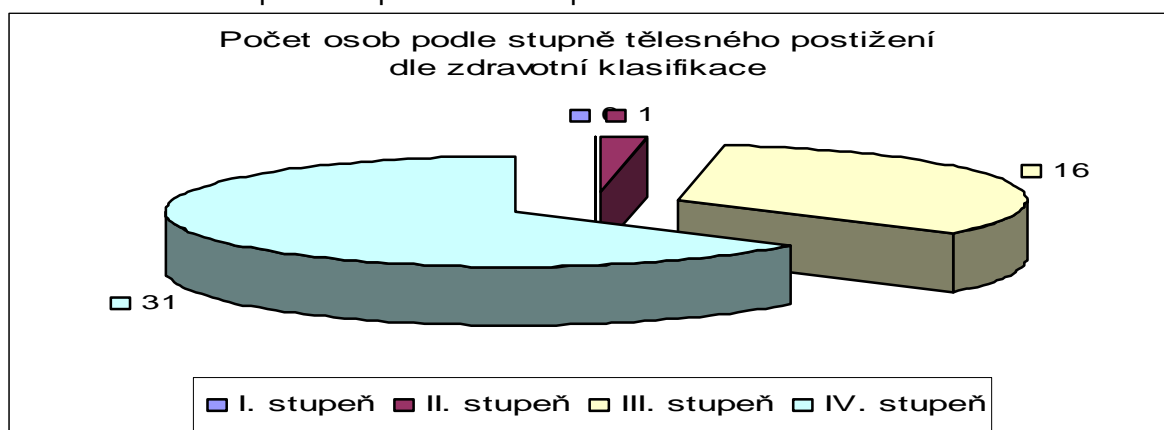

Zdroj: vlastní zpracování

47 respondentů uvedlo, že jsou držiteli zdravotního průkazu ZTP/P. Údaje se lišily u stupně tělesného postižení dle zdravotní klasifikace, největší počet respondentů (31 osob) označilo IV. stupeň, 16 respondentů napsalo III. stupeň a pouze 1 z dotazovaných označil II. stupeň tělesného postižení, I. stupeň tělesného postižení neuvedl žádný z respondentů.

Graf 7 Počet osob podle stupně tělesného postižení dle zdravotní klasifikace

Zdroj: vlastní zpracování

Jedna z otázek se vztahovala k místu trvalého bydliště osob s tělesným a kombinovaným postižením.

Tabulka 18 Seznam obcí s trvalým bydlištěm osob s tělesným a kombinovaným postižením – dotazníkové šetření

Název obce	Počet osob se zdravotním postižením	Umístění obce
Opava	23	Obec s rozšířenou působností
Opava - Kateřinky	1	Městská část Statutárního města Opavy
Opava - Komárov	1	Městská část Statutárního města Opavy
Opava - Kylešovice	1	Městská část Statutárního města Opavy
Opava - Předměstí	1	Městská část Statutárního města Opavy
Podvihov	1	Městská část Statutárního města Opavy
Vávrovice	2	Městská část Statutárního města Opavy
Dolní Životice	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Hradec nad Moravicí	2	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Chlebičov	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Litultovice	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Otice	2	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Velké Hoštice	3	Správní obvod obce s rozšířenou působností Opava
Bolatice	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Kravaře
Chuchelná	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Kravaře
Kravaře	1	Obec s rozšířenou působností
Rohov	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Kravaře
Štěpánkovice	2	Správní obvod obce s rozšířenou působností Kravaře
Březová	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Vítkov
Dolní Benešov	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Hlučín
Píšť	1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Hlučín

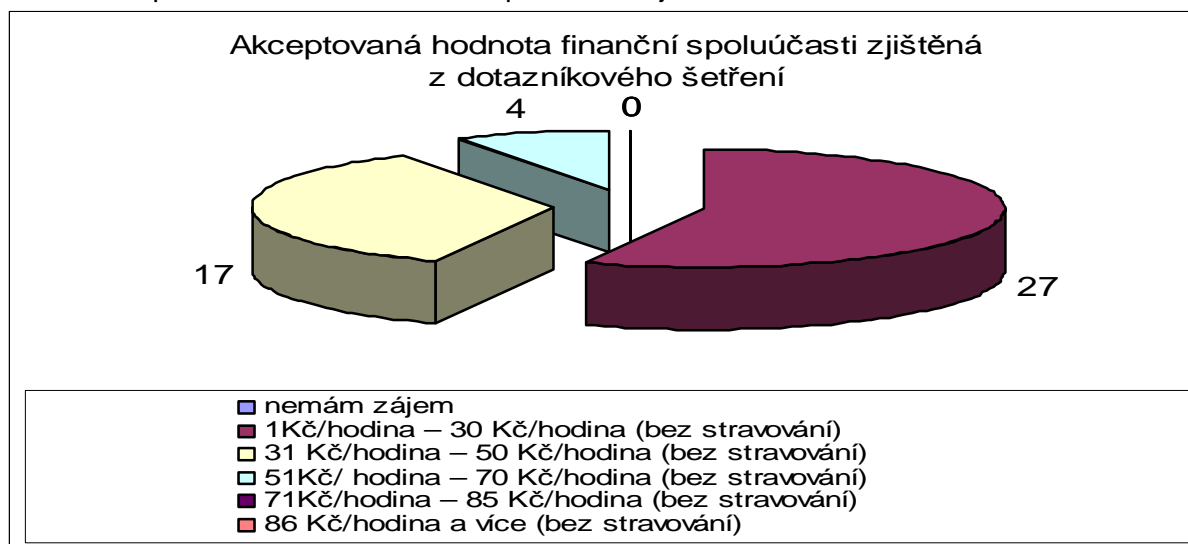
Zdroj: vlastní zpracování

V Tabulce č. 18 je uveden seznam obcí s místem trvalého bydliště respondentů. 30 dotazovaných uvedlo místo svého trvalého pobytu území Statutárního města Opavy. 10 respondentů pochází z obcí ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Zbývajících 9 dotazovaných bydlí v obcích ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Kravaře, Vítkov a Hlučín.

Vzhledem k tomu, že služba denního stacionáře je placenou sociální službou, byli respondenti požádáni o výběr z nabízených možností.⁶ Nejvíce z dotazovaných, v počtu 27 osob, zvolilo variantu spolufinancování v rozmezí od 1,- Kč do 30,- Kč za hodinu (bez stravování). 17 respondentů uvedlo hodnotu spolufinancování od 31,- Kč do 50,- Kč za hodinu (bez stravování). Pouze 4 z celkového počtu dotazovaných označilo variantu od 51,- Kč do 70,- Kč za hodinu (bez stravování). Údaje jsou znázorněny v Tabulce č. 19 a v Grafu č. 8.

Graf 8 Akceptovaná hodnota finanční spoluúčasti zjištěná z dotazníkového šetření

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19 Akceptovaná hodnota finanční spoluúčasti zjištěná z dotazníkového šetření

Výše finanční spoluúčasti v Kč/hod bez stravování	Počet osob
nemám zájem	0
1Kč/hodina – 30 Kč/hodina (bez stravování)	27
31 Kč/hodina – 50 Kč/hodina (bez stravování)	17
51Kč/ hodina – 70 Kč/hodina (bez stravování)	4
71Kč/hodina – 85 Kč/hodina (bez stravování)	0
86 Kč/hodina a více (bez stravování)	0

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci dotazníkového šetření respondenti odpovídali na otevřenou otázku, kde uváděli název zařízení, které v současnosti navštěvuje osoba s tělesným a kombinovaným postižením. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že v současnosti 38 osob navštěvuje základní školu, 10 z dotazovaných uvedlo, že jsou klienty Stacionáře Mraveneček a pouze 1 z respondentů nenavštěvuje žádné zařízení.

Tabulka 20 Název školského zařízení, které v současnosti navštěvuje osoba s tělesným a kombinovaným postižením

Název zařízení	Počet osob
ZŠ Slezského odboje Opava	13
ZŠ Dostojevského Opava	21

⁶ Vyhláška č. 505/2006 Sb. (§12), již se provádí některá ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a vyhláška č. 340/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, určuje maximální možné hodinové sazby za realizaci dané sociální služby - stacionáře (jejich přehled je vymezen v zákonu o soc. službách a rozveden v navazující vyhlášce). Max. sazba je 100,- Kč/hod. Případné navýšení je možné pouze v případě nabídky tzv. fakultativních služeb.

Stacionář Mraveneček	10
Základní a speciální škola	3
Integrace - ZŠ a MŠ Březová	1
žádné	1

Zdroj: vlastní zpracování

Zájem o zajištění dopravy (svozu) osoby s tělesným a kombinovaným postižením z a do místa jejího trvalého bydliště projevilo 26 respondentů, naopak 22 dotazovaných o tuto službu nemá zájem.

Graf 9 Zjištění zájmu o dopravu osoby s tělesným a kombinovaným postižením

Zdroj: vlastní zpracování

U poslední otázky byli respondenti požádáni o vypsání aktivit, které si představují v rámci poskytování sociální služby denního stacionáře pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením. Jednalo se o otevřenou otázku. Zjištěné aktivity jsou řazeny podle četnosti výskytu. Výsledky jsou uvedeny v Tabulce č. 21.

Při zpracování této otázky byly zjištěny další požadavky k provozování služby denního stacionáře. Jedná se konkrétně o „metodu usnadňované komunikace“, která je v současné době provozována v Denním stacionáři Mraveneček. Metoda vede k rychlejšímu osamostatnění, následné seberealizaci a vyjádření. Klienti, tak mohou více reagovat a uplatňovat se. Mezi další požadavky kladené na nový stacionář patří neomezená horní věková hranice u klientů a kvalifikovaný personál.

Tabulka 21 Preferované aktivity denního stacionáře

Pořadové číslo	Popis aktivity
1.	rehabilitace, masáže, plavání
2.	návaznost na školu (prohlubování znalostí, psaní, čtení, počítání, jemná motorika)
3.	nácvik sebeobsluhy a rozvoj samostatnosti
4.	pracovní a kulturní aktivity (např. keramika, vycházky, návštěva divadla)
5.	ergoterapie
6.	arteterapie
7.	muzikoterapie
8.	canisterapie
9.	hipoterapie

Zdroj: vlastní zpracování

3.cílová skupina

V rámci studie potřebnosti zástupci zpracovatele navštívili Speciálně pedagogické centrum Srdce, které má v péči tělesně postižené děti, žáky a studenty v regionu Opava a Bruntál. Bylo zjištěno, že v oblasti vzdělávání existují tlaky na zajištění návaznosti v pokračování dalšího rozšiřování vědomostí, dovedností a hlavně odbourávání sociální izolace klientů

Speciálně pedagogického centra Srdce. V současné době SPC SRDCE disponuje dostatečným množstvím kvalifikovaného personálu, ale potýká se s nedostatkem prostorové kapacity, nezbytné pro rozšíření vzdělávací činnosti. Pracovníci SPC SRDCE poskytli zpracovateli studie přibližný počet potenciálních klientů denního stacionáře, kteří v současnosti nenavštěvují žádné sociální zařízení, jsou doma, nepokračují ve studiu či ho v nejbližší době ukončí a nemají možnost pracovního uplatnění. Podle evidence SPC SRDCE se jedná přibližně o 20 klientů.

2.7 Vzdělávání osob s tělesným a kombinovaným postižením

Podle školského zákona je vzdělávání založeno na zásadách rovného přístupu každého státního občana České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu nebo jiného postavení občana.⁷

Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní, a na poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení. Pro žáky a studenty se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním se při přijímání ke vzdělávání a při jeho ukončování stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám. Při hodnocení žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Délku středního a vyššího odborného vzdělávání může ředitel školy ve výjimečných případech jednotlivým žákům nebo studentům se zdravotním postižením prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

Vyžaduje-li to povaha zdravotního postižení, zřizují se pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením školy, popřípadě v rámci školy jednotlivé třídy, oddělení nebo studijní skupiny s upravenými vzdělávacími programy. Žáci s těžkým mentálním postižením, žáci s více vadami a žáci s autismem mají právo se vzdělávat v základní škole speciální, nejsou-li vzdělávání jinak. Ředitel mateřské školy, základní školy, základní školy speciální, střední školy a vyšší odborné školy může ve třídě nebo studijní skupině, ve které se vzdělává dítě, žák nebo student se speciálními vzdělávacími potřebami, zřídit funkci asistenta pedagoga.

2.8 Školská zařízení pro vzdělávání osob se specifickými vzdělávacími potřebami na území Statutárního města Opavy

Na území Statutárního města Opavy existují školská zařízení pro vzdělávání osob se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o tyto vzdělávací instituce:

- Mateřská škola Eliška, Opava, Elišky Krásnohorské 2543/8, 746 01 Opava-Předměstí

Mateřská škola pro 72 dětí s jídelnou. Mateřská škola zajišťuje předškolní vzdělávání se zaměřením na zrakové postižení a na vady řeči. Při MŠ působí Klub přátel tělesně postižených dětí Eliška, který sdružuje rodiče a děti s tělesným postižením, jejich přátele a zainteresované odborníky a jeho hlavním posláním je podpora těchto rodin a integrace dětí s postižením do běžného života.

- Základní škola pro tělesně postižené, Dostojevského 1669/12, 746 01 Opava-Předměstí

⁷ Zdroj: Zákon č. 317/2008 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) – úplné znění.

Škola sdružuje pracoviště v Opavě, Dostojevského 12 a odloučené pracoviště při Rehabilitačním ústavu Chuchelná. Žáci jsou vyučováni podle vzdělávacích programů: základní škola, zvláštní škola, pomocná škola, přípravný stupeň pomocné školy. Součástí školy je také družina a jídelna.

- Základní škola a pomocná škola Opava, náměstí Slezského odboje 2289/5, 746 01 Opava-Předměstí

Součástí školy je základní škola praktická, základní škola speciální, přípravný stupeň základní školy speciální, speciálně pedagogické centrum, školní družina, výdejna stravy. Speciálně pedagogické centrum SRDCE při Základní škole Opava, Slezského odboje 5, poskytuje, v souladu se zněním zřizovací listiny, poradenské a terapeutické služby dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením (mentální postižení a tělesné postižení), jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením v regionu Opava a Bruntál. Mezi hlavní aktivity SPC SRDCE ve školním roce patří podpora integrace žáků se zdravotním postižením v mateřských a základních školách.

Na území Statutárního města Opavy se v současné době nenacházejí středoškolská a učňovská vzdělávací střediska pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením. Vzdělávací zařízení tohoto typu se však nacházejí v Moravskoslezském kraji, a to zejména ve správním obvodu Statutárního města Ostravy. V Tabulce č. 22 jsou uvedena vybraná středoškolská a učňovská vzdělávací zařízení pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením.

Tabulka 22 Vybraná středoškolská a učňovská vzdělávací zařízení pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením v Moravskoslezském kraji

Název školy	Adresa	Webové stránky
Střední škola prof. Zdeňka Matějčka, Ostrava - Poruba příspěvková organizace	Ostrava - Poruba, 17. listopadu 1123, 708 00 Ostrava - Poruba	http://www.skolspec.cz
Střední škola odborná a speciální Klimkovice, příspěvková organizace	Komenského 215, 742 83 Klimkovice	http://www.ssosklimkovice.cz
Odborné učiliště a Praktická škola, Hlučín, příspěvková organizace	ČSA 4a, 748 01 Hlučín	http://www.ouhluclin.wz.cz
Základní škola, střední škola, dětský domov, školní jídelna a internát, Velké Heraltice, příspěvková organizace	Opavská 1, 747 75 Velké Heraltice	http://www.ddheraltice.cz

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedených školských zařízení poskytuje Střední škola prof. Zdeňka Matějčka v Ostravě – Porubě nejširší nabídku studijních oborů pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením. Škola nabízí obory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou zjištěny vyšetřením školského poradenského zařízení. V těchto oborech jsou vzdělávání žáci se zdravotním postižením tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, s vadami řeči, se souběžným postižením více vadami, s autismem a s vývojovými poruchami chování nebo učení.

2.9 Shrnutí kapitoly

Podle odhadů Českého statistického úřadu žije v současnosti v ČR 1 015 548 osob se zdravotním postižením. Celkově tvoří jejich podíl 9,87% populace ČR. Ve sledovaném období, v průběhu let 2005 – 2007 počet osob s tělesným postižením v Moravskoslezském kraji vykazoval rostoucí tendenci. V roce 2007 v Moravskoslezském kraji bylo evidováno 35 116 osob s tělesným postižením. V okrese Opava v průběhu let 2006 až 2007 došlo ke zvýšení počtu osob – držitelů průkazů osoby se zdravotním postižením. V roce 2006 bylo evidováno 4 553 osob se zdravotním postižením, v roce 2007 se jednalo již o 5 401 osob. Ve spolupráci s Magistrátem města Opavy byla vyhotovena evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P s trvalým bydlištěm ve správním obvodu Statutárního města Opavy. V roce 2008 bylo evidováno 3 604 držitelů průkazů osoby se zdravotním postižením, z tohoto počtu bylo ve stupni ZTP/P evidováno 1 462 osob s tělesným postižením. Ke dni 30.6.2009 Statutární město Opava evidovalo příspěvky na péči v celkovém počtu 3 772 vyřízených žádostí. Dle přehledu vyřízených žádostí podle stupně tělesného postižení, bylo ve IV. skupině evidováno 708 žádostí u dospělé populace a 71 žádostí ve věkové kategorii od 1 – 18 let. Počet nově hlášených vrozených vad v MSK za rok 2006 činil absolutně 703 případů, na 10 000 živě narozených to bylo 568 případů.

V rámci studie zjišťující potřebnost zřízení denního stacionáře byla stanovena cílová skupina, do které patří lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením. Podle zdrojů dat byla cílová skupina rozdělena do tří částí/skupin. V první skupině byla data získána prostřednictvím zainteresovaných zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením, data pro druhou skupinu byla zjištěna formou dotazníkového šetření, počty osob pro třetí skupinu byly zajištěny prostřednictvím SPC SRDCE.

Zájem o zřízení denního stacionáře projevilo 33 zainteresovaných zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením. Jedná se o osoby ve věku od 4 do 25 let s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Všechny osoby jsou držiteli průkazu ZTP/P. Potenciálních klientů denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy je 23, z tohoto počtu je nejvíce osob s tělesným a kombinovaným postižením ve věkové kategorii 16 - 20 let (7 osob). Méně početnější skupinu potenciálních klientů denního stacionáře v počtu 10 osob tvoří osoby s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy, z tohoto počtu je nejpočetnější skupina tělesně postižených osob ve věkovém rozpětí 16 - 20 let (4 osob).

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že zájem o zřízení denního stacionáře projevilo 49 respondentů (20 žen a 29 mužů) ve věkovém rozpětí od 7 do 24 let. Nejpočetnější skupina tělesně postižených osob je zastoupena ve dvou věkových kategoriích, a to v kategorii od 6 – 10 let, v počtu 17 osob a v kategorii od 16 – 20 let, také v počtu 17 osob. V průběhu let 2001 – 2009 ukončí případně již ukončilo 5 osob povinnou školní docházku. V roce 2010 opustí základní školu 4 osoby s tělesným a kombinovaným postižením. 47 dotazovaných uvedlo, že jsou držiteli zdravotního průkazu ZTP/P. Respondenti byli rozděleni podle místa trvalého bydliště, 30 dotazovaných má trvalé bydliště na území Statutárního města Opavy, 10 respondentů uvedlo místo svého trvalého bydliště v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Zbývajících 9 dotazovaných pochází z obcí ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Kravaře, Vítkov a Hlučín. 27 dotazovaných osob zvolilo variantu spolufinancování v rozmezí od 1,- Kč do 30,- Kč za hodinu (bez stravování), 17 respondentů uvedlo hodnotu spolufinancování od 31,- Kč do 50,- Kč za hodinu (bez stravování). Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že v současnosti 38 osob navštěvuje základní školu a 10 z dotazovaných uvedlo, že jsou klienty Stacionáře Mraveneček. Zájem o dopravu osoby s tělesným a kombinovaným postižením projevilo 26 respondentů. Mezi nejvíce preferované aktivity v denním stacionáři patří rehabilitace, masáže, plavání,

vzdělávání a nácvik sebeobsluhy. Požadavky kladené na aktivity denního stacionáře mají zajistit takovou péči, aby lidé po ukončení povinné školní docházky nezůstali v izolaci a mohli se dále rozvíjet a mít možnost kontaktu, jak s osobami se stejným osudem, tak s ostatními lidmi, což rodina i když se snaží sebevíc nemůže plně zajistit.

V rámci studie potřebnosti zástupci zpracovatele také oslovili Speciálně pedagogické centrum Srdce. Zaměstnanci SPC SRDCE informovali zpracovatele studie o počtu potenciálních klientů denního stacionáře, jedná se přibližně o 20 klientů s tělesným postižením, kteří jsou doma nebo v nejbližší době ukončí studium a dosud není známa jejich další budoucnost.

Na území Statutárního města Opavy se nachází pouze mateřské a základní školy, které zajišťují vzdělávání osob s tělesným a kombinovaným postižením. Základní vzdělání je povinné pro všechny děti, tzn. pro děti se zdravotním postižením i pro děti bez zdravotního postižení - tím je třeba chápat děti s mentálním postižením, zbavené způsobilosti k právním úkonům. Zajištění základního vzdělání, které je možné v mnoha případech pokládat za určitý způsob aktivizace a začlenění do běžné společnosti, je věnována vysoká pozornost jak ze strany školských institucí, tak ze strany opatrovníků. Po dovršení 18 let věku dítěte povinnost vzdělávání končí, což může v některých případech znamenat deaktivizaci a vyčlenění z běžné společnosti. Středoškolská a učňovská vzdělávací zařízení pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením se nachází na území Moravskoslezského kraje. Nejširší nabídku vzdělávacích oborů pro tuto skupinu osob nabízí Střední škola prof. Zdeňka Matějčka v Ostravě – Porubě.

V návaznosti na fakt, že na území Statutárního města Opavy ani v jejím nejbližším okolí se nenachází středoškolská vzdělávací instituce pro osoby se zdravotním postižením a v kontextu zjištěného zájmu (poptávky) po dalším vzdělávání cílové skupiny je třeba upozornit, že z hlediska možností získání dotace na investice do vzniku denního stacionáře, nelze spojovat oblast sociálních služeb a školských zařízení. Respektive v oblasti denního stacionáře je oprávněným žadatelem registrovaný poskytovatel sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a v případě, že by část prostor stacionáře (část celkové investice) sloužila pro realizaci dalšího vzdělávání formou výuky realizované školou či školským zařízením dle zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, byla by tato část v kategorii nezpůsobilých výdajů projektu.

3 SOUČASNÁ NABÍDKA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA ÚZEMÍ STATURNÍHO MĚSTA OPAVY

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Pro účely studie zjišťující potřebnost denního stacionáře byly podrobně specifikovány služby denního stacionáře a odlehčovací služby.

Denní stacionáře

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se v denních stacionářích poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, a osobám s chronickým duševním onemocněním, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

Služba denního stacionáře obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu;
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu;
- c) poskytnutí stravy;
- d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
- f) sociálně terapeutické činnosti;
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.⁸

Denní stacionáře poskytují denní služby v zařízeních lidem s postižením, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné osoby. Do zařízení se dopravuje klient sám nebo s doprovodem. Denní stacionáře nezajišťují ubytování. Jedná se o službu, do které klient ráno přijde, den stráví různými aktivitami (např. keramika, vaření, cvičení paměti, odpočinek, vycházka), je možno mu také zajistit oběd a v odpoledních hodinách odchází klient sám či s doprovodem zpět k sobě domů. Denní stacionáře představují službu, kterou klient navštěvuje pravidelně.

Odlehčovací služby

Odlehčovací služby podle §44, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby poskytované osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném sociálním prostředí. Cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě nezbytný odpočinek.

Odlehčovací služby podle §44 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu;
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu;
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy;
- d) poskytnutí ubytování v případě pobytové služby;
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;
- f) sociálně terapeutické činnosti;
- g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí;
- h) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti.⁹

⁸ Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 46

⁹ Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, §44

3.1 Organizace sídlící na území Statutárního města Opavy

Na území Statutárního města Opavy se nachází široká síť organizací poskytujících sociální služby, které je možné rozdělit do několika kategorií (péče o děti a rodinu, péče o osoby se specifickými sociálními problémy, péče o osoby se zdravotními problémy, péče o národnostní menšiny, péče o seniory). V rámci Komunitního plánu Statutárního města Opavy byla zpracována SWOT analýza rozvoje sociálních a souvisejících služeb pro cílovou skupinu: Péče o osoby se zdravotními problémy.

Tabulka 23 SWOT analýza – Péče o osoby se zdravotními problémy

Silné stránky	Slabé stránky
<ol style="list-style-type: none"> 1. Odbornost poskytovatelů 2. Spolupráce s Magistrátem města Opavy 3. Rostoucí zájem o sociální služby a poptávka po službách 4. Spolupráce, komunikace mezi subjekty, které sociální služby poskytují 5. Vzájemná informovanost poskytovatelů služeb v dané oblasti 6. Návaznost poskytovaných služeb	<ol style="list-style-type: none"> 1. Administrativní náročnost při přípravě projektů, nejistota ve financování 2. Rozdílné ohodnocení profesí, shodných, ale zaměstnaných v jiném resortu 3. Neznalost poptávky po specifických službách
Příležitosti	Ohrožení
<ol style="list-style-type: none"> 1. Financování v rámci komunitního plánování 2. Zřízení specifických služeb 3. Finanční zdroje 4. Posílení kompetencí pracovníků komunitního plánování 5. Plynulá návaznost služeb (poskytovatelů a institucí) 6. Upozornit na vhodnost zveřejnění zásad pro poskytování dotací 7. Magistrát města Opava – počet validních informací 8. Zlepšení kvality péče	<ol style="list-style-type: none"> 1. Získávání finančních prostředků 2. Lidský faktor 3. Legislativní zmatky 4. Nedostatečná informovanost uživatelů o službách

Zdroj: Komunitní plán rozvoje sociálních a souvisejících služeb Statutárního města Opavy na rok 2008 – 2010

Pro účely studie zjišťující potřebnost denního stacionáře byly podrobně zmapovány pouze služby týkající se péče o osoby se zdravotním a kombinovaným postižením, které jsou poskytovány organizacemi sídlícími na území Statutárního města Opavy. Bylo vybráno 12 poskytovatelů sociálních služeb, kteří byli rozděleni podle formy poskytované služby, a to na služby ambulantní, pobytové, sociální poradenství a pečovatelské služby. Seznam vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území Statutárního města Opavy je uveden v Tabulce č. 24.

Tabulka 24 Vybraní poskytovatelé sociálních služeb na území Statutárního města Opavy

Pořadové číslo	Forma poskytované služby	Název organizace	Kapacita (osoba/den)
1.	ambulantní	Charita Opava, Stacionář Mraveneček	6

2.	ambulantní	Charita Opava, Radost sociálně terapeutická dílna (RSTD)	18
3.	ambulantní	Charita Opava, Denní stacionář pro seniory	15
4.	ambulantní	Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě	25
5.	ambulantní	Marianum, příspěvková organizace	15
	pobytová		215
6.	pobytová	Sírius, příspěvková organizace	46
7.	sociální poradenství	Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. (detašované pracoviště Opava)	0
8.	sociální poradenství	FOKUS - Opava, občanské sdružení	0
9.	sociální poradenství, jiné aktivity	Klub přátel tělesně postižených dětí Opava (KPTPD Opava)	0
10.	sociální poradenství, jiné aktivity	Speciálně pedagogické centrum SRDCE (SPC)	0
11.	pečovatelská služba	Charita Opava - Charitní pečovatelská služba	13
12.	pečovatelská služba	KOUSEK NEBE s.r.o. – pečovatelská služba	5

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

3.2 Charakteristika vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území Statutárního města Opavy

3.2.1 Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Kontaktní adresa: Neumannova 3, 747 07 Opava – Jakař
Kontaktní osoba: Mgr. Marie Tichá
Telefon: 553 616 648
www.charita.opava.cz/strediska.php?stredisko=mravenecek

Charakteristika poskytované služby:

Denní stacionář pro děti s kombinovanými vadami Mraveneček je určen dětem a mládeži s těžkou a hlubokou mentální retardací, časným infantilním či atypickým autismem, kombinovanými vadami ve věku od 3 do 26 let. Spádovou oblastí, z níž jsou klienti přijímáni je okres Opava. Stacionář Mraveneček se svou činností snaží skrze individuální péči o těžce či hluboce mentálně postiženou osobu i s další přidruženou vadou naplnit její životní potenciál a zároveň poskytnout rodinám prostor pro oddech a načerpání sil. Kapacita ambulantní formy poskytování je 6 klientů za den. Výchova a vzdělávání se zaměřuje především na rozvoj senzomotorických schopností, rozvoj řeči, celkovou koncentraci a koordinaci pohybů. Činnosti se přizpůsobují pohybovému postižení či jiné přidružené vadě. Individuální pedagogická péče vychází ze současného stavu dítěte, jeho potřeb a zájmů. Využívány jsou prvky Montessori pedagogiky, strukturovaného učení a usnadňované komunikace pro efektivnější vzdělávání. Rozumová, smyslová, řečová, pohybová, hudební a výtvarná výchova je prováděna v blocích. Je zaměřena na rozvoj řeči a vnímání, koordinaci pohybů, jemnou a hrubou motoriku a celkovou koncentraci. Klienti jsou do stacionáře sváženi a odpoledne rozvázeni domů.

Věková kategorie klientů:

- děti předškolního věku (1 - 7 let);

- mladší děti (7 – 10 let);
- starší děti (11 – 15 let);
- dorost (16 – 18 let);
- mladí dospělí (19 – 26 let).¹⁰

3.2.2 Charita Opava, Radost sociálně terapeutická dílna (RSTD)

Kontaktní adresa: Přemyslovců 13/26, Opava-Jaktař, 747 07 Opava 7

Kontaktní osoba: Lucie Bedrichová, DiS.

Telefon: 553 612 780

www.charita.opava.cz/strediska.php?stredisko=rd

Charakteristika poskytované služby:

V souladu s druhem sociální služby (sociálně terapeutická dílna) je hlavním posláním RSTD ambulantní služba poskytována osobám se sníženou soběstačností z důvodu mentálního postižení a nebo duševního onemocnění, které nejsou z tohoto důvodu umístitelné na otevřeném ani chráněném trhu práce. Cílová skupina klientů zahrnuje osoby s chronickým duševním onemocněním (duševně nemocní v produktivním věku, v péči ambulantního psychiatra, stabilizovaný zdravotní stav) a osoby s mentálním postižením. Kapacita ambulantní formy poskytování je 18 klientů za den.

Věková kategorie klientů:

- mladí dospělí (19 – 26 let);
- dospělí (27 – 64 let).

3.2.3 Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Kontaktní adresa: Masarykova 39 (budova minoritského kláštera)

Kontaktní osoba: Jana Řehulková

Telefon: 553 710 915

www.charita.opava.cz/strediska.php?stredisko=anezka

Charakteristika poskytované služby:

Denní stacionář pro seniory poskytuje soustavnou a pravidelnou péči o starší spoluobčany, kteří se cítí osamělí, málo pohybliví, dezorientovaní, s nastupující demencí nebo nesoběstační. Stacionář poskytuje seniorům a osobám se zdravotním postižením profesionální sociální službu, pomáhá jim zachovat pocit vlastní hodnoty a důstojnosti, podporuje jejich soběstačnost. Stacionář je určen pro cílovou skupinu: senioři, osoby se zdravotním postižením a osoby s Alzheimerovou demencí. Věková hranice klientů denního stacionáře pro seniory je od 55 let. Ve stacionáři probíhá kolektivní aktivizace spojená s psychosociální rehabilitací. Kapacita ambulantní formy poskytování je 15 klientů za den.

Věková kategorie klientů:

- dospělí (27 – 64 let);
- mladší senioři (65 – 80 let);
- starší senioři (nad 80 let).

3.2.4 Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě

Kontaktní adresa: Nákladní 29, 746 01 Opava

¹⁰ Zdrojem pro uváděné věkové kategorie je Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Kontaktní osoba: Mgr. Petr Fabián
Telefon: 553 621 548
www.dcctyrlitek.cz

Charakteristika poskytované služby:

Dětské centrum Čtyřlístek (DC) poskytuje komplexní systém zdravotnických, sociálních a pedagogicko-psychologických služeb rodičům a dětem se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami. DC Čtyřlístek je koncipováno především jako rehabilitační stacionář. Jsou zde přijímány děti, které potřebují z jakéhokoli důvodu řízenou rehabilitační terapii. Kapacita oddělení je nyní 25 lůžek pro děti od narození do 3 let. V nepřetržitém provozu se zde poskytuje komplexní péče dětem se závažnými sociálními či zdravotními problémy. Jedná se o péči zdravotní, ošetrovatelskou, rehabilitační, výchovnou, sociálně právní apod. DC Čtyřlístek poskytuje služby pro dětské klienty s tělesným a pohybovým postižením, s poruchami psychického vývoje, s poruchami chování a emocí, s kombinovanými vadami, se smyslovým postižením, s poruchami řeči, se zdravotním oslabením a s dietním stravováním.

Od roku 1985 je součástí Dětského centra Čtyřlístek v Opavě speciální dětský stacionář s denním pobytem pro děti od 1 - 8 let věku. Dětský stacionář poskytuje komplexní systém zdravotnických, sociálních a pedagogicko-psychologických služeb rodičům a dětem se speciálními výchovně-vzdělávacími potřebami. Péče je poskytována dětem s tělesným a pohybovým postižením, s poruchami psychického vývoje, s kombinovanými vadami, s poruchami chování a emocí, se smyslovým postižením, s nemocí nebo zdravotním oslabením a s dietním stravováním.

Věková kategorie klientů dětského stacionáře:

- děti (1 - 8 let)

3.2.5 Marianum, příspěvková organizace

Kontaktní adresa: Rooseveltova 47, 746 01 Opava
Kontaktní osoba: Ing. Janýška Antonín
Telefon: 553 608 501
www.marianum-opava.cz

Charakteristika poskytované služby:

Marianum, p.o. je organizace poskytující pobytové, ambulantní a terénní sociální služby. Posláním Mariana, p.o. je pomoci osobám s mentálním a vícenásobným postižením žít normální, tzn. běžný život, jak jen to je možné. Marianum, p.o. poskytuje sociální služby osobám s mentálním nebo vícenásobným postižením, které nejsou schopny žít v samostatné domácnosti. Cílem poskytovaných služeb je zejména vytvářet podmínky pro přiměřenou samostatnost a sebeuplatnění uživatelů, poskytnutí ubytování a stravování, zabezpečení potřebné podpory při nákupu osobních potřeb, při domácích pracích, při osobní hygieně, poskytování nezbytné zdravotní péče, zprostředkování činností potřebných k aktivizaci uživatelů, které vedou ke kvalitnímu naplňování času a k přiměřenému zapojení do života běžné společnosti. Kapacita ambulantní formy poskytování je 15 klientů za den, stacionář je určen pro osoby od 18 let věku. Kapacita pobytové formy poskytování je 215 lůžek.

Věková kategorie klientů:

- dorost (16 – 18 let);
- mladí dospělí (19 – 26 let);
- dospělí (27 – 64 let);
- mladší senioři (65 – 80 let).

3.2.6 Sírius, příspěvková organizace

Kontaktní adresa: Mánesova 7, 746 01 Opava

Kontaktní osoba: Mgr. Soňa Lichovníková

Telefon: 553 711 803, 731 482, 151

www.usp-opava.cz

Charakteristika poskytované služby:

Sírius poskytuje celoroční pobytové služby především uživatelům z Moravskoslezského kraje. Poskytuje domov dětem a mládeži se zdravotním postižením, která vzhledem ke svému postižení nemůže žít ve svém přirozeném prostředí. Cílovou skupinu tvoří děti a mládež s mentálním postižením ve věku od 3 do 26 let. Služba je poskytována výjimečně i nad 26 let osobám zcela imobilním, s vysokou mírou podpory, závislým na pomoci druhé osoby při všech životních úkonech. Péče v domově je poskytována kvalifikovanými pracovníky, kteří pracují podle zásad dobré a bezpečné praxe. Cílem organizace je zapojit dospělé uživatele do spolurozhodování o svém životě a v případech, že zdravotní stav znemožňuje spolurozhodování a zapojení do běžného života, zajistit důstojné zacházení, důstojné prostředí a přiměřenou aktivitu. Cílovou skupinu klientů tvoří osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením a osoby se zdravotním postižením. Kapacita pobytové formy poskytování je 46 klientů (46 lůžek).

Věková kategorie klientů:

- děti předškolního věku (1 - 7 let);
- mladší děti (7 – 10 let);
- starší děti (11 – 15 let);
- dorost (16 – 18 let);
- mladí dospělí (19 – 26 let);
- dospělí (27 – 64 let).

3.2.7 Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. (detašované pracoviště Opava)

Kontaktní adresa: Liptovská 21, 747 06 Opava 6

Kontaktní osoba: Dagmar Slaninová

Telefon: 553 734 109

www.czp-msk.cz/detasovane_opava.php

Charakteristika poskytované služby:

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. je svazem občanských sdružení, které je ustanoveno dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Posláním je přispívat ke zkvalitňování života občanů se zdravotním postižením a pomáhat jim při integraci do společnosti. Organizace poskytuje služby občanům se zdravotním postižením bez ohledu na národnost, věk, pohlaví, druh a rozsah zdravotního postižení. Vychází z individuálně určených potřeb osob a zajišťuje v rámci poskytovaných sociálních služeb dodržování lidských práv a základních svobod. Sociální služba je poskytována ambulantní formou. Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o.s. (detašované pracoviště Opava) nabízí tyto služby: sociální poradenství, osobní asistenci, arteterapii, výuku obsluhy k PC, volný přístup k počítači včetně internetu a muzikoterapii. Do cílové skupiny klientů patří osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením a senioři.

Věková kategorie klientů je bez omezení věku.

3.2.8 FOKUS - Opava, občanské sdružení

Kontaktní adresa: Opavská 33, 793 13 Svobodné Heřmanice (sídlo sdružení)

Hradecká 16, 746 01 Opava (adresa pracoviště)

Kontaktní osoba: Šárka Potyšová, DiS.

Telefon: 553 652 433

www.fokusopava.cz

Charakteristika poskytované služby:

Občanské sdružení FOKUS Opava je nestátní nezisková organizace humanitárního charakteru poskytující odborné sociální poradenství. Cílem je pomoci lidem s duševním onemocněním, mentálním a jiným zdravotním postižením žít plnohodnotný život ve společnosti, tzn. uspokojovat své materiální potřeby, starat se o své zdraví, léčit se, využívat nabídek různých institucí a organizací, vzdělávat se, apod. Cílová skupina klientů zahrnuje osoby s chronickým duševním onemocněním a osoby se zdravotním postižením. Občanské sdružení Fokus Opava nabízí tyto služby (sociální poradenství, podporu samostatného bydlení, služby následné péče, sociálně terapeutické dílny, sociální rehabilitace a také chráněnou práci).

Věková kategorie klientů:

- dorost (16 – 18 let);
- mladí dospělí (19 – 26 let);
- dospělí (27 – 64 let).

3.2.9 Klub přátel tělesně postižených dětí Opava (KPTPD Opava)

Kontaktní adresa: E. Krásnohorské 8, 746 01 Opava

Kontaktní osoba: Mgr. Lucie Valušková

Telefon: 553715807 / 608561502

www.mseliska.cz

Charakteristika poskytované služby:

Klub přátel tělesně postižených dětí pracuje při Mateřské škole Elišce, E. Krásnohorské v Opavě. Činnost Klubu má plnou podporu MŠ, sdružuje rodiče, děti, speciální pedagogy, rehabilitační pracovníky a přátele dětí s tělesným postižením. Činnost občanského sdružení spočívá v pravidelných i jednorázových akcích, které umožňují vzájemné setkávání, výměnu názorů, odborné poradenství, zábavu a další. Mezi úspěšné aktivity sdružení patří pravidelné pořádání poznávacích zájezdů, letních integračních táborů a letních ozdravných a integračních pobytů u moře pro děti a mládež. Při Klubu působí integrovaný pěvecký sbor Kulhavá noha. V budově MŠ působí Klub mladých nabízející mladým lidem se zdravotním postižením program přizpůsobený jejich zájmům a potřebám. Dále probíhá rozšiřování a zkvalitňování volnočasových aktivit pro děti i mládež. Patří zde např. Tvořivá dílna, kde děti a mládež mohou rozvíjet své motorické a zároveň tvůrčí schopnosti.

3.2.10 Speciálně pedagogické centrum SRDCE (SPC)

Kontaktní adresa: SPC Srdce při Základní škole Slezského odboje 5, 746 01 Opava

Kontaktní osoba: Bc. Ivana Celtová

Telefon: 553 626 092

www.nestroj.com/zsso/spc.htm

Charakteristika poskytované služby:

SPC SRDCE při Základní škole Opava, Slezského odboje 5, poskytuje v souladu se zněním zřizovací listiny, poradenské a terapeutické služby dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením (mentální postižení a tělesné postižení), jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením v regionu Opava a Bruntál. Mezi hlavní aktivity SPC SRDCE ve školním roce patří podpora integrace žáků se zdravotním postižením v mateřských a základních školách. Činnost SPC se uskutečňuje ambulantně na pracovišti centra a návštěvami pedagogických pracovníků SPC ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a v zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením. Centrum zajišťuje poradenství pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům postižených dětí v oblasti vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Vykonává speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku a poskytuje poradenské služby se zaměřením na pomoc při řešení problémů vzniklých ve vzdělávání, psychickém a sociálním vývoji žáků se zdravotním postižením. Mezi další aktivity SPC patří kurzy grafomotoriky, synergetické reflexní masáže a cranosakrální terapie, Denisova metoda, program HYPO a KUPOZ a Feuerstainova a PIT metoda.

3.2.11 Charita Opava - Charitní pečovatelská služba

Kontaktní adresa: Kylešovská 835/10, Opava-Předměstí, 746 01 Opava 1

Kontaktní osoba: Petra Thiemlová, DiS.

Telefon: 553 764 084

www.charitaopava.cz

Charakteristika poskytované služby:

Cílem Charitní pečovatelské služby je umožnit starým, zdravotně postiženým, osamělým lidem laskavou a odbornou péči, co nejdelší pobyt ve vlastním sociálním prostředí, aby nemuseli být umístěni v domovech pro seniory či jiných sociálních zařízeních. Do bytu uživatele přichází pracovník v přímé péči a provádí pečovatelské úkony podle uzavřené smlouvy, případně podle aktuálních potřeb uživatele. Služba je uskutečňována plněním stanoveného individuálního pečovatelského plánu. Při vykonávání pečovatelských úkonů pracovník v přímé péči s uživatelem komunikuje a zjišťuje, zda individuální pečovatelský plán vyhovuje jeho potřebám (sleduje změny zdravotního stavu, sociální situace, chování uživatele). Veškeré změny pracovník v přímé péči hlásí vedoucí střediska a sociální pracovníci, která dle situace provede sociální šetření v domácnosti uživatele a podle toho je přizpůsoben individuální pečovatelský plán potřebám uživatele. Sociální služba je poskytována terénní formou. Charitní pečovatelská služba nabízí pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, poskytnutí stravy nebo pomoc při poskytnutí stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a dohled nad dospělým občanem. Cílovou skupinu klientů tvoří senioři, lidé se zdravotním postižením, jejichž zdravotní stav je stabilizovaný, lidé v nepříznivé sociální situaci, např. osamělí nebo, o které se jejich rodinní příslušníci nechtějí, neumějí nebo nemohou postarat. Kapacita terénní formy poskytování je 13 klientů za den.

Věková kategorie klientů:

- dospělí (27 – 64 let)
- mladší senioři (65 – 80 let)
- starší senioři (nad 80 let)

3.2.12 KOUSEK NEBE s.r.o. – pečovatelská služba

Kontaktní adresa: Přemyslovců 529/37, Opava -Jaktař, 747 07 Opava 7

Kontaktní osoba: Anna Jasníková
Telefon: 553 611 701
e-mail: jasnikova@volny.cz

Charakteristika poskytované služby:

Poskytované služby se soustřeďují především na seniory a na občany se zdravotním postižením, kteří potřebují zajistit základní lidské a sociální potřeby (např. hygiena, stravování, fyzická ale i duševní aktivita a v neposlední řadě i kontakt s okolním prostředím). Protože se jedná o terénní službu, pečovatel, pečovatelka dochází do bytu klienta. Následně je seznámena s prostředím klienta, s jeho nemocemi, případně s jinými důležitými informacemi, aby služba probíhala co nejbezpečněji pro obě strany. Do cílové skupiny patří osoby s chronickým onemocněním, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se sluchovým postižením, osoby se zdravotním postižením, osoby se zrakovým postižením a senioři. Kapacita terénní formy poskytování je 5 klientů za den.

Věková kategorie klientů je bez omezení věku.

3.3 Finanční a personální zajištění organizací poskytujících ambulantní a pobytové služby

Pro finanční a personální zajištění byli vybráni a podrobně analyzováni pouze níže uvedení poskytovatelé ambulantních a pobytových služeb:

- Marianum, příspěvková organizace (Zřizovatel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje);
- Sírius, příspěvková organizace (Zřizovatel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje);
- Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě (Zřizovatel: Krajský úřad Moravskoslezského kraje);
- Charita Opava, Stacionář Mraveneček;
- Charita Opava, Radost sociálně terapeutická dílna (RSTD);
- Charita Opava, Denní stacionář pro seniory. (Charita Opava byla zřízena dne 5. 6. 1991 dekretem arcibiskupa Arcidiecéze olomoucké č. CZ - 11/93 podle kánonu 114 Kodexu kanonického práva z r. 1983 jako účelové zařízení Římskokatolické církve s delegovanou právní subjektivitou pod názvem Oblastní charita Opava. Dekretem biskupa nově vzniklé Ostravsko-opavské diecéze č.j. 7/97 byla zřízena 1.1.1997 Diecézní charita ostravsko-opavská, jejíž jednou ze základních složek se stala i Oblastní charita Opava. Změnou zřizovacího dekretu č.j. CZ - 11/93 ze dne 25.1.2001 byl změněn název z Oblastní charity Opava na Charitu Opava).¹¹

Ostatní organizace uvedené v Tabulce č. 24 jsou zaměřeny na poskytování zejména sociálního poradenství, případně jiných jednorázových aktivit (např. organizování výletů s osobami se zdravotním postižením), z tohoto důvodu nebyly tyto organizace pro účely studie dále rozpracovávány. Právní forma organizací je převážně občanské sdružení. Méně početnější skupinu organizací zastupují pečovatelské služby, jedná se o terénní služby, kdy pečovatel dochází do bytu klienta.

3.3.1 Marianum, příspěvková organizace

Marianum, příspěvková organizace v současné době prochází transformačním procesem, který byl zahájen v roce 2008 rozhodnutím zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Marianum je zařazeno mezi poskytovatele, kteří provádějí transformaci poskytování

¹¹ Zdroj: Charita Opava.

sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V rámci zvyšování kvality sociálních služeb rozhodl zřizovatel v červnu 2008, že v průběhu transformace pobytových sociálních služeb poskytovatel postupně opustí současné užívané nevyhovující prostory v Opavě, Rooseveltova 47. V rámci transformace sociálních služeb v Marianu proto dochází ke změně životních podmínek uživatelů. Poskytovatel sociálních služeb v roce 2008 provedl registraci dalších sociálních služeb navazujících na službu domova pro osoby se zdravotním postižením. Dojde tak k postupnému vytváření komplexu navazujících ambulantních, terénních a pobytových sociálních služeb se zaměřením na cílovou skupinu dospělých osob s mentálním nebo vícenásobným postižením. V rámci vytvářejícího se komplexu navazujících sociálních služeb má pro stejnou cílovou skupinu Marianum, p.o. registrovány tyto sociální služby:

Domov pro osoby se zdravotním postižením: pobytová služba, registrována v září 2007, v minulosti poskytována jako tzv. sociální péče v ústavu sociální péče s celoročním pobytem, služba má poskytovat pravidelně veškeré potřebné podmínky k životu a rozvoji osobnosti uživatele, který není schopen žít v samostatné domácnosti.

Centrum denních služeb: ambulantní služba, registrována v září 2007 dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Podpora samostatného bydlení Opava: terénní služba, registrována v listopadu 2008,

Chráněné bydlení Opava: pobytová služba, registrována v listopadu 2008,

Chráněné bydlení Jakartovice – Deštné: pobytová služba, registrována v listopadu 2008, provoz byl zahájen v prosinci 2008.

Tabulka 25 Výsledek hospodaření k 31.12.2008, Marianum, příspěvková organizace

	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Výsledek hospodaření (v Kč)
Hlavní činnost	52 185 200	52 804 900	619 700
Doplňková činnost	0	0	0
Celkem	52 185 200	52 804 900	619 700

Zdroj: Marianum, příspěvková organizace

Kromě uvedené transformace je Marianum, příspěvková organizace zařazeno do pilotního projektu transformace sociálních služeb, který zahájilo MPSV ČR. V Tabulce č. 25 a 26 jsou uvedeny celkové výsledky hospodaření ke dni 31.12.2008 za Marianum, příspěvková organizace.

Tabulka 26 Výsledek hospodaření po jednotlivých druzích sociálních služeb k 31.12.2008, Marianum, příspěvková organizace

Druh sociální služby	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Výsledek hospodaření (v Kč)
Domov pro osoby se zdravotním postižením	50 827 900	51 760 800	933 000
Centrum denních služeb	763 400	814 600	51 200
Chráněné bydlení Deštné*	593 900	229 500	-364 500
Celkem	52 185 200	52 804 900	619 700

Zdroj: Marianum, příspěvková organizace

* Chráněné bydlení Deštné – služba není poskytována na území Statutárního města Opavy

Ke dni 31.12.2008 je v Marianu evidováno 138 pracovníků na plný pracovní úvazek a jeden pracovník s polovičním pracovním úvazkem. Celkový počet zaměstnanců je dále rozdělen podle náplně práce na zaměstnance přímé péče (4 pedagogičtí pracovníci, 92 pracovníků v sociálních službách a 10 zdravotnických pracovníků), 2 sociální pracovníky, 7 THP a 23,5 pracovních úvazků ve skupině ostatní. Podle dosažené kvalifikace je největší počet zaměstnanců evidován s úplným středním vzděláním (62 osob) a s výučním listem (59 osob).

Marianum, příspěvková organizace - Domov pro osoby se zdravotním postižením

Rok 2008 se stal přelomovým rokem v historii Mariana, p.o. Rozhodnutím zastupitelstva Moravskoslezského kraje opustit sto let užívanou budovu a přilehlý areál byl dán podnět k nastavení způsobu transformace. Ke konci roku 2008 byly realizovány konkrétní kroky, kterými bylo opuštění nevyhovujících prostor a snižování počtu uživatelů v hlavní budově. 24 uživatelů se po dlouhodobé přípravě odstěhovalo do chráněných bytů v Deštné, v lednu 2009 bylo připraveno 8 uživatelů na přestěhování do chráněných bytů v Opavě, 3 uživatelky byly připraveny na přestěhování do bytu s podporou samostatného bydlení v Opavě. Transformaci sociálních služeb nebylo možné provést bez získání nových ubytovacích kapacit. Byla dokončena první etapa výstavby chráněných bytů v Deštné, která byla připravována od roku 2005. Během půl roku byly zprovozněny dva chráněné byty v Opavě, na Dostojevského ulici. V Opavě na Čajkovského ul. získal zřizovatel dům, který byl dán do správy Mariana a byla zpracována studie na jeho využití, v projektové přípravě stavby a ve stavbě samé se bude pokračovat v roce 2009 a v roce 2010. Ze závěrečné zprávy o činnosti Domova pro osoby se zdravotním postižením za rok 2008 dále vyplývá, že Marianum získalo do nájmu areál s nemovitostí 12 km od Opavy, ve spolupráci s Krajským úřadem je připravována jeho koupě a využití pro cca 12 – 15 uživatelů.

Tabulka 27 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Marianum, příspěvková organizace, Domov pro osoby se zdravotním postižením

Rozpočet podle nákladových položek	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	16 244 000	34%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	32 156 000	66%
Celkem	48 400 000	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Marianum - Centrum denních služeb

Z údajů uvedených v Závěrečné zprávě o činnosti Centra denních služeb za rok 2008 vyplývá, že kapacita Centra denních služeb je 15 osob. Pokud by v budoucnosti požadavky na službu trvale výrazně překročily stanovenou kapacitu, bude problém řešen ve spolupráci se zřizovatelem.

Tabulka 28 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Marianum, příspěvková organizace, Centrum denních služeb

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	skutečnost roku 2006	ROK 2007		
		rozpočet roku 2007 (v Kč)	již získané prostředky na rok 2007 (v Kč)	požadované prostředky na rok 2007 (v Kč)
Moravskoslezský kraj	0	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	0	720 000	360 000	360 000

Obec (není-li žadatelem)	0	0	0	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	0	66 000	25 000	41 000
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	0	60 000	25 000	35 000
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy	0	0	0	0
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	0	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	0	0	0	0
Prostředky evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Ostatní - úroky, reklama	0	4 000	2 000	2 000
Celkem	0	850 000	412 000	438 000

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Tabulka 29 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Marianum, příspěvková organizace, Centrum denních služeb

Rozpočet podle nákladových položek	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	250 000	29%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	600 000	71%
Celkem	850 000	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV (V roce 2006 nebylo sledováno hospodaření jednotlivých středisek – denní pobyt)

3.3.2 Sírius, příspěvková organizace

Sírius, příspěvková organizace v současné době prochází transformací sociální služby. Objekt, ve kterém Sírius poskytuje pobytové sociální služby, byl původně vystaven jako nájemní byty. Aby byl objekt vhodný k poskytování pobytových sociálních služeb, je potřebná jeho rekonstrukce. V souladu s Koncepcí kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji znamená větší počet osob s mentálním postižením projev segregace. Snížení počtu uživatelů je jedinou možnou cestou k poskytování individualizované a humanizované služby v zařízení co nejbližšímu přirozenému prostředí.

Návrh projektu k transformaci sociální služby usiluje o poskytování kvalitní pobytové sociální služby a nabídky alternativy pro pečující osoby ve formě odlehčovací pobytové sociální služby v prostředí, které by se co nejvíce přibližovalo přirozeným podmínkám života bez postižení. Po vyhodnocení a projednání se zřizovatelem, je plánováno podání žádosti o registraci odlehčovací služby k červnu 2010.

V níže uvedených Tabulkách č. 31 a č. 32 jsou uvedeny informace o hospodaření příspěvkové organizace Sírius. Tabulka č. 30 obsahuje finanční rozvahu k zajištění provozu služby podle jednotlivých zdrojů financování.

Tabulka 30 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Sírius, příspěvková organizace

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	skutečnost roku 2008 (v Kč)	ROK 2009		
		rozpočet roku 2009 (v Kč)	již získané prostředky na rok 2009 (v Kč)	požadované prostředky na rok 2009 (v Kč)
Moravskoslezský kraj	0	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	8 113 000	9 415 000	0	9 415 000
Obec (není-li žadatelem)	0	0	0	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	5 172 000	4 842 000	0	4 842 000
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	2 285 000	2 174 000	0	2 174 000
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy	0	0	0	0
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	16 000	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	428 000	185 000	0	185 000
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	135 000	40 000	0	0
Prostředky evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Ostatní - tržby	182 000	168 000	0	168 000
Celkem	16 331 000	16 824 000	0	16 784 000

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Tabulka 31 Výsledek hospodaření k 31.12. 2008 – Sírius, příspěvková organizace

	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Výsledek hospodaření (v Kč)
Hlavní činnost	15 929 670	16 293 410	363 740
Doplňková činnost	0	0	0
Celkem	15 929 670	16 293 410	363 740

Zdroj: Sírius, příspěvková organizace

Tabulka 32 Výsledek hospodaření po jednotlivých druzích sociálních služeb k 31.12.2008 – Sírius, příspěvková organizace

Druh sociální služby	Náklady (v Kč)	Výnosy (v Kč)	Výsledek hospodaření (v Kč)
Domov pro osoby se ZP	15 929 670	16 293 410	363 740
Celkem	15 929 670	16 293 410	363 740

Zdroj: Sírius, příspěvková organizace

Sírius, příspěvková organizace eviduje 46 pracovníků ke dni 31.12.2008. Celkový počet pracovníků je rozdělen podle náplně práce na zaměstnance přímé péče (27 pracovníků v sociálních službách a 6 zdravotnických pracovníků), 1 sociálního pracovníka, 3 THP a 9

pracovníků ve skupině ostatní. Podle dosažené kvalifikace je největší počet zaměstnanců evidován s výučním listem (21 osob) a dále s úplným středním vzděláním (18 osob).

3.3.3 Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě

Činnost denního stacionáře zajišťuje tým odborníků složený z dětského a rehabilitačního lékaře, speciálních a předškolních pedagogů, fyzioterapeutů, logopedů, dětských sester, psychologa a sociálního pracovníka, kteří usilují o všestranný rozvoj osobnosti dětí navštěvujících denní stacionář. Pro účely studie nebyly sledovány ekonomické údaje, z důvodu, že současná poskytovaná služba je zaměřena převážně na dětské klienty. Služba Dětského centra Čtyřlístek v Opavě také umožňuje poskytovat maminkám a rodinným příslušníkům zácvik v péči o dítě, vyřešení přechodných sociálních či bytových problémů. Mohou zde být přijaty nezletilé matky, které se ocitly v krizové situaci a pobývají zde až do zletilosti, či ukončení dalšího vzdělávání. Mezi další nabízené služby patří tzv. utajené (diskrétní) porody.

3.3.4 Charita Opava

Z údajů uvedených ve Výroční zprávě Charity Opava za rok 2008 vyplývá, že příjmy Charity Opava tvoří dotace ze státního rozpočtu (Ministerstvo práce a sociálních věcí), z územních samosprávných celků a obcí (Moravskoslezský kraj, Statutární město Opava), úřadu práce, dary nadací, dary fyzických a právnických osob, výnosy ze sbírek a tržby za vlastní výkony. Další významný zdroj příjmů představují tržby za poskytnuté služby, prodej vlastních výrobků a zboží.

Tabulka 33 Finanční hospodaření – zdroje získaných finančních peněžních prostředků – 2008 – Charita Opava

Zdroje finančních prostředků	Objem finančních prostředků (v Kč)
Dotace Statutárního města Opavy a obcí	5 526 994
Dotace Moravskoslezského kraje	401 400
Dotace Ministerstva práce a sociálních věcí	10 371 037
Ostatní výnosy	3 309 663
Příspěvek Úřadu práce	8 381 714
Fondy Evropské unie	851 288
Příspěvky nadací	424 474
Sbírky	165 789
Tříkrálová sbírka	706 266
Přijaté dary	3 041 002
Tržby za výrobky, služby a zboží	17 523 913

Zdroj: Charita Opava, vlastní zpracování

V Charitě Opava pracuje 193 zaměstnanců ke dni 31.12.2008. Z celkového počtu pracovníků je 98 osob se zdravotním postižením (z toho je 31 pracovníků s těžkým zdravotním postižením). Na činnosti Charity Opava se podílejí kromě zaměstnanců v pracovním poměru také dobrovolníci.

Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Tabulka 34 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	skutečnost roku 2008 (v Kč)	ROK 2009		
		rozpočet roku 2009 (v Kč)	již získané prostředky na rok 2009 (v Kč)	požadované prostředky na rok 2009 (v Kč)
Moravskoslezský kraj	130 000	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	946 000	1 086 000	1 086 000	0
Obec (není-li žadatelem)	650 000	670 000	670 000	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	0	0	0	0
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	200 000	200 000	0	200 000
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy	0	0	0	0
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	76 000	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	365 000	370 000	0	370 000
Prostředky evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Ostatní - úroky, reklama	100 000	150 000	0	150 000
Celkem	2 467 000	2 476 000	1 756 000	720 000

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Tabulka 35 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Rozpočet podle nákladových položek	Rozpočet roku 2009 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	626 000	25%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 850 000	75%
Celkem	2 476 000	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, 17.8.2009,

*mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

Charita Opava, Sociálně terapeutická dílna Radost

Tabulka 36 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Sociálně terapeutická dílna Radost

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	skutečnost roku 2008 (v Kč)	ROK 2009		
		rozpočet roku 2009 (v Kč)	již získané prostředky na rok 2009 (v Kč)	požadované prostředky na rok 2009 (v Kč)
Moravskoslezský kraj	0	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	1 426 000	800 000	800 000	0
Obec (není-li žadatelem)	200 000	240 000	240 000	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	0	0	0	0
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	120 000	150 000	0	150 000
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy	0	0	0	0
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	0	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	0	0	0	0
Prostředky evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Ostatní - úroky, reklama	60 000	620 000	0	620 000
Celkem	1 806 000	1 810 000	1 040 000	770 000

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Tabulka 37 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Sociálně terapeutická dílna Radost

Rozpočet podle nákladových položek	Rozpočet roku 2009 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	360 000	20%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 450 000	80%
Celkem	1 810 000	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

*mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Tabulka 38 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Rozpočet služby podle jednotlivých zdrojů financování	skutečnost roku 2008 (v Kč)	ROK 2009		
		rozpočet roku 2009 (v Kč)	již získané prostředky na rok 2009 (v Kč)	požadované prostředky na rok 2009 (v Kč)
Moravskoslezský kraj	0	0	0	0
Dotace MPSV - na poskytování sociálních služeb	522 000	600 000	600 000	0
Obec (není-li žadatelem)	350 000	400 000	400 000	0
Příspěvek zřizovatele	0	0	0	0
Úhrady od uživatelů - příspěvek na péči	0	0	0	0
Ostatní úhrady od uživatelů (strava, ubytování, apod.)	500 000	500 000	0	500 000
Ostatní kraje	0	0	0	0
Ostatní resorty státní správy	0	0	0	0
Meziresortní rady vlády (komise a výbory)	0	0	0	0
Úřady práce	0	0	0	0
Fondy zdravotních pojišťoven	0	0	0	0
Nadace zahraniční i tuzemské	0	0	0	0
Sbírky a sponzorské dary	130 000	0	0	0
Prostředky evropského sociálního fondu	0	0	0	0
Ostatní - úroky, reklama	320 000	500 000	0	50 000
Celkem	1 822 000	2 000 000	1 000 000	550 000

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

Tabulka 39 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Rozpočet podle nákladových položek	Rozpočet roku 2009 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	510 000	25%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady* + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 490 000	75%
Celkem	2 000 000	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV

*mzdové náklady zahrnují hrubé mzdy, DPP, DPČ

3.4 Shrnutí kapitoly

Na území Statutárního města Opavy se nachází široká síť organizací poskytujících sociální služby. Pro účely studie byly podrobně zmapovány pouze služby týkající se péče o osoby se zdravotním a kombinovaným postižením, které jsou poskytovány organizacemi sídlícími na území Statutárního města Opavy. Bylo vybráno celkem 12 poskytovatelů sociálních služeb, kteří byli rozděleni podle formy poskytované služby, a to na služby ambulantní, pobytové, sociální poradenství a pečovatelské služby.

Pro účely podrobnější analýzy byly z původních 12 poskytovatelů sociálních služeb vybrány pouze ty organizace, které poskytují ambulantní a pobytové služby cílové skupině, která je

svým charakterem blízká nastavení potenciálního nového denního stacionáře, jedná se o tyto organizace (Marianum, příspěvková organizace, Sírius, příspěvková organizace, Charita Opava a Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě). Zástupci výše uvedených organizací byli osobně kontaktováni a informováni o záměru zpracování studie potřebnosti denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením.

Sírius, příspěvková organizace nabízí pobytové služby. V současné době organizace prochází transformací sociální služby. Návrh projektu k transformaci sociální služby usiluje o poskytování kvalitní pobytové sociální služby a nabídky alternativy pro pečující osoby ve formě odlehčovací pobytové sociální služby. Termín podání žádosti o registraci odlehčovací služby je k červnu 2010. Při osobní návštěvě zařízení byly zjištěny další informace v oblasti poskytování sociální služby. Zástupce zpracovatele byl informován, že roste poptávka po krátkodobých pobytových službách, a to nejen ve věkové kategorii dětí a mladistvých, ale velice silné tlaky se objevují v kategorii seniorů se zdravotním a mentálním postižením. V průběhu měsíce srpna 2009 organizace poskytla 3 klientům sociální službu formou krátkodobého pobytu.

Marianum, příspěvková organizace nabízí pobytové, ambulantní a jiné sociální služby. Kapacita denního stacionáře (Centrum denních služeb) je 15 klientů za den. V současné době není kapacita Centra plně vytížena, k dispozici jsou 3 volná místa. Centrum denních služeb využívá stejné aktivizační činnosti, které jsou nabízeny formou pobytové sociální služby. Do denního stacionáře docházejí klienti s lehčím stupněm postižení. V současné době Marianum, příspěvková organizace stejně jako Sírius, příspěvková organizace prochází transformací sociální služby. Na základě sdělených informací přesný termín ukončení transformačního procesu není v tuto chvíli známý, po dohodě majitele se zřizovatelem, bude možné rozšíření kapacity Centra denních služeb. Vzhledem k tomu, že objekt Marianum je ve vlastnictví církve a v roce 2010 bude zvolena nová Matka představená budou další jednání probíhat s novým vedením.

Transformační proces Mariana, p.o. upravuje Koncepci kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb). Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji je výstupem procesu střednědobého plánování sociálních služeb, vyjadřuje postoj kraje a deklaruje jeho politickou vůli podporovat rozvoj sociálních služeb založených na rovných příležitostech pro všechny občany.

Transformační záměr pro Marianum, p.o.

Sociální služby jsou poskytovány ve zcela dispozičně nevyhovujících prostorách pro poskytování kvalitních sociálních služeb. Objekt, ve kterém Marianum, p. o. poskytuje sociální služby není majetkem Moravskoslezského kraje, je tedy problematické financovat rozsáhlejší rekonstrukce.

Záměr transformovat ÚSP Marianum (dnes Marianum, p. o.) byl již schválen, a to usnesením rady kraje č. 26/1117, konané dne 7. 9. 2005. Další kroky vedoucí k rozvolňování ústavu byly schváleny usnesením rady kraje č. 46/1851, konané dne 11.1.2006. Rada kraje zároveň svým usnesením č. 110/4070 ze dne 7.2.2007 souhlasila se zapojením Mariana, p. o. do pilotního procesu transformace ústavů sociální péče zřizovaných krajem na soudobé formy pobytových sociálních služeb, jehož realizátorem je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Nejefektivnějším řešením se jeví opustit stávající objekt a zajistit poskytování sociálních služeb v dispozičně vyhovujících budovách.¹²

¹² Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji

Další organizací poskytující ambulantní službu je Charita Opava. Služba je poskytována prostřednictvím Denního stacionáře Mraveneček, který je určen dětem a mládeži s těžkou a hlubokou mentální retardací, časným infantilním či atypickým autismem, kombinovanými vadami ve věku od 3 do 26 let. Spádovou oblastí, z níž jsou klienti přijímáni je okres Opava. Vzhledem k závažnosti postižení je kapacita denního stacionáře 6 osob za den. Z údajů uvedených ve Výroční zprávě Charity Opava za rok 2008 je průměrný věk klientů 15,8 roků. V současné době je kapacita Denního stacionáře Mraveneček naplněna. Při návštěvě zařízení byli zástupci zhotovitele informováni, že by bylo možné rozšíření kapacity sociální služby pro cílovou skupinu osob po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením za předpokladu stavebních úprav (přístavba, rekonstrukce) stávajících prostor Denního stacionáře Mraveneček.

Mezi další oslovené poskytovatele sociálních služeb patří Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě. Organizace byla vybrána z důvodu svého dlouholetého fungování a praxe, která se datuje již od roku 1946, kdy vznikl Kojenecký ústav v Opavě. Zástupci zhotovitele byli informováni, že v případě dalšího možného rozšíření organizace by se jednalo o shodné případně obdobné poskytování sociální služby jako dosud.

Na základě zjištěných poznatků v oblasti poskytování sociálních služeb na území Statutárního města Opavy je možné konstatovat, že potřebnost zařízení denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením je dána tím, že v rámci území Statutárního města Opavy se nenachází zařízení tohoto typu. Z vybraných poskytovatelů sociálních služeb se však na území Statutárního města Opavy nacházejí organizace - Sírius, Marianum, Charita Opava a Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě, které se svým charakterem poskytovaných služeb částečně přibližují potřebám cílové skupiny, ale v současnosti žádné z těchto zařízení neodpovídá stanoveným požadavkům.

Při řešení této situace je možno v praxi postupovat dvěma způsoby. Buď by se jednalo o vznik zcela nové služby zajištěné novým subjektem v oblasti poskytování sociálních služeb a nebo by šlo o službu, která by byla nově poskytována (rozšířena) již existující organizací, která svoje služby poskytuje na území Statutárního města Opavy. Zpracovatel se z různých zvažovaných hledisek (časové, nákladové, organizační apod.) kloní k druhé formě řešení, tedy využití již existujícího poskytovatele sociálních služeb, který je „ověřeným“ partnerem, má svoji historii, zkušenosti atd. Limitujícím faktorem při této variantě jsou zejména prostorové možnosti, ne zcela přesně časově a věcně kvantifikovatelné dopady probíhajícího transformačního procesu u některých poskytovatelů či existence zájmu o realizaci daného typu služby. S ohledem na výše uvedené lze učinit závěr, že z vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území Statutárního města Opavy se jako případný optimální poskytovatel sociální služby denního stacionáře pro cílovou skupinu osob nabízí Charita Opava, která provozuje denní stacionář Mraveneček, s horní věkovou hranicí do 26 let. Jedná se jednak o hledisko blízkosti realizovaného produktu, možnost stavebního rozšíření objektu, kde sídlí stacionář Mraveneček, stav kdy tato organizace neprochází transformačním procesem a má zájem na poskytování daného typu nové služby.

Podle informací získaných od zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením bylo zjištěno, že kromě sociální služby denního stacionáře, zákonní zástupci také projevíli zájem o zřízení odlehčovacích služeb s kapacitou 2 pokojů. Dále uvedli, že obě poskytované sociální služby (denní stacionář a odlehčovací služby) by bylo vhodné provozovat v rámci jedné organizace. Na základě zjištěných informací od vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území Statutárního města Opavy (Sírius, Marianum, Charita Opava a Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě) se pro v tomto okamžiku jeví jako

nejvhodnější poskytovatel odlehčovací služby Sírius, který má také podanou žádost o registraci této sociální služby k červnu 2010, a to i s ohledem na přání zástupců potenciálních klientů. Jako další potenciální poskytovatel odlehčovací služby se v rámci šetření nabízí Marianum, které však v současné době prochází transformačním procesem. Samozřejmě odlehčovací služby by bylo možno realizovat i v prostorách nově vzniklého zařízení - v případě doporučeného řešení vlastního stacionáře by tedy šlo o službu poskytovanou Charitou Opava.

S ohledem na místa trvalého bydliště jednotlivých potenciálních klientů a řešení služby formou jejího umístění na území Statutárního města Opavy je nutno upozornit na fakt, že menší obce v praxi nemohou v rámci své působnosti nabídnout službu denního stacionáře pro dva nebo tři jednotlivce s trvalým bydlištěm v dané obci. Lidé se zdravotním postižením pak zůstanou sice ve svém přirozeném prostředí, ale nedostane se jim odpovídající potřebné služby. Obecně je předpokládáno, že nabídka takovéto služby bude realizována a lokalizována v obcích s rozšířenou působností. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách však neukládá žádnému subjektu povinnost pokračovat v „aktivní práci s člověkem se zdravotním postižením“ po 18 roce věku. Zákon rovněž neupravuje, jak má taková práce vypadat a k čemu má vést. V konkrétních případech tak může docházet k pouhému zajištění biologických potřeb osoby se zdravotním postižením.

4 MOŽNÉ ALTERNATIVY ŘEŠENÍ PRO ZŘÍZENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE

Při zpracování návrhu možných alternativ řešení pro zřízení denního stacionáře se v rámci studie primárně vychází z požadavků Magistrátu města Opavy, podnětů zákonných zástupců osob s tělesným a kombinovaným postižením, z dostupných zdrojů o poskytovatelích sociálních služeb na území Statutárního města Opavy, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb Statutárního města Opavy na období 2008 – 2010, opatření 4.4.3 Rozvoj sociálně aktivizačních služeb a svépomocných aktivit pro osoby se zdravotním postižením i seniory.

Magistrát města Opavy při zadávání studie potřebnosti stanovil cílovou skupinu denního stacionáře, kterou tvoří lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením. Původní představa určující věkovou kategorii klientů denního stacionáře byla v rozmezí od 15 do 26 let. Od této myšlenky bylo později v průběhu několika jednání upuštěno, a to zejména s ohledem na snahu neomezit potenciální uživatele fixně stanovenou věkovou hranicí, která by evokovala reálně hrozící vznik situace, kdy by opět byla signalizována neexistence vhodného navazujícího zařízení. Dalším kritériem byl i fakt, že tímto krokem dochází k jednoznačnému rozšíření skupiny potenciálních uživatelů i když primárně by mělo zařízení sloužit pro osoby blízké věku, kdy ukončili základní školní docházku a v neposlední řadě i zkušenosti s provozem obdobných zařízení v rámci celé ČR. Došlo tedy k posunutí horní věkové hranice z 26 let na neomezenou horní věkovou hranici. Denní stacionář bude primárně určen pro osoby s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a pro osoby s trvalým bydlištěm ve správním obvodu Statutárního města Opavy. Předpokládaná kapacita denního stacionáře byla stanovena v rozmezí od 5 do maximálně 15 klientů za den s cílem, že se nebude jednat o zařízení s velkou kapacitou. V rámci činnosti denního stacionáře nebudou poskytovány vzdělávací služby prostřednictvím registrovaného školského zařízení. Na fungování provozu denního stacionáře se budou jeho klienti finančně podílet. Sociální služba bude poskytována v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění.

Na základě informací získaných od zákonných zástupců potenciálních klientů denního stacionáře byly shromážděny následující požadavky:

- Pracovní doba denního stacionáře byla navržena od 7:00 hod do 17:00 hod pouze v pracovní dny. Takto stanovená pracovní doba umožní stávajícím opatrovníkům zapojení do pracovního procesu.
- Možnost svážení a rozvážení klientů denního stacionáře z a do místa jejich trvalého bydliště.
- Poskytovaná sociální služba by měla být snadno dostupná, proto bylo navrženo umístění denního stacionáře na území Statutárního města Opavy.
- Potenciálními klienty denního stacionáře budou osoby se zdravotním postižením dle zdravotní klasifikace se stupněm postižení III. a IV.
- Zákonní zástupci osob s tělesným a kombinovaným postižením projeví také zájem o zřízení odlehčovací služby (2 pokoje), která by byla poskytována ve stejném zařízení se stejným personálem jako služba denního stacionáře. Důvodem kumulace poskytovaných sociálních služeb je snížená psychická adaptace osob s tělesným a kombinovaným postižením v cizím prostředí.
- Program ve stacionáři bude přizpůsoben možnostem a schopnostem potenciálních klientů. Mezi jednoznačně velmi preferované aktivity patří rehabilitace, masáže a vodní terapie. Jako další aktivity byly uvedeny např. arteterapie, muzikoterapie, ergoterapie a canisterapie, dále bylo navrženo pořízení osobního počítače pro klienty denního stacionáře.

4.1 Financování sociální služby v denním stacionáři (základní činnost a stravování)

Úhrada nákladů poskytované sociální služby (denní stacionář) se řídí zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, vyhláškou č. 340/2007 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb. a vyhláškou č. 239/2009 Sb., kterou se mění vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů stanoví podle § 12 činnost denního stacionáře:

(1) Základní činnosti při poskytování sociálních služeb v denních stacionářích se zajišťují v rozsahu těchto úkonů:

a) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu:

1. pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek,
2. pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík,
3. pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru,
4. pomoc a podpora při podávání jídla a pití,

b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu:

1. pomoc při úkonech osobní hygieny,
2. pomoc při použití WC,

c) poskytnutí stravy: zajištění stravy přiměřené době poskytování služby a odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování,

d) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti:

1. pracovní výchovná činnost,
2. nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností,

3. vytvoření podmínek pro zajišťování přiměřeného vzdělávání nebo pracovního uplatnění,

e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím: pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob,

f) sociálně terapeutické činnosti: socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,

g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí: pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů.

(2) Maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb v denních stacionářích činí:

a) 100 Kč za hodinu, podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů, za úkony uvedené v odstavci 1 písm. a), b) a d) až g); pokud poskytování těchto úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí,

b) za úkon uvedený v odstavci 1 písm. c)

1. 150 Kč denně za celodenní stravu v rozsahu minimálně 3 hlavních jídel,
2. 75 Kč za oběd, včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy.¹³

Vzhledem k tomu, že v průběhu zpracování studie není k dispozici žádná konkrétní stavební projektová dokumentace denního stacionáře, primárně se vychází při sestavování návrhu možných alternativ řešení z analýzy vybraných poskytovatelů sociálních služeb – denního

¹³ Zdroj: Vyhláška 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, Vyhláška 340/2007 Sb., kterou se mění vyhláška 505/2006 Sb.

stacionáře na území České republiky. Pro účely návrhu byli vybráni poskytovatelé, kteří svým charakterem poskytované služby odpovídají požadavkům zadaným ve studii potřebnosti zřízení denního stacionáře pro cílovou skupinu osob. Poskytovatelé sociální služby denního stacionáře byli vybíráni převážně podle věkové kategorie klientů, záměrně byly vybírány organizace, které poskytují služby klientům s horní věkovou hranicí v rozmezí od 40 až do 64 let a bez omezení horní věkové hranice. Důvodem pro tento krok je to, že v ČR existují většinou zařízení s nastavením věkové hranice do 26 let (stejně jako např. v případě stacionáře Mraveneček provozovaném Charitou Opava a jehož kapacita je naplněna). Zařízení, která reflektují fakt, že klienti budou potřebovat danou službu i po dosažení věku 26 let je již menší skupina a právě o takové posuzované zařízení se v našem případě jedná. Na tomto nic nemění fakt, že nový stacionář má primárně oslovit klienty po ukončení základního vzdělávání a je i předpoklad, že tito budou služeb zařízení využívat v první etapě. Seznam vybraných poskytovatelů sociální služby denního stacionáře z území ČR je uveden v Tabulce č. 40.

Tabulka 40 Seznam vybraných poskytovatelů sociální služby – denní stacionář z území ČR

Poř. číslo	Název organizace	Kapacita (osoba/den)	Věková kategorie
1.	Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie	28	od 7 do 64 let
2.	Denní stacionář Slunečnice Pardubice	40	od 9 do 55 let
3.	Dětské centrum 1990	60	od 16 do 64 let
4.	Denní a týdenní stacionář Duha	21	od 3 let s neomezenou horní věkovou hranicí
5.	MěÚSS Strakonice - Denní stacionář pro mentálně postižené děti, mládež a dospělé Ellerova	30	od 7 do 64 let
6.	Denní a týdenní stacionář Klíček	20	od 3 do 64 let věku
7.	Služby sociální péče TEREZA, příspěvková organizace – denní stacionář	12	od 18 do 40 let
8.	Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace, Denní stacionář Kopretina	20	od 19 do 64 let
9.	Bobelovka - centrum pobytových a ambulantních sociálních služeb	15	od 5 let s neomezenou horní věkovou hranicí
10.	Denní stacionář – Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch	30	od 16 let do 64 let

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

4.2 Vybraní poskytovatelé sociální služby – denní stacionáře na území České republiky

Níže jsou uvedeni vybraní poskytovatelé sociální služby včetně údajů o charakteru poskytované služby, cílové skupiny osob a přehledu financování služby.

4.2.1 Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie, Denní stacionář Empatie – centrum sociálních služeb

Kontaktní adresa: Pražská třída 489/88, 370 04 České Budějovice

Kontaktní osoba: Marcela Babková

Telefon: 387 319 095

www.empatie.cz/html/stacDenni.html

Charakteristika poskytované služby:

Denní stacionář Empatie je rozdělen do tří oddělení, každé oddělení má svou denní místnost, společné sociální zázemí, šatny a čajovou kuchyňku. Stacionář umožňuje uživatelům vést takový způsob života, který se v maximální míře blíží způsobu života běžné populace. Cílovou skupinou denního stacionáře jsou osoby s mentálním postižením a osoby s kombinovaným postižením ve věku od 7 let do 64 let z Českých Budějovic a přilehlého okolí. Služba je poskytována v pracovní dny od 6:00 hod do 17:00 hod. Kapacita denního stacionáře je 28 klientů.

V rámci sociální služby je uživatelům poskytována rehabilitační péče formou fyzikálních terapií (vodoléčba, masáže) a léčebného rehabilitačního cvičení a akutní zdravotní péče. Stacionář dále nabízí výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti, mezi které patří udržování znalostí trivia, pracovní, tělesná, výtvarná, hudební výchova, ergoterapie s arteterapeutickými prvky (keramická dílna, výtvarný ateliér), canisterapie, hipoterapie, logopedie, dramaterapie, tanečně pohybové aktivity pohybové a sportovní aktivity (stolní tenis, jízda na kole, plavání ve vlastním bazénu, atletika, turistika, míčové hry aj.). Uvedené činnosti jsou součástí individuálního plánu, klienti se jich účastní na základě svého rozhodnutí s ohledem na rozsah postižení a schopností klienta.

Vzhledem k situaci, že Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie poskytuje kromě služby denního stacionáře také další sociální služby, jsou této skutečnosti přizpůsobeny pracovní úvazky zaměstnanců. Na fungování denního stacionáře se podílí 10 zaměstnanců v přímé obslužné péči (2 vychovatelé, 4 pracovníci sociální péče, 2 terapeuti, 1 sociální pracovník, 1 fyzioterapeut) a 5 dalších pracovníků z ekonomického, provozního, technického a stravovacího úseku. Kvalifikace a počet zaměstnanců na jednotlivých úsecích je stanoven s přihlédnutím na závažnost postižení klientů a potřeby vyplývající z náročnosti péče o klienty.

Tabulka 41 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Empatie

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	822 800,00	30%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 919 498,00	70%
NÁKLADY CELKEM	2 742 298,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dotace MPSV	2 092 000,00	76%
Dotace - úřad práce	145 800,00	5%
Úhrady uživatel	298 832,00	11%
Ostatní příjmy	53 868,00	2%
Očekávané příjmy od zdravotních pojišťoven	151 798,00	6%
VÝNOSY CELKEM	2 742 298,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Služba denního stacionáře Empatie je poskytována za úhradu. Níže je uveden ceník za stravování a základní činnosti při poskytování sociálních služeb, platný ke dni 1.4.2009.

Tabulka 42 Ceník za stravování a základní činnosti při poskytování sociálních služeb – Denní stacionář Empatie

Stravování	Cena jídla (v Kč/den)
Snídaně	18,30
Svačina	17,50
Oběd	47,50

Svačina	17,50
Večeře	40,20
Strava celkem/den	141,00
Úhrada za péči	Hodina/Kč
Hodinová sazba za základní péči	30,00

Zdroj: www.empatie.cz, vlastní zpracování

Základní činnosti v denním stacionáři Empatie se účtují hodinovou sazbou jako balíček všech poskytovaných služeb dle § 12 odst. 1 písmene a), b), d), e), f), g) vyhlášky č. 505/2006 Sb. Ceny stravy zahrnují i režijní náklady, které tvoří 40 % ceny jídla.

4.2.2 Denní stacionář Slunečnice Pardubice

Kontaktní adresa: Artura Krause 1995, 530 02 Pardubice

Kontaktní osoba: Mgr. Eva Holečková

Telefon: 466 304 924, 466 631 045, 725 549 975

www.helphomepardubice.cz

Charakteristika poskytované služby:

Sociální služba denního stacionáře Slunečnice Pardubice je určena klientům - dětem od 9 let, mládeži a dospělým občanům do 55 let (výjimečně i déle dle dohody) s mentálním a kombinovaným postižením, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc a poskytnutí ambulantní sociální služby. Cílem služby denního stacionáře je poskytovat podporu a péči směřující k soběstačnosti, individuálnímu rozvoji a upevňování vědomostí, dovedností a návyků klientů formou ambulantního celoročního zaopatření (kromě svátků, sobot a nedělí) od 6.00 hod do 16.30 hod. Kapacita denního stacionáře je 40 klientů.

Sociálně terapeutické činnosti poskytují klientům možnost rozvoje a udržení osobních a sociálních schopností a dovedností, které podporují jejich sociální začlenění. Jedná se především o psychoterapii, socioterapii a hipoterapii, které jsou zajišťovány odbornými pracovníky, hipoterapie smlouvou s jiným zařízením. Na základě zdravotních předpokladů a schopností klientů jsou jim dále k dispozici aktivizační činnosti v tkalcovské, keramické či truhlářské dílně, kde vyrábějí výrobky, které jsou předmětem prodeje. Mezi další nabízené výchovně vzdělávací činnosti patří: výuka hry na hudební nástroje, hudební výchova, muzikoterapie, tělesná výchova základní i zdravotní, dramatická výchova, práce na PC, a také další klubová činnost dle zájmů uživatelů. V denním stacionáři zajišťuje službu celkem 14 zaměstnanců (z toho 5 vychovatelů, 4,5 pracovníků v sociálních službách a 1 sociální pracovník).

Tabulka 43 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Slunečnice Pardubice

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2008 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	1 057 000,00	23%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	3 443 000,00	77%
NÁKLADY CELKEM	4 500 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2008 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Tržby z prodeje služeb	600 000,00	13%
Příspěvek zřizovatele	1 500 000,00	34%
Dotace státního rozpočtu	2 400 000,00	53%
VÝNOSY CELKEM	4 500 000,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Ceník stravného a ceník za základní činnosti služeb poskytovaných v Denním stacionáři Slunečnice, platný od 1.1.2009 je uveden v Tabulce č. 44 a č. 45.

Tabulka 44 Ceník za základní činnosti poskytovaných služeb v Denním stacionáři Slunečnice

Denní sazba	do 18 let (Kč/den)	nad 18 let (Kč/den)
Lehká mentální retardace	62,00	45,00
Středně těžká mentální retardace	107,00	80,00
Těžká mentální retardace	186,00	160,00
Hluboká mentální retardace	250,00	250,00
Hodinová sazba	do 18 let (Kč/hodina)	nad 18 let (Kč/hodina)
Lehká mentální retardace	10,30	7,50
Středně těžká mentální retardace	17,80	13,30
Těžká mentální retardace	31,00	26,60
Hluboká mentální retardace	41,60	41,60

Zdroj: <http://www.helphomepardubice.cz/ds.htm>, vlastní zpracování

Tabulka 45 Ceník stravného v Denním stacionáři Slunečnice

Stravování	Děti 6 – 12 let (dieta č. 3 a č. 4)	Děti od 12 let, dospělí (dieta č. 3 a č. 4)	Děti od 12 let, dospělí (dieta č. 8)	Děti od 12 let, dospělí (dieta č. 9)
Přesnídávka	7,00	8,00	6,00	6,00
Oběd	54,00	57,00	58,00	58,00
Svačina	10,00	11,00	11,00	11,00
Celkem	71,00	76,00	75,00	75,00

Zdroj: <http://www.helphomepardubice.cz/ds.htm>, vlastní zpracování

Sociální služby jsou poskytovány v souladu § 12 odst. 1 písmene a), b), c), d), e), f), g) vyhlášky č. 505/2006 Sb.

4.2.3 Dětské centrum 1990

Kontaktní adresa: Nedbalova 36, 772 00 Olomouc-Topolany
Kontaktní osoba: RNDr. Martin Tichý
Telefon: 585 411 104
www.dc90.cz/index.htm

Charakteristika poskytované služby:

Dětské centrum 1990 je nestátní, nezisková organizace, vybudována v roce 1990 občanským sdružením rodičů a přátel dětí a mládeže s postižením. Denní stacionář Dětského centra 1990 je ambulantní sociální služba, určená osobám z Olomouce, Olomouckého kraje a jiných regionů, které jsou postiženy mentálními nebo kombinovanými vadami (autismus, dětská mozková obrna – DMO, epilepsie, poúrazové stavy, tělesné postižení). Posláním Dětského centra 1990 je poskytování komplexních, tj. zdravotních, sociálních a výchovných služeb v denním provozu tak, aby se život klientů podobal životu zdravých spoluobčanů s přihlédnutím na jejich postižení a individuální potřeby. Do cílové skupiny denního stacionáře patří osoby s lehkou, střední, hlubokou mentální retardací nebo v kombinaci s fyzickým postižením, od doby ukončení povinné školní docházky a osoby se zdravotním postižením od doby ukončení povinné školní docházky, s nízkou mírou podpory péče. Věková struktura cílové skupiny se pohybuje v rozmezí od 16 do 64 let. Denní stacionář umožňuje návštěvu 60 klientům každý týden od pondělí do pátku. Pracovní doba je od 7:30 do 16:00 hod.

Denní stacionář nabízí klientům podporu a pomoc při sebeobslužných činnostech. Zapojuje klienty do aktivizačních (arteterapeutických a ergoterapeutických činností, které dávají uživatelům možnost seberealizace a naplnění volného času) a rehabilitačních programů, s využitím jejich schopností a dovedností. V současné době v denním stacionáři v rámci aktivizačních činností pracují uživatelé ve čtyřech dílnách (keramické, textilní, zahradnické a mechanické). Všechny činnosti v těchto dílnách vedou ke zlepšení jemné motoriky, koordinaci pohybu, soustředěnosti a přispívají ke zvýšení sebevědomí uživatelů.

Tabulka 46 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Dětské centrum 1990

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	182 143,00	38%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	300 012,00	62%
NÁKLADY CELKEM	482 155,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dary	3 000,00	1%
Úhrady uživatel	65 430,00	13%
Prodej výrobků a služeb	34 976,00	7%
Požadavek na dokrytí z rozpočtu Olomouckého kraje	337 749,00	70%
Očekávané příjmy od zdravotních pojišťoven	41 000,00	9%
VÝNOSY CELKEM	482 155,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Informace k cenám poskytovaných sociálních služeb v denním stacionáři byly zjišťovány telefonicky. Cena za základní činnosti v denním stacionáři činí 1700,- Kč/klient/8 hodin, tato cena nezohledňuje stupeň tělesného postižení klienta dle zdravotní klasifikace. V případě, že klient nevyužívá plných 8 hodin sociální služby, není cena poměrně krácena. V ceně není zahrnuto stravování klienta ani fakultativní činnost.

4.2.4 Denní a týdenní stacionář Duha

Kontaktní adresa: Jana Mukařovského 2309, Budějovické předměstí, 379 01 Písek

Kontaktní osoba: Mgr. Jan Vačkář

Telefon: 382 215 232

www.datsduhapisek.unas.cz/

Charakteristika poskytované služby:

Denní a týdenní stacionář Duha poskytuje sociální služby osobám s mentálním, případně kombinovaným postižením, od tří let věku s neomezenou horní věkovou hranicí, které rozumí českému jazyku a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Organizace usiluje o vytvoření prostředí co nejpodobnějšího běžnému životu a zajišťuje uživatelům pobytové i ambulantní služby zaměřené zejména na oblast výchovy, vzdělávání a aktivizačních činností, rozvoje osobnostně sociálních dovedností, sociálního poradenství, ošetřovatelské péče a rehabilitace, aktivního využití volného času a uspokojování dalších životních potřeb. V dopoledních hodinách děti navštěvují Základní speciální školu, kam jsou sváženy ústavním mikrobusem. Starší klienti se v této době účastní pracovních terapií a

zájmové činnosti v domově pro osoby se zdravotním postižením. Po návratu ze školy se do různých kroužků zapojují také děti. Odpoledne mají klienti volný režim, který využívají ke sportovním hrám, k vycházkám do nedalekého lesa a k návštěvám krytého bazénu.

Specializované činnosti probíhají v dílnách pod vedením zkušených vychovatelek a terapeutek, kde klienti s ohledem na stupeň svého postižení získávají jednotlivé dovednosti (arteterapie, ergoterapie, trivium, rozvoj řeči, vjemová terapie, muzikoterapie, práce na zahradě, dramatický a taneční kroužek). Organizace v rámci zdravotní péče nabízí: hydroterapii, rehabilitace, skupinové cvičení, aerobic, jógu a canisterapii. Provozní doba denního stacionáře je poskytována pouze v pracovní dny od 6:00 hod do 18:00 hod (v pátek do 17:00 hod). Kapacita ambulantní formy poskytování je 21 klientů. Vzhledem k tomu, že personál pro denní a týdenní stacionář Duha je společný, jsou této skutečnosti také přizpůsobeny pracovní úvazky zaměstnanců denního stacionáře. Na fungování denního stacionáře se podílí 9 zaměstnanců v přímé obslužné péči a 9 dalších pracovníků z ekonomického, provozního, technického a stravovacího úseku.

Tabulka 47 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Duha

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	450 000,00	26%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 308 000,00	74%
NÁKLADY CELKEM	1 758 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dotace MPSV	1 367 000,00	78%
Tržby z prodeje služeb	391 000,00	22%
VÝNOSY CELKEM	1 758 000,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

V zařízení je pro uživatele zajištěno celodenní stravování. Strava je přizpůsobena svým složením, množstvím a úpravou věku a zdravotnímu stavu klientů. O dietním stravování rozhoduje lékař. Cena stravy je dána cenou potravin a provozními náklady na její přípravu.

Tabulka 48 Ceník stravného pro uživatele ve věku od 12 let, platný od 1.11.2008 - Denní stacionář Duha

	Cena potravin	Provozní náklady	Cena celkem
Snídaně	10,40	9,60	20,00
Přesnídávka	8,84	8,16	17,00
Oběd	26,00	24,00	50,00
Svačina	8,84	8,16	17,00
Večeře	19,24	17,76	37,00
Celkem	73,32 (52%)	67,68 (48%)	141 (100%)

Zdroj: <http://datsduhapisek.unas.cz/>, vlastní zpracování

Cena za základní činnosti při poskytování sociálních služeb v denním stacionáři se pohybuje v rozmezí od 48,- Kč do 50,- Kč za hodinu.

4.2.5 MěÚSS Strakonice - Denní stacionář pro mentálně postižené děti, mládež a dospělé Ellerova

Kontaktní adresa: Ellerova 160, 386 01 Strakonice
Kontaktní osoba: Mgr. Petr Martínek

Telefon: 383 322 241
www.muss.strakonice.eu

Charakteristika poskytované služby:

Denní stacionář poskytuje ambulantní služby klientům s mentální retardací i více vadami, který usiluje o včasnou, nenásilnou a přirozenou integraci dětí, mládeže a dospělých do komplexní péče v duchu ucelené rehabilitace. Posláním je výchova a vzdělání s dosažením základních, sociálních, zdravotních, kulturních a společenských návyků, které vedou k soběstačnosti, seberealizaci a samostatnosti v sociálním a pracovním začlenění. Služba je určena klientům od 7 do 64 let. Provoz denního stacionáře probíhá celoročně v pracovní dny od 5:30 hod do 16:00 hod. Pracovní tým denního stacionáře tvoří 4 vychovatelé, 1 instruktor přímé výchovné péče. Ostatním pracovníkům podílejícím se na provozu zařízení jsou přizpůsobeny pracovní úvazky (sociální pracovník, vedoucí, administrativní a hospodářsko-správní pracovník).

Poskytování ambulantní služby je kapacitně zajištěno pro 30 uživatelů s následujícím zaměřením: celoživotní vzdělávání, pracovní rehabilitace, sportovní, kondiční a relaxační aktivity, muzikoterapie, dramaterapie, arteterapie, pracovní výchova a práce v keramické dílně.

Tabulka 49 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář pro mentálně postižené děti, mládež a dospělé Ellerova

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	1 091 000,00	32%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	2 284 000,00	68%
NÁKLADY CELKEM	3 375 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dotace MPSV	921 000,00	27%
Prodej výrobků a služeb	300 000,00	9%
Rezervní fond	2 154 000,00	64%
VÝNOSY CELKEM	3 375 000,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Cena poskytované sociální služby v denním stacionáři se pohybuje v rozmezí od 20,- Kč do 25,- Kč za hodinu. Cena stravného (oběd) činí 53,-Kč.

4.2.6 Denní a týdenní stacionář Klíček

Kontaktní adresa: Záluží 17, 390 02 Tábor

Kontaktní osoba: Mgr. Brázda Petr

Telefon: 381 28 16 19

www.uspklice.cz

Charakteristika poskytované služby:

Klíček je instituce, ve které se setkává školské a sociální zařízení. Je určeno dětem a dospělým s mentálním a kombinovaným postižením od 3 do 64 let věku. Plní funkci integrovaného stacionáře pro výše jmenovanou skupinu. Zařízení poskytuje ambulantní a pobytové sociální služby. Vytváří náhradní životní prostředí, kde zajišťuje komplexní péči, zejména činnost výchovnou, vzdělávací, pracovní-terapeutickou, zdravotní, rehabilitační, zájmovou, kulturní a rekreační. Organizace zabezpečuje zácvik klientů k jednoduchým pracem přiměřeným jejich zdravotnímu stavu a vyhledává vhodné pracovní uplatnění uvnitř i

vně domova pro osoby se zdravotním postižením. Stacionář svým klientům nabízí tyto služby a aktivity: logopedie, muzikoterapii, kurzy plavání, hipoterapii, biofeedback, keramický

kroužek, perličkové koupele, magnetoterapii, zimní a letní ozdravné pobyty, návštěvy divadelních představení, kroužek vaření, účast na sportovních akcích, pořádání výstav prací klientů (např. keramika, obrazy, malovaný porcelán).

Celková kapacita zařízení je 47 míst, z toho je 20 míst určeno pro denní stacionář a 27 míst pro klienty týdenního stacionáře. V denním a týdenním stacionáři jsou děti a klienti rozděleni do 4 skupin. Pracovní doba denního stacionáře je od pondělí do pátku, od 6:00 hod do 17:00 hod. Vzhledem k tomu, že organizace poskytuje kromě ambulantní služby také služby pobytové jsou této skutečnosti přizpůsobeny pracovní úvazky zaměstnanců. Služba denního stacionáře je zajišťována prostřednictvím 16 zaměstnanců s rozdílnou délkou pracovních úvazků.

Tabulka 50 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Klíček

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	1 448 000,00	37%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	2 466 112,00	63%
NÁKLADY CELKEM	3 914 112,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dotace MPSV	2 914 000,00	75%
Prodej výrobků a služeb	716 000,00	18%
Očekávané příjmy od zdravotních pojišťoven, od zřizovatele a jiné	284 112,00	7%
VÝNOSY CELKEM	3 914 112,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Výše úhrady za poskytovanou péči v denním stacionáři dle platného ceníku je stanovena na 43,- Kč za hodinu.

Tabulka 51 Ceník stravného - Denní stacionář Klíček, platný od 1.2.2009

	Cena potravin (v Kč)	Cena režie (v Kč)	Cena celkem (v Kč)
Snídaně	8,00	2,50	10,50
Přesnídávka	12,00	0,50	12,50
Oběd	34,00	28,00	62,00
Přesnídávka	12,00	0,50	12,50
Večeře	18,00	8,50	26,50
Celkem	84,00	40,00	124,00

Zdroj: <http://www.muss.strakonice.eu>, vlastní zpracování

4.2.7 Služby sociální péče TEREZA, příspěvková organizace – denní stacionář

Kontaktní adresa: 512 06 Benešov u Semil 180

Kontaktní osoba: Bc. Marie Vojtíšková

Telefon: 481 624 625

www.domovtereza.cz

Charakteristika poskytované služby:

Služby sociální péče TEREZA zahrnují ambulantní, pobytové a odlehčovací služby, které jsou určeny osobám od 7 do 40 let se sníženou soběstačností z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Denní stacionář je

určen pro klienty s mentálním znevýhodněním a kombinovanými vadami (i s chronickým duševním onemocněním) ve věku od 18 do 40 let. Služba je poskytována uživatelům ze Semil a blízkého okolí. Klienti formou pracovních činností v dílnách získávají nácvik a upevňování motorických i psychických schopností a dovedností. Rehabilitace je poskytována každému klientovi podle jeho potřeb a přání. Využívána je léčebná tělesná výchova, kondiční cvičení, klasická či reflexní masáž, Kabatova technika, postizometrická relaxace, fyzikální terapie (laser, biolampa, solux, perličkové koupele a posilovací cvičení na přístrojích), cyklotrenažer, elektrický pohyblivý trenažer chůze a běhu. Ze speciálních rehabilitačních metod je nabízena canisterapie, hipoterapie, aquagymnastika, atd. Z dalších metod se využívá ergoterapie, kde se provádí nácvik sebeobslužných činností, zkvalitnění jemné motoriky a koordinace, zajištění vhodné polohy vzhledem ke zdravotnímu postižení a příprava na pracovní začlenění. Maximální kapacita denního stacionáře činí 12 uživatelů, z toho 2 místa jsou vyčleněna pro odlehčovací služby. Provoz denního stacionáře je od pondělí do pátku od 7:00 hod do 18:00 hod. Služby v denním stacionáři zajišťují pracovníci v sociálních službách, vychovatelka, sociální pracovník a vedoucí vychovatelka, kteří poskytují služby i v týdenním stacionáři. Celkem se jedná dle přepočtených úvazků o 1,92 pracovníků v přímé péči. Na provozu denního stacionáře se podílejí také zaměstnanci hospodářsko-správní na 0,25 úvazku. Celkem se na zabezpečení služeb v denním stacionáři podílí 2,17 pracovníků.

Tabulka 52 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Tereza

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	1 158 000,00	58%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	842 000,00	42%
NÁKLADY CELKEM	2 000 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Tržby za vlastní výkony a služby	254 000,00	13%
Provozní dotace zřizovatele	1 500 000,00	75%
Ostatní výnosy	246 000,00	12%
VÝNOSY CELKEM	2 000 000,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Za poskytování služeb v denním stacionáři hradí klient úhradu za základní činnosti v rozsahu stanoveném smlouvou. Výše úhrady za sjednanou péči je stanovena individuálně dle stanovené míry podpory konkrétnímu uživateli. Maximální výše úhrady činí 100,- Kč za hodinu. Cena stravy je dle stanovené stravovací jednotky. Dospělí uživatelé hradí stravu a režii (stravovací jednotka 81,- Kč za den, režijní náklady 21,- Kč), Fakultativní služby si klient v denním stacionáři hradí podle skutečných nákladů.

4.2.8 Středisko sociálních služeb města Kopřivnice, příspěvková organizace Denní stacionář Kopretina

Kontaktní adresa: Vlčovice 76, 742 21 Kopřivnice 1

Kontaktní osoba: Monika Petrová

Telefon: 556 802 483

www.sssmk.cz

Charakteristika poskytované služby:

Denní stacionář - centrum pro zdravotně postižené občany, byl zřízen za účelem komplexního poskytování sociálních služeb uživatelům s mentálním, tělesným nebo kombinovaným postižením. Převažující skupina osob, kterým je služba poskytována jsou

osoby s kombinovaným postižením (mladí dospělí ve věku 19 - 26 let) a dospělí (27 - 64 let). Klienti jsou převážně absolventi dětských center a pomocných škol, kteří mohou po ukončení školní docházky a dovršení osmnácti let přicházet do péče „Kopretiny“. Do pracovní činnosti jsou zařazováni s ohledem na jejich postižení a individuální schopnosti. Denní stacionář poskytuje výchovnou, vzdělávací, léčebnou a rehabilitační péči klientům.

Provoz denního stacionáře je ve všední dny od 6:30 hod do 15:00 hod. Celková kapacita denního stacionáře je 20 uživatelů. Personální zajištění služby v přímé obslužné péči zajišťují 4 pracovníci (vedoucí - 1, vychovatel - 2, nepedagogičtí pracovníci – 1) a v nepřímé obslužné péči se jedná o 7 pracovníků (ředitel - 1, administrativa - 3, vedoucí sociální pracovník – 1, sociální pracovník – 1, pomocný personál – 1).

Tabulka 53 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Kopretina

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2009 (v Kč)	Vyjádřen (v %)
Provozní náklady celkem	573 186,00	23%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	1 962 747,00	77%
NÁKLADY CELKEM	2 535 933,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřen (v %)
Dotace MPSV	1 200 000,00	47%
Příspěvek zřizovatele	585 933,00	23%
Úhrady od uživatelů	750 000,00	30%
VÝNOSY CELKEM	2 535 933,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Tabulka 54 Sazebník cen sociálních služeb – Denní stacionář Kopretina, platný od 1.3.2008

Stupeň tělesného postižení	Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti		Sociálně terapeutická činnost (v Kč/hod)	Celkem (v Kč/hod)
	Pracovně výchovná činnost (v Kč/hod)	Nácvik a upevňování motor. psych. a soc. schopností a dovedností (v Kč/hod)		
I.	6,50	6,50	6,50	19,50
II.	11,00	11,00	11,00	33,00
III.	15,00	15,00	15,00	45,00
IV.	22,00	22,00	22,00	66,00

Zdroj: www.sssmk.cz, vlastní zpracování

Ceny stravného byly zjišťovány telefonicky. Cena za dopolední svačinu je stanovena ve výši 12,- Kč, cena oběda je 52,30 Kč a cena odpolední svačinky činí 6,- Kč.

4.2.9 Bobelovka - centrum pobytových a ambulantních sociálních služeb

Kontaktní adresa: Otín – Bobelovka 90, 377 01 Jindřichův Hradec

Kontaktní osoba: Bc. Soukupová Kateřina

Telefon: 384 320 325

www.bobelovka.cz

Charakteristika poskytované služby:

Organizace poskytuje sociální služby lidem s mentálním, případně kombinovaným postižením od 5 let věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby v denním, týdenním stacionáři a celoročním domově pro osoby se zdravotním postižením. Horní věková hranice je bez omezení. Poskytované sociální služby jsou zaměřeny zejména

na oblast výchovy, vzdělávání a aktivizačních činností, rozvoje osobnostně sociálních dovedností, sociálního poradenství, ošetrovatelské péče a rehabilitace, aktivního využití volného času a uspokojování dalších životních potřeb. Klienti v organizaci pobývají v malých skupinách strukturovaných jak podle věku a specifík postižení, tak podle zájmů, schopností, poskytování pracovní-terapeutických činností nebo v neposlední řadě s ohledem na školní docházku. Kapacita denního stacionáře je 15 míst. Služba je poskytována v pracovní dny v době od 6:00 hod do 17:00 hod.

Tabulka 55 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Bobelovka

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	247 000,00	28%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	634 000,00	72%
NÁKLADY CELKEM	881 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Tržby z prodeje služeb	116 000,00	13,17%
Výnosy z úroků	1 000,00	0,11%
Příspěvek na provoz	35 000,00	3,97%
Dotace od MPSV	729 000,00	82,75%
VÝNOSY CELKEM	881 000,00	100,00%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Tabulka 56 Ceník poskytovaných služeb, platný od 1.1.2009 - Denní stacionář Bobelovka

Věk uživatele a stupeň tělesného postižení	Základní činnosti, mimo stravy (v Kč/hod)	Snídaně (v Kč)	Svačina (v Kč)	Oběd (v Kč)	Svačina (v Kč)	Večeře (v Kč)
Nad 12 let, I. stupeň	11,00	22,00	14,00	50,00	14,00	40,00
Nad 12 let, II. stupeň	16,00	22,00	14,00	50,00	14,00	40,00
Nad 12 let, III. stupeň	22,00	22,00	14,00	50,00	14,00	40,00
Nad 12 let, IV. stupeň	28,00	22,00	14,00	50,00	14,00	40,00

Zdroj: <http://www.bobelovka.cz/>, vlastní zpracování

Základní činnosti zahrnují pečovatelské úkony péče o osobu uživatele. Částky za stravu zahrnují také režijní náklady (věcné a osobní).

4.2.10 Denní stacionář – Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch

Kontaktní adresa: V Sídlišti 347, 330 22 Zbůch

Kontaktní osoba: PaedDr. Petr Štainigl

Telefon: 377 830 611

www.uspzbuch.cz/cz/denni-stacionar/popis-sluzby.php

Charakteristika poskytované služby:

Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež ve Zbůchu poskytuje služby klientům s tělesným, mentálním, smyslovým a kombinovaným postižením ve věku od 16 let do 64 let. Denní stacionář se nachází v zařízení Ústavu sociální péče pro tělesně postiženou mládež ve Zbůchu. V denním stacionáři se poskytují ambulantní služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku nebo zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Rozsah nabízených služeb denního stacionáře je

přizpůsoben individuálním potřebám a požadavkům klientů s důrazem na co nejvyšší míru samostatnosti a nezávislosti. Cílem poskytované služby je podporovat samostatné rozhodování uživatelů o vlastním životě, zapojovat uživatele do veřejného života, podporovat vstup uživatelů do některého vzdělávacího programu v rámci speciálních škol – základního vzdělání a středního vzdělání. Zařízení poskytuje speciálně pedagogické, ošetřovatelské a rehabilitační služby. Uživatelům je také poskytována podpora při zajištění práce v chráněné dílně, provozované firmou VDI Styl, anebo přes agenturu podporovaného zaměstnávání.

Denní stacionář zajišťuje sociální služby v pracovní dny od 7:00 hod do 17:00 hod. Kapacita ambulantní služby je 30 míst. Na činnosti denního stacionáře se podílí 14 zaměstnanců v přímé péči s celkovým počtem přepočtených úvazků 2,8 na pracovníka.

Tabulka 57 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch

Rozpočet náklady	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Provozní náklady celkem	1 222 000,00	25%
Osobní náklady celkem (mzdové náklady + odvody na sociální a zdravotní pojištění)	3 659 000,00	75%
NÁKLADY CELKEM	4 881 000,00	100%
Rozpočet Výnosy	Rozpočet roku 2007 (v Kč)	Vyjádřeno (v %)
Dotace od MPSV	4 881 000,00	100%
VÝNOSY CELKEM	4 881 000,00	100%

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, MPSV, vlastní zpracování

Tabulka 58 Ceník stravného, platný od 9.5.2008 - Denní stacionář Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch

Strava pro osoby nad 12 let	Cena potravin	Provozní náklady	Cena celkem
Svačina	6,20	3,80	10,00
Oběd	27,90	17,10	45,00
Svačina	6,20	3,80	10,00
Celkem	40,30	24,70	65,00

Zdroj: <http://www.uspzbuch.cz>, vlastní zpracování

Cena za poskytované sociální služby v denním stacionáři pro školní děti je 1000,- Kč, pro ostatní osoby je cena stanovena z přiznaného příspěvku na péči ve výši 50%.

4.3 Shrnutí kapitoly

Provoz zařízení formou denního stacionáře umožňuje klientům žít ve svých rodinách a denně docházet do zařízení, které uspokojuje jejich sociální potřeby. Poskytováním sociálních služeb zařízení předchází sociálnímu vyloučení uživatelů se sníženou soběstačností. Každý uživatel je zde chápán jako individuální osobnost. Základem poskytování sociálních služeb je vždy individuální přístup personálu a ohleduplný postoj k uživateli při dodržování veškerých platných legislativních norem a předpisů v souladu s respektováním přání a práv uživatelů. Snahou všech pracovníků je zajištění dosažení co nejvyššího stupně samostatnosti a nezávislosti klientů, kdy základem kvality je odbornost a profesionalita personálu. Denní stacionáře mají určenou strukturu i počet pracovních míst, která odpovídají potřebám poskytovaných služeb, počtu uživatelů služeb a jejich potřebám.

Služby denního stacionáře umožňují pečujícím osobám a rodinám nabídnout pomoc, které by mohly podlehnout vyčerpání, mezilidským konfliktům z důvodu dlouhodobé péče o

člověka se zdravotním postižením. Rodinným příslušníkům, pečujícím osobám či přátelům klientů se tímto nabízí časový prostor pro možnost seberealizace v pracovním procesu.

Denní stacionář je sociální službou, která dle standardů kvality sociálních služeb nemůže zamezit uživateli volný pohyb v zařízení ani mimo něj a také nemůže poskytnout uživateli osobní asistenci ve smyslu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, vyhlášky 505/2006 část druhá, §5.

Cílem poskytovaných sociálních služeb formou denního stacionáře je vytvářet domácí prostředí, ve kterém je uživatelům umožněno uspokojování jejich zájmů a potřeb. Klienti v prostředí denního stacionáře nacházejí volnočasové a doplňkové aktivity a tím jsou jim umožněny stejné či obdobné prožitky, jaké mají jejich vrstevníci. Klienti denního stacionáře si také mohou upevňovat již získané vědomosti a návyky. Jsou obklopani podnětným prostředím, optimistickým, působícím na jejich harmonický rozvoj tak, aby se zlepšovala kvalita jejich každodenního života, a mohli žít běžným způsobem života a být součástí přirozeného místního společenství. Samostatnosti dosahují klienti podle svých schopností. Poskytovaná sociální služba je s uživateli individuálně plánována, tak aby jim umožnila prožít hodnotný a důstojný život.

Při zpracování návrhu možných alternativ řešení byli primárně zmapováni poskytovatelé sociální služby denního stacionáře pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením v rámci celé České republiky. Bylo zjištěno, že na území ČR existuje široká síť provozovatelů denních stacionářů. Poskytované sociální služby se lišily zejména v rozsahu poskytované služby a cílové skupiny klientů, kterým je služba určena. Další odlišnosti byly zjištěny ve stanovené věkové kategorii uživatelů. Většina poskytovatelů sociálních služeb má pevně stanovenou spodní a horní věkovou hranici. Nejčastěji byla služba denního stacionáře určena pro věkovou kategorii dětí a mladistvých ve věku od 3 případně 5 let do 26 let. Z důvodu zjištěného velkého počtu organizací bylo pro účely studie vybráno pouze 10 „vzorových“ poskytovatelů sociální služby denního stacionáře. Ve všech sledovaných denních stacionářích jsou klientům k dispozici rehabilitace. Mezi dalšími nabízenými službami se objevují např. pracovní rehabilitace, sportovní, kondiční a relaxační aktivity, ergoterapie, muzikoterapie, arteterapie, logopedie, canisterapie, hipoterapie a práce v keramické dílně.

Pro účely návrhu stanovení horní věkové hranice bylo vybráno 10 „vzorových“ organizací, s horní věkovou hranicí v rozmezí od 40 do 64 let, případně s neomezenou horní věkovou hranicí. Vybrané organizace byly stručně představeny v rámci této kapitoly. Kapacita ambulantní formy poskytované sociální služby v jednotlivých zařízeních se pohybuje v rozmezí od 12 do 60 klientů za den. Nejčastěji se objevující počet klientů v zařízeních je v rozmezí od 20 do 30 uživatelů za den. Většina z organizací poskytuje současně více sociálních služeb např. denní stacionář, týdenní stacionář, odlehčovací služby a pobytové služby. Ve sledovaných organizacích byly rovněž zjišťovány počty zaměstnanců a pracovních úvazků, vztahujících se k poskytované službě denního stacionáře. U organizací, které poskytovaly současně více sociálních služeb, byly pracovní úvazky určeny poměrem pro daný typ služby. Z ekonomických údajů je patrné, že největší podíl nákladů představují osobní náklady. Zdroje krytí u výše uvedených organizací představují zejména dotace MPSV, příspěvky zřizovatelů, úhrady od uživatelů, příjmy od zdravotních pojišťoven¹⁴, dary a v neposlední řadě se také jedná o tržby z prodeje výrobků a služeb. Časový rozvrh poskytované sociální služby je pouze v pracovní dny, a to od pondělí do pátku v celoročním provozu. Délka poskytované sociální služby je cca 8 hodin, u některých organizací i déle.

¹⁴ Příjmy od zdravotních pojišťoven se nevztahují na denní stacionáře.

Poskytované ambulantní služby formou denního stacionáře, jsou placené služby. Za poskytování služby v denním stacionáři hradí klient úhradu za základní činnosti v rozsahu stanoveném smlouvou. Ceny za základní činnosti při poskytování sociálních služeb a ceny stravného ve vybraných denních stacionářích jsou rozdílné. Při stanovení výše ceny za základní činnosti bylo zjištěno, že u většiny sledovaných organizací cena zohledňuje věk klienta a stupeň tělesného postižení. Fakultativní služby poskytované v denním stacionáři jsou hrazeny klienty podle skutečných nákladů.

5 EKONOMICKÁ ANALÝZA NÁKLADŮ DENNÍHO STACIONÁŘE

Kapitola je věnována kalkulaci nákladů denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením. Pro zpracování ročního rozpočtu nákladů bylo nezbytné stanovit optimální počet osob s tělesným a kombinovaným postižením, kteří budou využívat služby denního stacionáře.

Počet klientů byl stanoven na základě výsledků analýzy cílové skupiny. Zjišťování optimálního počtu osob ovlivňovalo několik faktorů, které byly podrobně analyzovány v první kapitole. Jednalo se zejména o věk osoby se zdravotním postižením, rok ukončení povinné školní docházky, místo trvalého bydliště klienta a finanční spoluúčast.

Bylo zjištěno, že zájem o zřízení denního stacionáře na území Statutárního města Opavy projevilo 53 zákonných zástupců osob se zdravotním postižením s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a jeho městských částí, viz Tabulka č. 16 (23 osob) a č. 18. (30 osob). Dle zjištění zpracovatele se přibližně 7% potenciálních klientů objevuje současně v obou dvou výše jmenovaných tabulkách.

Vzhledem ke skutečnosti, že se již při zadání studie neočekávalo, že se bude jednat o zařízení s velkou kapacitou, byly zpracovány dvě varianty rozpočtu pro cílovou skupinu osob. Dalším z důvodů pro navržení dvou alternativ rozpočtů bylo zjištění, že zájem o zřízení denního stacionáře projevili také zákonní zástupci osob s tělesným a kombinovaným postižením ve správním obvodu obcí s rozšířenou působností Kravaře, Vítkov a Hlučín, viz Tabulka č. 18. Z této skutečnosti také vyplývají náhradní možnosti pro plné vytížení kapacity denního stacionáře v případě malého zájmu o sociální službu z řad občanů žijících na území Statutárního města Opavy a jeho městských částí. Náhradní možnosti pro naplnění kapacity denního stacionáře:

- klienty denního stacionáře mohou být také osoby, které nemají trvalé bydliště na území Statutárního města Opavy, a to za stejných podmínek, které se vztahují na klienty s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy,
- klientům s trvalým bydlištěm mimo území Statutárního města Opavy budou účtovány rozdílné ceny u fakultativních služeb (do výše skutečných nákladů např. u dopravy), nikoliv u služeb poskytovaných v rámci zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,
- uzavření smlouvy o finančním příspěvku mezi poskytovatelem sociální služby a obcí s trvalým bydlištěm klienta s tělesným a kombinovaným postižením. Tato možnost se týká pouze osob s trvalým bydlištěm mimo území Statutárního města Opavy.

První verze rozpočtu je kalkulována na 10 klientů v zařízení. Druhá rozpočtová varianta je zpracována pro 15 klientů denního stacionáře. U obou navržených rozpočtových variant jsou výrazně vyšší personální náklady ve srovnání s provozními náklady. Obdobné poměry mezi provozními a osobními náklady byly zjištěny ve 4. kapitole u vybraných poskytovatelů sociálních služeb na území ČR. V první verzi rozpočtu jsou výdaje v poměru 79% (personální výdaje) ku 21% (provozní výdaje). U druhé navržené verze se poměr mírně liší, 73% (personální výdaje) ku 27% (provozní výdaje). Navržené rozpočtové varianty kalkulují s plnými pracovními úvazky u všech pracovníků, kromě režijních zaměstnanců z důvodu předpokladu zařazení potenciálních klientů do IV. stupně tělesného postižení.

Vzhledem ke skutečnosti, že poskytovaná sociální služba denního stacionáře je placená služba, bude s klienty případně s jejich opatrovníky uzavřena smlouva o poskytování sociální služby. Předpokládá se, že mezi zdroje krytí nákladů na poskytování sociální služby budou patřit zejména úhrady od klientů denního stacionáře, dotace MPSV, příspěvek zřizovatele, případně dary a tržby z prodeje výrobků. Vzhledem ke skutečnosti, že v denních stacionářích

se dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách nezajišťuje zdravotní péče, nelze nárokovat příjmy od zdravotních pojišťoven.

Žádná z navržených alternativ rozpočtů neobsahuje nájemné, investiční výdaje, odpisy a výdaje spojené s případnými DPP a DPČ. Za finančně nejnáročnější investiční výdaje v prvních letech provozu denního stacionáře může být považováno pořízení automobilu se speciálně upravenou zvedací plošinou, masážní vana, stropní zvedací a transportní zařízení určené k přesunům klientů mezi jednotlivými místnostmi denního stacionáře.

Předpokládá se, že denní stacionář bude součástí zařízení provozovaným již stávajícím provozovatelem na území Statutárního města Opavy. Bude se jednat o rekonstrukci, modernizaci, případně nástavbu již stávajícího zařízení. Z tohoto důvodu žádná z níže uvedených rozpočtových variant neobsahuje výdaje spojené s nájemným. Údaje v Tabulce č. 59 a 61 obsahují pouze náklady na roční provoz denního stacionáře s rozdílným počtem klientů. Případné další personální výdaje nad rámec rozpočtů osobních nákladů viz Tabulka č. 60 a č. 62 mohou být vázány ve formě DPP nebo DPČ na poskytování služeb např. canisterapie a hipoterapie.

V navržených rozpočtových variantách viz Tabulka č. 59 a č. 61 jsou sledovány pouze provozní a osobní náklady za jeden rok poskytování sociální služby pro 10 klientů a pro 15 klientů. Ke každé rozpočtové variantě jsou podrobně rozčleněny osobní náklady viz Tabulka č. 60 a č. 62.

Tabulka 59 První verze rozpočtu - náklady na roční provoz denního stacionáře pro 10 klientů

Náklady na roční provoz denního stacionáře pro 10 klientů		Náklady (v Kč)	Poznámka
1. PROVOZNÍ NÁKLADY CELKEM		775 000	
1.1. Materiální náklady		206 000	
	nákup potravin	1 000	občerstvení pro klienty, čaj - pitný režim
	nákup materiálu	15 000	výtvarné prostředky, hygienické prostředky a úklidové prostředky
	nákup kancelářských potřeb	30 000	tonery, kancel. papíry, složky, šanony
	pořízení vybavení (DDHIM do 40 tis. Kč)	40 000	drobná dovybavení
	nákup pohonných hmot	120 000	svoz a rozvoj klientů speciálně upraveným automobilem
1.2 Nemateriálové náklady		569 000	
1.2.1	energie	127 000	
	elektřina	40 000	běžný provoz
	plyn	75 000	běžný provoz
	vodné a stočné	12 000	běžný provoz
1.2.2	opravy a udržování	65 000	
	opravy a udržování budov	15 000	běžná údržba, revize
	opravy a udržování aut	35 000	běžná údržba, nákup a výměna pneumatik (letní, zimní)
	jiné	15 000	zařízení, spotřebiče, PC
1.2.3	cestovné	5 000	
	cestovné zaměstnanců	5 000	školení zaměstnanců

Studie zjišťující potřebnost denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením

1.2.4	ostatní služby	372 000	
	telefony	45 000	běžný provoz
	poštovné	5 000	korespondence
	ostatní spoje	12 000	internet
	nájemné	0	
	školení a kurzy	60 000	povinná školení dle zák.č. 108/2006, školení řidičů
	jiné ostatní služby	250 000	stravné klientů, pojištění majetku a zaměstnanců, povinné ručení, havarijní pojištění, odvoz odpadů
2. OSOBNÍ NÁKLADY CELKEM		3 005 268	
2.1 Mzdové náklady		2 234 400	
	hrubé mzdy	2 234 400	
	ostatní mzdové náklady	0	
2.2 Odvody na sociální a zdravotní pojištění		759 696	
	pojistné ke mzdám	759 696	
2.3 Ostatní sociální náklady		11 172	zákonná odpovědnost za škodu při pracovním úrazu
CELKOVÉ NÁKLADY NA REALIZACI PROJEKTU		3 780 268	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 60 První verze rozpočtu - osobní náklady na provoz denního stacionáře pro 10 klientů

Funkce	Úvazek	Vzdělání	Mzda (v Kč)	Mzda dle úvazku (v Kč)	Počet měsíců	Celkem (v Kč)
sociální pracovník	1	VŠ	18 500	18 500	12	222 000
speciální pedagog	1	VŠ	18 500	18 500	12	222 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
provozní pracovník	1	SOU	9 500	9 500	12	114 000
režijní zaměstnanci*	1,6	SŠ-VŠ	17 000	27 200	12	326 400
CELKEM						2 234 400

Zdroj: vlastní zpracování

*režijní zaměstnanci – ekonom, finanční účetní, mzdová účetní, personalista, pracovník PR, správce IT, technický pracovník

Tabulka 61 Druhá verze rozpočtu - náklady na roční provoz denního stacionáře pro 15 klientů

Náklady na roční provoz denního stacionáře pro 15 klientů	Náklady (v Kč)	Poznámka
1. PROVOZNÍ NÁKLADY CELKEM	1 510 350	
1.1. Materiální náklady	576 175	
nákup potravin	6 500	občerstvení pro klienty, čaj - pitný režim

	nákup materiálu	87 500	výtvarné prostředky, hygienické prostředky a úklidové prostředky
	nákup kancelářských potřeb	46 000	tonery, kancel. papíry, složky, šanony
	pořízení vybavení (DDHIM do 40 tis. Kč)	296 675	drobná dovybavení
	nákup pohonných hmot	139 500	svoz a rozvoj klientů speciálně upraveným automobilem
1.2 Nemateriálové náklady		934 175	
1.2.1	energie	264 000	
	elektřina	80 000	běžný provoz
	plyn	120 000	běžný provoz
	vodné a stočné	64 000	běžný provoz
1.2.2	opravy a udržování	197 500	
	opravy a udržování budov	55 000	běžná údržba, revize
	opravy a udržování aut	85 000	běžná údržba, nákup a výměna pneumatik (letní, zimní)
	jiné	57 500	zařízení, spotřebiče, PC
1.2.3	cestovné	15 000	
	cestovné zaměstnanců	15 000	školení zaměstnanců
1.2.4	ostatní služby	457 675	
	telefony	55 175	běžný provoz
	poštovné	9 000	korrespondence
	ostatní spoje	15 000	Internet
	školení a kurzy	120 000	povinná školení dle zák. č. 108/2006, školení řidičů
	jiné ostatní služby	258 500	stravné klientů, pojištění majetku a zaměstnanců, povinné ručení, havarijní pojištění, odvoz odpadů
2. OSOBNÍ NÁKLADY CELKEM		4 014 018	
2.1 Mzdové náklady		2 984 400	
	hrubé mzdy	2 984 400	
	ostatní mzdové náklady	0	
2.2 Odvody na sociální a zdravotní pojištění		1 014 696	
	pojistné ke mzdám	1 014 696	
	ostatní pojistné	0	
2.3 Ostatní sociální náklady		14 922	zákonná odpovědnost za škodu při pracovním úrazu
CELKOVÉ NÁKLADY NA REALIZACI PROJEKTU		5 524 368	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 62 Druhá verze rozpočtu - osobní náklady na provoz denního stacionáře pro 15 klientů

Funkce	Úvazek	Vzdělání	Mzda (v Kč)	Mzda dle úvazku (v Kč)	Počet měsíců	Celkem (v Kč)
sociální pracovník	1	VŠ	18 500	18 500	12	222 000
speciální pedagog	1	VŠ	18 500	18 500	12	222 000
pracovník v sociálních	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000

službách						
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
pracovník v sociálních službách	1	SOU	12 500	12 500	12	150 000
provozní pracovník	1	SOU	9 500	9 500	12	114 000
režijní zaměstnanci*	1,6	SŠ-VŠ	17 000	27 200	12	326 400
CELKEM (v Kč)						2 984 400

Zdroj: vlastní zpracování

*režijní zaměstnanci – ekonom, finanční účetní, mzdová účetní, personalista, pracovník PR, správce IT, technický pracovník

5.1 Shrnutí kapitoly

Výsledky ekonomické analýzy zjištění potřebnosti denního stacionáře vycházejí z šetření cílové skupiny osob s mentálním a kombinovaným postižením. Zájem o zřízení denního stacionáře na území Statutárního města Opavy projevilo 53 zákonných zástupců osob se zdravotním postižením s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a jeho městských částí.

V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že zájem o sociální službu projevili také zástupci osob s tělesným a kombinovaným postižením s trvalým bydlištěm mimo území Statutárního města Opavy. V případě, že by zařízení umožňovalo poskytovat sociální služby také těmto klientům, byly jim stanoveny podmínky, upravující jejich působení v denním stacionáři.

Vhledem k faktu, že byla zjištěna potřebnost denního stacionáře na území Statutárního města Opavy byly zpracovány dvě alternativy rozpočtů s kalkulací provozních a osobních nákladů pro roční provoz denního stacionáře. První verze byla zpracována pro 10 klientů s celkovými náklady 3 780 268,- Kč, druhá verze počítá s 15 klienty, celkové náklady byly vyčísleny na částku 5 524 368,- Kč. Při přepočtení nákladů na jednoho klienta v denním stacionáři byly zjištěny následující částky, u první varianty se jedná o 378 026,8 Kč/osoba/rok, druhá varianta počítá s náklady 368 291,2 Kč/osoba/rok.

Žádná z navržených alternativ rozpočtů neobsahuje nájemné, investiční výdaje, odpisy a výdaje spojené s případnými DPP a DPČ. Poskytované sociální služby jsou placené služby,

klienti se budou spolupodílet na jejich financování. Mezi další zdroje krytí lze zahrnout dotace MPSV, příspěvky zřizovatele, případně dary a tržby z prodeje výrobků.

Denní stacionář bude umístěn na území Statutárního města Opavy. Předpokládá se, že denní stacionář bude součástí zařízení provozovaným již stávajícím provozovatelem na území Statutárního města Opavy. Bude se jednat o rekonstrukci, modernizaci, případně nástavbu již stávajícího zařízení.

6 POPIS DOTAČNÍCH ZDROJŮ PRO REALIZACI PROJEKTU STACIONÁŘE

Při hodnocení potenciálních dotačních titulů se zpracovatel primárně zaměřil na oblast podpor ze strukturálních fondů Evropské unie. Jde o dotační tituly, které mohou rozhodujícím způsobem přispět k možnosti realizace projektu denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením lokalizovaného ve Statutárním městě Opavě. Tyto dotační možnosti je pak nutno rozdělit do dvou základních oblastí, a to na dotace směřující k vlastnímu vzniku zařízení (investiční dotace) a na možnosti podpory spojené s vlastním provozem zařízení (dotace z oblasti RLZ – tzv. měkké projekty).

6.1 Investiční dotace

6.1.1 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Návrhem pro řešení investičních dotací je Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko, Prioritní osa 2: Oblast podpory 2.1 – Infrastruktura veřejných služeb – Dílčí oblast 2.1.2 – Rozvoj infrastruktury sociálních služeb. Specifické cíle prioritní osy 2 – Dílčí oblasti podpory 2.1.2 jsou následující:

- optimalizace struktury sociálních služeb
- rozvoj infrastruktury služeb sociální péče
- sociální prevence

Záměrem této oblasti podpory je zajistit pro občany optimální dostupnost a kvalitu výše uvedených služeb v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na území Moravskoslezského kraje, s procesy plánování sociálních služeb na úrovni obcí a se schválenými střednědobými strategickými dokumenty v příslušných oblastech.

Zaměření této oblasti podpory je orientováno na cílové skupiny jako jsou děti, mládež a mladí dospělí, etnické menšiny, imigranti a osoby bez přístřeší, osoby se zdravotním postižením a osoby opouštějící ústavní výchovu či výkon trestu odnětí svobody.

Prioritní témata

- zdravotní infrastruktura
- jiná sociální infrastruktura

Příjemce

Podpora bude poskytována poskytovatelům sociálních služeb registrovaným dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a novým poskytovatelům sociálních služeb, u kterých musí být jedním z výstupů projektu naplnění zákonných podmínek pro poskytování sociální služby – registrace služby. V případě, že poskytovaná služba není způsobilá k registraci dle zákona č. 108/2006 Sb., musí být v souladu s plány rozvoje sociálních služeb (na úrovni kraje, obce). Podpořeny budou také projekty, které nebudou zahrnuty v plánech rozvoje sociálních služeb, ale budou mít stanovisko se závazkem kraje/obce k zajištění financování projektu po dobu jeho udržitelnosti. Do kategorie příjemců patří:

- MSK a organizace jím založené a řízené,
- obce nad 50 tis. obyvatel a organizace zřízené obcemi nad 50 tis. obyvatel, nestátní neziskové organizace realizující projekt v obci nad 50 tis. obyvatel, organizace zřízené státem, podnikatelské subjekty (vyjma chráněných dílen), realizující projekt v obci nad 50 tis. obyvatel.

Forma a výše podpory

- nevratná přímá pomoc – dotace ve výši max. 92,5 % způsobilých výdajů,

- u projektů, zakládajících veřejnou podporu, bude dotace určena v souladu s mapou regionální podpory ČR pro období 2007 – 2013 – celková dotace však nesmí překročit 40%, v případě malých podniků lze tento limit zvýšit o 20%, u středních podniků o 10%.
- minimální celková výše způsobilých výdajů je 0,5 mil. Kč.

U zařízení poskytujících sociální služby, které jsou součástí základní sítě sociální péče, se nepředpokládá veřejná podpora, neboť se jedná o služby veřejného zájmu.

Podporované aktivity

Bude poskytována podpora projektům zaměřeným mimo jiné na:

- výstavbu, rozvoj zázemí a materiálního vybavení zařízení poskytujících služby sociální péče dle z. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, atd.),
- výstavbu, rozvoj zázemí a materiálního vybavení zařízení poskytujících služby sociální prevence se zaměřením na terénní a ambulantní služby dle z. č. 108/2006 Sb. (kontaktní centra, nízkoprahová denní centra, sociálně terapeutické dílny, odborné sociální poradenství atd.),
- výstavbu, rozvoj zázemí a materiálního vybavení zařízení dalších služeb sociální péče a prevence zaměřených na terénní a ambulantní služby dle z. č. 108/2006 Sb. (tlumočnické služby, ranná péče, osobní asistence, atd.).

Způsobilé výdaje

- projektová dokumentace u stavebních projektů do 5% celkových způsobilých výdajů projektu (např. projektová dokumentace včetně rozpočtu k stavebnímu a územnímu řízení, EIA, studie proveditelnosti, analýzy nákladů a výnosů atd.),
- dokumentace u ostatních akcí do 2% celkových způsobilých výdajů,
- stavební část stavby (příprava staveniště, stavební práce dle projektové dokumentace, odborné služby při realizaci stavby atd.),
- technická zařízení a zařizovací předměty staveb,
- pořízení samostatných movitých věcí,
- náklady na pořízení nových či použitých strojních zařízení,
- informační a komunikační technologie, základní vnitřní vybavení,
- nákup pozemku (do 10% celkových způsobilých výdajů),
- nákup ostatních nemovitostí (spolu s nákupem pozemků do 50% celkových způsobilých výdajů),
- osobní náklady osob podílejících se na realizaci projektu,
- odpisy, finanční výdaje, služby, poplatky, náklady na publicitu, náklady na základní propagaci výstupů projektu (do 2% celkových způsobilých výdajů),
- nákup specifického dopravního prostředku,
- nákup konzultačních a jiných služeb,
- DPH (za podmínky že příjemce není plátcem DPH a nemá nárok na odpočet DPH na vstupu).

Harmonogram výzev

Nejbližší výzva pro danou oblast podpory bude vyhlášena dle aktuálního plánu dne 08. 04. 2010 a příjem žádostí bude ukončen dne 25. 05. 2010.

6.2 Dotace v oblasti RLZ

6.2.1 Operační program lidské zdroje a zaměstnanost - OP LZZ

Popis možností získání finanční podpory z tohoto operačního programu je zpracován v širší struktuře, která vychází jak z hodnoceného projektového záměru, tak především i s ohledem na celkovou řešenou problematiku.

Operační program lidské zdroje a zaměstnanost - OP LZZ, Prioritní osa 3 Sociální integrace a rovné příležitosti, Oblast podpory 3.1 Podpora sociální integrace a sociálních služeb.

Globální cíl prioritní osy 3 je sociální začleňování sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením, včetně odstraňování bariér v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání, cestou zajištění a zvyšování dostupnosti, kvality a kontroly služeb.

Specifické cíle:

- přímá podpora osob ohrožených sociálním vyloučením nebo vyloučených ze společnosti a z trhu práce,
- podpora zajištění dostupnosti a kvality sociálních služeb,
- podpora oblasti prevence sociálního vyloučení a oblasti prevence kriminality,
- podpora systémových aktivit v systému sociálních služeb především ve vztahu k zákonu o sociálních službách, souvisejícím právním normám a k transformaci sociálních služeb,
- posílení managementu a řízení subjektů a organizací poskytujících služby pro cílové skupiny nebo podporujících poskytování sociálních služeb.

Cílové skupiny osob sociálně vyloučených nebo ohrožených sociálním vyloučením.

A/ cílové skupiny osob:

- osoby se zdravotním postižením – osoby, jejichž zdravotní postižení představuje určité riziko znevýhodnění ve vztahu k ostatním členům společnosti,
- děti, mládež a mladí dospělí,
- etnické menšiny a osoby z jiného sociokulturního prostředí – národnostní menšiny, které setrvale a dlouhodobě žijí na území ČR,
- imigranti a azylanti – skupina přistěhovalců v ČR, která zahrnuje nelegální imigranty, žadatele o azyl, uznané azylanty, cizince s uděleným dlouhodobým nebo trvalým pobytem v ČR,
- osoby bez přístřeší – osoby, které nemají ubytovací možnosti, popř. obývají nouzová obydlí,
- osoby opouštějící zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a osoby opouštějící výkon trestu odnětí svobody,
- oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí, oběti obchodu s lidmi, osoby komerčně zneužívané,
- osoby pečující o osobu blízkou – osoby pečující o osobu blízkou, která je z různých příčin ohrožena sociálním vyloučením, a které se samy díky této péči dostávají do situací, kdy jsou znevýhodněny v přístupu ke službám či na trh práce.

B/ cílové skupiny organizací:

- zadavatelé sociálních služeb,
- poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty poskytující služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám,
- orgány veřejné správy působící v oblasti sociálních integrace,
- zaměstnavatelé.

Příjemce

- nestátní nezisková organizace, za předpokladu splnění kritérií – trvání činnosti organizace, maximální počet placených pracovníků na plný úvazek nebo v přepočtu

- na plný úvazek (bez dobrovolníků), maximální objem příjmu organizace za poslední rok,
- obce nebo svazky obcí, které splňují následující kritérium – velikost obce či svazku obce,
- organizace zřizované obcemi, které splňují následující kritéria - trvání činnosti organizace, maximální počet placených pracovníků na plný úvazek nebo v přepočtu na plný úvazek (bez dobrovolníků), maximální objem příjmu organizace za poslední rok.

Forma a výše podpory

Individuální projekty

- individuální projekty systémového a regionálního charakteru,
- individuální projekt systémového charakteru – zaměřuje se na navržení nových systémů nebo na úpravu a zefektivnění stávajících systémů a na jejich zavedení do praxe,
- individuální projekt regionálního charakteru – pokrývá specifickou oblast, která má regionální rozměr a je předkládán z úrovně příslušných krajů.

Globální granty

- globální granty odboru sociálních služeb MPSV (odbor 22) pro regionální, nadregionální a národní projekty,
- globální granty odboru sociálních služeb MPSV (odbor 22) pro systémovou podporu v oblasti sociální integrace.

Harmonogram výzev

V současné době není výzva pro oblast 3.1 vyhlášena. Předpoklad vyhlášení nové výzvy je v první polovině roku 2010.

6.2.2 Fond malých projektů (FMP)

Smyslem FMP je umožnit snazší přístup k prostředkům OP LZZ takovým subjektům či organizacím, které nemají dostatečné kapacity, aby se mohly ucházet o prostředky z ESF a administrovat grantové projekty, a zároveň zvýšit místní dostupnost poskytování sociálních služeb či dalších aktivit v oblasti sociální integrace. Podpora se zaměří na osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, na jejich sociální začleňování a zvýšení jejich zaměstnatelnosti.

Cílem podpory bude:

- zvýšení dostupnosti sociálních služeb pro cílové skupiny, podle zákona o sociálních službách, a dalších činností a aktivit umožňující prevenci sociálního vyloučení nebo přímou pomoc cílovým skupinám a návrat (vstup) na trh práce nebo udržení se na trhu práce,
- rozvoj poskytování sociálního poradenství s dopadem na sociální začleňování a návrat (vstup) na trh práce nebo udržení se na trhu práce,
- zvýšení informovanosti o možnostech podpory aktivit v oblasti sociální integrace z ESF,
- zvýšení možností pro vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče v obcích v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi a zajišťování potřeb poskytování sociálních služeb či jiných aktivit v oblasti sociální integrace s místním významem, tj. zlepšení dostupnosti služeb,
- rozvíjet a zkvalitňovat služby poskytované nestátními neziskovými organizacemi na místní úrovni,

- podporovat a rozvíjet spolupráci na místní úrovni mezi samosprávou (obcemi a kraji), nestátními neziskovými organizacemi a zaměstnavateli.

Podporované projekty

Popis činností

1) Podpora vzdělávání zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů a dalších subjektů v oblasti sociálního začleňování

Jedná se zejména o:

- I. vzdělávání v oblasti procesu plánování dostupnosti sociálních služeb nebo při tvorbě dalších místních a regionálních partnerství,
- II. vzdělávání v oblasti zavádění a kontroly standardů kvality sociálních služeb,
- III. vzdělávání v oblasti managementu a řízení,
- IV. profesní vzdělávání poskytovatelů sociálních služeb,
- V. vzdělávání v dalších oblastech, které umožní poskytování služeb zaměřených na návrat uživatele na trh práce a do společnosti,
- VI. vzdělávání uživatelů a osob pečujících o osobu blízkou s cílem posílení jejich schopností a dovedností k návratu do společnosti a na trh práce.

2) Podpora sociálních služeb a dalších nástrojů ve prospěch sociálního začleňování cílových skupin

Jedná se zejména o:

- podporu poskytování sociálních služeb pro cílové skupiny, podle zákona o sociálních službách, se zaměřením na návrat těchto osob zpět do společnosti, na trh práce nebo udržení se na trhu práce či k přístupu ke službám umožňujícím návrat na trh práce především v rámci následujících druhů sociálních služeb:
  - § azylové domy,
  - § domy na půl cesty,
  - § nízkoprahová denní centra,
  - § nízkoprahová denní centra pro děti a mládež (s důrazem na osoby ve věku 15-26 let),
  - § intervenční centra,
  - § sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,
  - § terénní programy,
  - § sociální rehabilitace,
  - § sociálně terapeutické dílny,
  - § podpora samostatného bydlení,
  - § sociální poradenství,
  - § sociálně aktivizační služby pro osoby se zdravotním postižením

Podpora aktivit v rámci tohoto opatření pro cílové skupiny musí vždy splňovat alespoň jednu z následujících podmínek:

- a) aktivity umožní návrat uživatele na trh práce,
  - b) aktivity umožní osobě přístup ke službám, které umožňují návrat na trh práce,
  - c) aktivity umožní prostřednictvím poskytnuté služby návrat na trh práce dalším cílovým skupinám,
  - d) aktivity umožňující cílovým skupinám udržení se na trhu práce
- podporu dalších činností a aktivit umožňující prevenci sociálního vyloučení nebo přímou pomoc cílovým skupinám s důrazem především na:
    - programy prevence sociálně patologických jevů a prevence kriminality,

- programy získávání základních sociálně profesních a společenských dovedností,
  - programy pro osoby opouštějící ústavní zařízení,
  - programy pro osoby opouštějících zařízení výkonu trestu,
  - programy pro osoby ve výkonu trestu s cílem přípravy jejich návratu do společnosti a na trh práce,
  - programy motivace, pracovní a sociální rehabilitace,
  - programy pro osoby závislé na drogách,
  - programy pro osoby pečující o osobu blízkou.
- podporu inovativních nástrojů pro začlenění cílových skupin na trh práce s důrazem především na:
    - podporu a informovanost o nástrojích sociální ekonomiky v oblasti sociální integrace,
    - vzdělávání zaměstnavatelů, poskytovatelů služeb nebo cílových skupin při vstupu do podnikatelského prostředí,
    - podporu tvorby a realizaci podnikatelských záměrů za podmínek integrace cílových skupin do trhu práce a do společnosti, především prostřednictvím zajišťování veřejných služeb.

6.2.3 Integrovaný operační program – IOP

Tento operační program je zde zmíněn čistě pro úplnost a určité návaznosti, které realizace jeho opatření může znamenat pro vznik a vytíženost hodnoceného druhu sociálního zařízení – stacionáře. Jde zejména o záměr MPSV zakotvený v „Koncepti podpory transformace pobytových sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb, poskytovaných v přirozené komunitě uživatele a podporujících sociální začlenění uživatele do společnosti“. Díky postupné realizaci této strategie (zatím formou vybraných pilotních projektů) je možno předpokládat rostoucí tlak a zájem na využívání služeb stacionářů nad snahou umístění klienta do pobytového zařízení.

Konkrétně se jedná o Prioritní osu 3 – Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb, Oblast intervence 3.1 – Služby v oblasti sociální integrace.

Aktivity tohoto opatření jsou zaměřeny na zajištění prosazení národní strategie a národního přístupu při transformaci pobytových zařízení sociálních služeb ve smyslu jak modernizace a humanizace těchto pobytových zařízení sociálních (domovy pro osoby se zdravotním postižením) a podpory chráněného bydlení, tak především v oblasti podpory alternativních ambulantních a terénních sociálních služeb (např. podpora samostatného bydlení, stacionáře, odlehčovací služby) s cílem umožnit uživateli zařazení se a setrvání v přirozeném prostředí a jeho aktivní zapojení se na trh práce a do společnosti.

Podporované aktivity/operace

- a) investiční podpora procesu a zavádění jednotného přístupu v transformaci pobytových
- zařízení sociálních služeb v jiné typy sociálních služeb,
  - domácnosti uživatelů,
  - zázemí pro ambulantní služby a denní programy,
  - zázemí pro terénní služby,
  - zázemí pro management,
  - humanizace – investice do změny v původních zařízení s velkou kapacitou.

7 ZÁVĚR

Cílem studie bylo zjištění potřebnosti denního stacionáře pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky s tělesným a kombinovaným postižením na území Statutárního města Opavy.

Získané teoretické a praktické poznatky byly členěny do tématických celků podle jednotlivých kapitol a následně vyhodnocovány.

Pro podrobnou analýzu cílové skupiny osob byly využívány nejen statistické údaje, ale také výsledky z dotazníkového šetření. Údaje o zdravotním stavu a zdravotním postižení byly sledovány převážně na úrovni Moravskoslezského kraje a okresu Opava. Na základě srovnání statistických údajů je zřejmé, že v Moravskoslezském kraji přibývá počet osob se zdravotním postižením. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že drtivá většina respondentů má zájem o zřízení denního stacionáře pro cílovou skupinu osob na území Statutárního města Opavy, svůj zájem také projevilí zákonní zástupci osob se zdravotním postižením s trvalým bydlištěm mimo území Statutárního města Opavy. V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že respondenti jsou si vědomi faktu, že poskytována služba denního stacionáře je placenou službou spojenou s nutností spolufinancování ze strany uživatelů.

Na území Statutárního města Opavy je vybudovaná široká síť poskytovatelů sociálních služeb. Pro účely studie bylo nutné zjistit, zda již existuje vhodný provozovatel sociální služby pro cílovou skupinu na území Statutárního města Opavy či nikoliv. Proto bylo vybráno a podrobně analyzováno několik poskytovatelů soc. služeb, kteří se charakterem poskytované služby přibližují požadavkům vyplývajících z cílové skupiny osob. Bylo zjištěno, že v současné době neexistuje poskytovatel sociální služby pro cílovou skupinu, ale zároveň bylo zjištěno, že nejbližší ke splnění stanoveným požadavkům má Denní stacionář Mraveneček (Charita Opava), který poskytuje služby klientům ve věku od 3 do 26 let. Denní stacionář Mraveneček je v současné době plně kapacitně vytížen. Vzhledem ke skutečnosti, že se zpracovatel s ohledem na finanční a časové hledisko kloní k realizaci služby formou modernizace, opustil variantu výstavby nového zařízení „na zelené louce“ a zároveň doporučuje jako optimální řešení využít stávající prostory formou rekonstrukce, modernizace, či přístavby k již stávajícímu zařízení poskytující sociální služby. Z podrobné analýzy poskytovatelů soc. služeb na území Statutárního města Opavy lze doporučit jako optimálního provozovatele Charitu Opava - Denní stacionář Mraveneček, který je schopen za podmínky provedení stavebních úprav uspokojit požadavky cílové skupiny. Dalším důvodem pro toto doporučení je fakt, který označili respondenti v dotazníkovém šetření s prosbou, aby klienti Denního stacionáře Mraveneček mohli plynule přejít do „navazujícího zařízení“. Jako hlavní důvod respondenti uváděli znalost prostředí a ošetřujícího personálu, a to z důvodu, že osoby s tělesným a kombinovaným postižením jsou velmi těžce adaptabilní v cizím prostředí. Další velmi preferovanou alternativou plynoucí z potřeb respondentů bylo zřízení odlehčovací služby s kapacitou cca 2 pokojů na území Statutárního města Opavy. Pro tuto variantu zpracovatel doporučuje sociální zařízení Sírius p.o. (Krajský úřad Moravskoslezského kraje).

Z důvodu zjištění optimální horní věkové hranice klientů a struktury financování denního stacionáře byly podrobně zmapovány denní stacionáře na území ČR. Pro studii bylo vybráno deset „vzorových“ poskytovatelů sociální služby. Po provedení monitoringu zpracovatel doporučuje stanovit horní věkovou hranici bez omezení věku, případně s omezením do 64 let věku klienta.

Ekonomická analýza studie potřebnosti vychází primárně ze skutečnosti, že byla zjištěna potřebnost denního stacionáře na území Statutárního města Opavy. Byly zpracovány dvě alternativy rozpočtů s kalkulací provozních a osobních nákladů pro roční provoz denního stacionáře. První verze byla zpracována pro 10 klientů s celkovými náklady 3 780 268,- Kč. Druhá verze rozpočtu počítá s 15 klienty, celkové náklady byly vyčísleny na částku 5 524 368,- Kč. S ohledem na nutnost spolufinancování služby ze strany jejich uživatelů a zajištění plného využití kapacity nového zařízení, zpracovatel doporučuje nejdříve nastavit sociální službu pro 10 klientů s možností pozdějšího rozšíření v kontextu se zjištěným případným převisem poptávky po službě denního stacionáře.

Pro stanovení dotačních zdrojů pro realizaci projektu denního stacionáře se zpracovatel zaměřil na oblast podpor ze strukturálních fondů EU. Navržené dotační tituly byly rozděleny na oblast investiční a na oblast rozvoje lidských zdrojů. U doporučených operačních programů jsou uvedeny předběžné harmonogramy výzev pro předložení projektové žádosti.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DC	Dětské centrum
DMO	Dětská mozková obrna
DPČ	Dohoda o pracovní činnosti
DPP	Dohoda o provedení práce
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FMP	Fond malých projektů
HRA	Královehradecký kraj
IC IDH	International Classification Impairment, Disability and Handicap
IOP	Integrovaný operační program
JHC	Jihočeský kraj
JHM	Jihomoravský kraj
KAR	Karlovarský kraj
KPTPD	Klub přátel tělesně postižených dětí
LIB	Liberecký kraj
MHD	Městská hromadná doprava
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	Mateřská škola
OLO	Olomoucký kraj
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
PAR	Pardubický kraj
PHA	Hlavní město Praha
PLZ	Plzeňský kraj
RLZ	Rozvoj lidských zdrojů
RSTD	Radost sociálně terapeutická dílna
SF	Strukturální fondy
SPC	Speciálně pedagogické centrum
STC	Středočeský kraj
TP	Průkaz mimořádných výhod - těžké postižení
UST	Ústecký kraj
VYS	Vysočina
WHO	Světová zdravotnická organizace
ZLI	Zlínský kraj
ZP	Zdravotní postižení
ZTP	Průkaz mimořádných výhod - zvlášť těžké postižení
ZTP/P	Průkaz mimořádných výhod - zvlášť těžké postižení/průvodce

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Základní identifikace osob se zdravotním postižením v České republice

Tabulka 2 Vrozené vady sledované v roce 2006 zjištěné do 1 roku života dítěte v Moravskoslezském kraji

Tabulka 3 Živě narození s vrozenou vadou podle pohlaví a kraje v roce 2006

Tabulka 4 Živě narození s vrozenou vadou na 10 000 živě narozených podle okresů v Moravskoslezském kraji v roce 2006

Tabulka 5 Evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P v Moravskoslezském kraji

Tabulka 6 Držitelé průkazů osoby se zdravotním postižením podle okresů v Moravskoslezském kraji ke dni 31.12. 2006

Tabulka 7 Držitelé průkazů osoby se zdravotním postižením podle okresů v Moravskoslezském kraji ke dni 31.12.2007

Tabulka 8 Evidence o držitelích průkazů TP, ZTP, ZTP/P ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Tabulka 9 Výše příspěvku dle § 11, zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Tabulka 10 Příspěvek na péči – celkový počet vyřízených žádostí dle stupňů závislostí ke dni 30.6.2009

Tabulka 11 Příspěvek na péči – pečující osoba ke dni 30.6.2009

Tabulka 12 Příspěvek na péči – pečovatelská služba ke dni 30.6.2009

Tabulka 13 Příspěvek na péči – pečující osoba + pečovatelská služba ke dni 30.6.2009

Tabulka 14 Příspěvek na péči - zařízení poskytující sociální služby ke dni 30.6.2009

Tabulka 15 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Tabulka 16 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy

Tabulka 17 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Tabulka 18 Seznam obcí s trvalým bydlištěm osob s tělesným a kombinovaným postižením – dotazníkové šetření

Tabulka 19 Akceptovaná hodnota finanční spoluúčasti zjištěná z dotazníkového šetření

Tabulka 20 Název školského zařízení, které v současnosti navštěvuje osoba s tělesným a kombinovaným postižením

Tabulka 21 Preferované aktivity denního stacionáře

Tabulka 22 Vybraná středoškolská a učňovská vzdělávací zařízení pro osoby s tělesným a kombinovaným postižením v Moravskoslezském kraji

Tabulka 23 SWOT analýza – Péče o osoby se zdravotními problémy

Tabulka 24 Vybraní poskytovatelé sociálních služeb na území Statutárního města Opavy

Tabulka 25 Výsledek hospodaření k 31.12.2008, Marianum, příspěvková organizace

Tabulka 26 Výsledek hospodaření po jednotlivých druzích sociálních služeb k 31.12.2008, Marianum, příspěvková organizace

Tabulka 27 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Marianum, příspěvková organizace, Domov pro osoby se zdravotním postižením

Tabulka 28 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Marianum, příspěvková organizace, Centrum denních služeb

Tabulka 29 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Marianum, příspěvková organizace, Centrum denních služeb

Tabulka 30 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Sírius, příspěvková organizace

Tabulka 31 Výsledek hospodaření k 31.12. 2008 – Sírius, příspěvková organizace

Tabulka 32 Výsledek hospodaření po jednotlivých druzích sociálních služeb k 31.12.2008 – Sírius, příspěvková organizace

Tabulka 33 Finanční hospodaření – zdroje získaných finančních peněžních prostředků – 2008 – Charita Opava

Tabulka 34 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Tabulka 35 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Stacionář Mraveneček

Tabulka 36 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Sociálně terapeutická dílna Radost

Tabulka 37 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Sociálně terapeutická dílna Radost

Tabulka 38 Finanční rozvaha k zajištění provozu služby – Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Tabulka 39 Členění rozpočtu podle nákladových položek – Charita Opava, Denní stacionář pro seniory

Tabulka 40 Seznam vybraných poskytovatelů sociální služby – denní stacionář z území ČR

Tabulka 41 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Empatie

Tabulka 42 Ceník za stravování a základní činnosti při poskytování sociálních služeb – Denní stacionář Empatie

Tabulka 43 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Slunečnice Pardubice

Tabulka 44 Ceník za základní činnosti poskytovaných služeb v Denním stacionáři Slunečnice

Tabulka 45 Ceník stravného v Denním stacionáři Slunečnice

Tabulka 46 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Dětské centrum 1990

Tabulka 47 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Duha

Tabulka 48 Ceník stravného pro uživatele ve věku od 12 let, platný od 1.11.2008 - Denní stacionář Duha

Tabulka 49 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář pro mentálně postižené děti, mládež a dospělé Ellerova

Tabulka 50 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Klíček

Tabulka 51 Ceník stravného - Denní stacionář Klíček, platný od 1.2.2009

Tabulka 52 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Tereza

Tabulka 53 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Kopretina

Tabulka 54 Sazebník cen sociálních služeb – Denní stacionář Kopretina, platný od 1.3.2008

Tabulka 55 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Bobelovka

Tabulka 56 Ceník poskytovaných služeb, platný od 1.1.2009 - Denní stacionář Bobelovka

Tabulka 57 Finanční rozvaha k zajištění provozu sociální služby – Denní stacionář Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch

Tabulka 58 Ceník stravného, platný od 9.5.2008 - Denní stacionář Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch

Tabulka 59 První verze rozpočtu - náklady na roční provoz denního stacionáře pro 10 klientů

Tabulka 60 První verze rozpočtu - osobní náklady na provoz denního stacionáře pro 10 klientů

Tabulka 61 Druhá verze rozpočtu -náklady na roční provoz denního stacionáře pro 15 klientů

Tabulka 62 Druhá verze rozpočtu – osobní náklady na provoz denního stacionáře pro 15 klientů

10 SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Živě narození s vrozenou vadou podle krajů v roce 2006

Graf 2 Počet tělesně postižených osob v Moravskoslezském kraji v letech 2005 –2007

Graf 3 Držitelé průkazů TP, ZTP, ZTP/P ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Graf 4 Potenciální klienti denního stacionáře s trvalým bydlištěm na území Statutárního města Opavy a s trvalým bydlištěm v obcích ve správním obvodu Statutárního města Opavy

Graf 5 Potenciální klienti denního stacionáře z dotazníkového šetření

Graf 6 Počet osob se zdravotním postižením v roce ukončení povinné školní docházky – dotazníkové šetření

Graf 7 Počet osob podle stupně tělesného postižení dle zdravotní klasifikace

Graf 8 Akceptovaná hodnota finanční spoluúčasti zjištěná z dotazníkového šetření

Graf 9 Zjištění zájmu o dopravu osoby s tělesným a kombinovaným postižením

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Dotazník – zjišťující potřebnost zřízení denního stacionáře na území Statutárního města Opavy pro cílovou skupinu – lidé po ukončení školní docházky

© DfK Group

„Výše uvedený dokument je autorským dílem ve smyslu autorského zákona a mezinárodních úmluv. Osobnostní a majetková práva k tomuto dílu požívají právní ochrany podle předpisů občanského a trestního práva. Užití díla je možné pouze se souhlasem společnosti DfK Group a.s. na základě licenční smlouvy.“

